

RAISING EQUALITY AND CULTURAL TOLERANCE

Μεθοδολογικός οδηγός

Μαθήματα για την προώθηση της ανοχής – περιεκτικές μέθοδοι
εκπαίδευσης ενηλίκων

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΧΗΣ - ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία αυτής της έκδοσης δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση αποδοχή των περιεχομένων αυτής τα οποία απειχούν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Raising Equality And Cultural Tolerance

Πρόγραμμα REACT

Αριθμός προγράμματος: 2017-1-PL01-KA204-038689

ERASMUS+ Programme

Αποτελείται από:

- >> FIRRIPI, Πολωνία
- >> PREVIFORM Lda, Πορτογαλία
- >> IDEC A.E., Ελλάδα
- >> DOREA, Κύπρος
- >> LUETEC, Ιταλία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	7
Περίληψη του έργου	9
Γενική ιδέα του εγχειριδίου	11
Μέθοδοι	13
Μέθοδος 1. Έξι καπέλα σκέψης	13
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	13
Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου	22
>> Μάθημα 1 – Πολιτιστική και εθνοτική ποικιλομορφία στην Ευρώπη	24
>> Μάθημα 2 – Περιφερειακή πολυμορφία	29
>> Μάθημα 3 – Εγώ ως μετανάστης – Προοπτική της άλλης πλευράς	34
Παραπομπές	38
Μέθοδος 2. Μέθοδος υπεράσπισης	39
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	39
Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου	44
>> Μάθημα 1 – Κατανόηση της μετανάστευσης	47
>> Μάθημα 2 – Σπάζοντας τα στερεότυπα	51
>> Μάθημα 3 – Δημιουργία περιεκτικών κοινοτήτων	55
Παραπομπές	59
Μέθοδος 3 - Ερευνητική μέθοδος	61
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	61
Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου	68
>> Μάθημα 1ο – Ζωντανά Παραδείγματα Μισαλλοδοξίας	70
>> Lesson 2 – Life examples of tolerance	75
>> Μάθημα 3 – Ημέρα Ανεκτικότητας	79
Παραπομπές	84
Μέθοδος 4η - Οι 5 Διαστάσεις της Κουλτούρας από τον Geert Hofstede	85
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	85
Άσκηση για Σπάσιμο του Πάγου	96
>> Μάθημα 1 - Άσκηση Πολιτισμικού Σοκ	97
>> Μάθημα 2 – Παιχνίδι Ρόλων με θέμα το Bullying	100
>> Μάθημα 3 – Μάθηση μέσω πραγματικής εμπειρίας	102
Παραπομπές	104
Μέθοδος 5 - Μέθοδος RADAR	105
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	105
Άσκηση για Σπάσιμο του πάγου	108
>> Μάθημα 1 – Αντίληψη του χρόνου	109
>> Μάθημα 2 – Κατανοώντας τις Πολιτισμικές Διαστάσεις	111
>> Μάθημα 3 – Κατανοώντας τα διαφορετικά συναισθήματα (Διακρίσεις & Στερεότυπα)	113
Παραπομπές	115
Μέθοδος 6 - Σχεδιασμός ενός θετικού μηνύματος	116
Κεντρική ιδέα της μεθόδου	116
Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου	118
>> Μάθημα 1 - Σχεδιασμός Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης	119
>> Μάθημα 2 – Κίνημα και Καμπάνια Κατά της Ρητορικής Μίσους	125
>> Μάθημα 3 - Σχεδιασμός καμπάνιας θετικού μηνύματος κατά της ρητορικής μίσους	130
Παραπομπές	135
Συμπεράσματα	136

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Την ημέρα της πεντηκοστής της επετείου, 16 Νοεμβρίου 1995, οι πολιτείες μέλη της UNESCO υιοθέτησαν την Διακήρυξη των Αρχών Ανεκτικότητας. Ανάμεσα σε άλλα, η Διακήρυξη επιβεβαιώνει ότι η ανεκτικότητα δεν είναι ούτε επιείκεια ούτε αδιαφορία. Είναι σεβασμός και εκτίμηση της πλούσιας ποικιλίας των πολιτισμών του κόσμου μας, των μορφών επικοινωνίας και των τρόπων του να είμαστε άνθρωποι. Η ανεκτικότητα αναγνωρίζει τα διεθνή ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ανθρώπινες ελευθερίες των άλλων. Οι άνθρωποι είναι φυσικά διάφοροι, μόνο η ανεκτικότητα μπορεί να διασφαλίσει την επιβίωση των μικτών κοινοτήτων σε κάθε περιοχή ανά την υδρόγειο.

Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό ενός ανθρώπινου όντος στο πεδίο των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων είναι η ανεκτικότητα στη διαφορετικότητα. Από τη μια πλευρά υπάρχει μια μεγάλη πλειοψηφία η οποία βλέπουν ποικιλότητα στη διαφορετικότητα, και από την άλλη υπάρχουν αυτοί οι οποίοι βλέπουν μόνο προβλήματα και μια πηγή σύγκρουσης σε αυτή.

Το πως να ζούμε με διαφορές είναι μια ερώτηση η οποία πάντα ενδιέφερε την ανθρωπότητα και τον εκπαιδευτικό κόσμο. Η καλύτερη ανταπόκριση είναι πάντα να προωθούμε τον διαπολιτισμικό διάλογο μέσω όλων των μορφών διδασκαλίας σε συνεργασία με άλλες πολιτικές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Δήλωση σχετικά με την προώθηση της ιδιότητας του πολίτη και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της μη διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης - Παρίσι, Μάρτιος 2015).

Η εκπαίδευση για ανεκτικότητα θα πρέπει να στοχεύει στην αντιμετώπιση των επιρροών που οδηγούν στον φόβο και στον αποκλεισμό άλλων και θα πρέπει να βοηθήσει τους νέους να αναπτύξουν ικανότητες για ανεξάρτητη κρίση, κριτική σκέψη και δεοντολογική συλλογιστική. Η ποικιλομορφία των θρησκειών, των γλωσσών, των πολιτισμών και των εθνοτήτων στον κόσμο μας δεν αποτελεί πρόφαση για σύγκρουση, αλλά είναι ένας θησαυρός που μας εμπλουτίζει όλους. Αυτό το εγχειρίδιο δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει τους εκπαιδευτές ενηλίκων στη διδασκαλία της ανεκτικότητας και του σεβασμού της διαφορετικότητας χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεθόδους. Η ενίσχυση της στάσης ανοχής κάνει τη διαφορά στον κόσμο.

Το εγχειρίδιο “Μαθήματα ανοχής - Περιεκτική διδασκαλία ενηλίκων” περιλαμβάνει μια σειρά καινοτόμων μεθόδων εργασίας με ενήλικες εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο της ανοχής. Οι μέθοδοι επικεντρώνονται σε 3 τομείς:

- >> *κριτικής σκέψης - στον τομέα αυτό χρησιμοποιήσαμε τη μέθοδο 6 Καπέλα Σκέψης, υπεράσπιση: καινοτόμος μέθοδος για πίνακες συζήτησης.*
- >> *η ευαισθητοποίηση του κοινού και τα στερεότυπα - στον τομέα αυτό χρησιμοποιήσαμε την καινοτόμο μέθοδο έρευνας RADAR*
- >> *να σχεδιάσουμε θετικά μηνύματα, να αντιμετωπίσουμε την κρίση μετανάστευσης και να προωθήσουμε τη διαδικασία υποδοχής που χρησιμοποιήσαμε για την ομιλία και την διάδοση της εκστρατείας.*

Τα μαθήματα σχεδιάζονται ως οδηγός εκπαιδευτή, συμπεριλαμβανομένων συμβουλών για το πώς να ενσωματώσει το περιεχόμενο της διαπολιτισμικής

ευαισθητοποίησης σε διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων με ενήλικες εκπαιδευόμενους.

Ο οδηγός “Μαθήματα ανεκτικότητας - Περιεκτική διδασκαλία ενηλίκων” έχει σχετικά θέματα ανοχής, κοινωνικής ποικιλομορφίας και καταπολέμησης των διακρίσεων σε προγράμματα κατάρτισης. Ο οδηγός θα έχει τη μορφή ενός ανοιχτού σχεδίου κατάρτισης με πολλές προτάσεις “παραδείγματα ζωής” διδακτικό υλικό, επεξήγηση των εννοιών και των προτάσεων για την εισαγωγή στοιχείων της εκπαίδευσης κατά των διακρίσεων. Η εκπαίδευση είναι αφιερωμένη στον εκπαιδευτικό που ασχολείται με την εκπαίδευση ενηλίκων και εργάζεται για την ένταξη των εθνικών και εθνοτικών μειονοτήτων, των προσφύγων και των θρησκευτικών μειονοτήτων σύμφωνα με την πολυπολιτισμική προσέγγιση. στα αγγλικά και στις γλώσσες των συνεργατών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σε ευρωπαϊκή κλίμακα, το έργο αυτό αντιμετωπίζει άμεσα το σημερινό κοινό πρόβλημα σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, π.χ. Η απροθυμία των ευρωπαίων πολιτών προς τους μετανάστες. Στόχος του έργου αυτού είναι να επηρεάσει τους ενήλικες Ευρωπαίους πολίτες και να τους ενθαρρύνει να αναλάβουν δράση υπέρ μιας πιο ανεκτικής Ευρώπης, σεβόμενη τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, η οποία συνεπάγεται ότι ο πληθυσμός των προσφύγων υπερβαίνει τα σύνορά μας.

Ειδικοί στόχοι είναι: η βελτίωση και ο εμπλουτισμός των διδακτικών εργαλείων στην εκπαίδευση ενηλίκων για τους εκπαιδευτές και το προσωπικό που εργάζεται με ενήλικες, την προώθηση εθελοντικών δραστηριοτήτων προς όφελος των μεταναστών, την προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και την επικοινωνία με την έναρξη διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων. Τα αποτελέσματα αυτού του έργου θα δημιουργήσουν και θα διαδώσουν θετικά μηνύματα, με στόχο την επίτευξη συμβατής συνύπαρξης που θα σέβεται τους άλλους ευρωπαίους πολίτες και τους «νεοεισερχόμενους» (πρόσφυγες, μετανάστες, επαναπατριζόμενους). Το έργο αυτό θα απευθύνεται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ενηλίκων, εκπαιδευτές και εργαζόμενους σε αυτά τα ιδρύματα και σε ενήλικες εκπαιδευόμενους από τις περιοχές μας. Προκειμένου να αλλάξουμε το μυαλό και τις στάσεις των ευρωπαίων πολιτών, πρέπει να αρχίσουμε τη διαπολιτισμική εκπαίδευση από τους ενήλικες, καθώς αυτές είναι αυτές που δημιουργούν και επηρεάζουν τη νοοτροπία και τη στάση των παιδιών τους. Η ανάπτυξη μιας ανεκτικής και ανοιχτής κοινωνίας εξαρτάται από το παράδειγμα που δόθηκε και πέρασε από τους ενήλικες στα παιδιά. Για την επίτευξη των στόχων του έργου, τα ιδρύματα των εταίρων θα αναζητήσουν καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας που θα δοκιμαστούν σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο. Αυτές οι μέθοδοι θα συγκεντρωθούν στο εκπαιδευτικό πακέτο που είναι διαθέσιμο on-line, έτοιμο για εφαρμογή και χρήση από εκπαιδευτικά κέντρα ενηλίκων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα που θα αποκτηθούν κατά τη διάρκεια του έργου θα περιλαμβάνουν: μεθοδολογικό οδηγό για εκπαιδευτικούς που περιλαμβάνει σύνολο καινοτόμων μεθόδων, πιλοτικές εκπαιδευτικές συναντήσεις, υλικό μάρκετινγκ και διάδοσης, γνώσεις και πείρα που αποκτήθηκε από τους συμμετέχοντες:

- >> το προσωπικό και οι εκπαιδευτές / βοηθοί / εκπαιδευτικοί - θα είναι ενεργά συμμετέχοντες στο έργο από την αρχή. Θα ανταλλάξουν εμπειρίες και θα μοιραστούν τις γνώσεις τους σχετικά με τις νέες μεθόδους. Θα συνεργαστούν για την προετοιμασία του μεθοδολογικού εργαλείου και θα διεξάγουν επίσης πιλοτικές εκπαιδευτικές συναντήσεις στα ιδρύματά τους.
- >> οι εκπαιδευόμενοι θα συμμετάσχουν σε πιλοτικές εκπαιδευτικές συναντήσεις και θα μοιραστούν τα σχόλιά τους σχετικά με τις νέες μεθόδους.
- >> μεγαλύτερη πολιτιστική ευαισθητοποίηση - πρώτα από όλα οι εκπαιδευτικές συναντήσεις θα επικεντρωθούν στις διαπολιτισμικές και πολιτισμικές διαφορές. Δεύτερον, οι εταίροι θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφθούν τις χώρες και τα θεσμικά τους όργανα, να μάθουν για τα συγκεκριμένα τοπικά περιβάλλοντα, τον πολιτισμό, τη νοοτροπία και ούτω καθεξής.

Κατά τη διάρκεια διακρατικών συναντήσεων θα οργανωθούν διαπολιτισμικά γεγονότα για την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και της διαδικασίας μάθησης σχετικά

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

με άλλους πολιτισμούς.

ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

Μεθοδολογικός οδηγός για εκπαιδευτικούς που περιλαμβάνει σειρά καινοτόμων μεθόδων εργασίας με ενήλικες εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο της ανεκτικότητας. Οι μέθοδοι θα επικεντρωθούν σε 3 τομείς:

- >> *κριτικής σκέψης - σε αυτόν τον τομέα θα χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο έξι καπέλων,*
- >> *Συνηγορία: καινοτόμος μέθοδος συσκέψεων.*
- >> *ευαισθητοποίηση του κοινού και στερεότυπα - στον τομέα αυτό θα χρησιμοποιήσουμε την καινοτόμο μέθοδο RADAR και τη μέθοδο έρευνας.*
- >> *σχεδιασμός θετικών μηνυμάτων, αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης και προώθηση της διαδικασίας υποδοχής (μη ομιλία του μίσους και διάδοση της εκστρατείας)*

Η σύνταξη σχεδιάζεται ως οδηγός για τους εκπαιδευτές, συμπεριλαμβανομένων συμβουλών για το πώς να συμπεριλάβει το περιεχόμενο της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης σε διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων με ενήλικες εκπαιδευόμενους.

Ο οδηγός «Μαθήματα ανοχής» - περιεκτική διδασκαλία των ενηλίκων «περιλαμβάνει ζητήματα ανοχής, κοινωνικής ποικιλομορφίας και καταπολέμησης των διακρίσεων σε κατάρτιση. Ο οδηγός είναι υπό μορφή ανοιχτού σχεδίου κατάρτισης με πολλές προτάσεις» παραδείγματα ζωής »διδακτικού υλικού, εξήγηση έννοιες και προτάσεις για την εισαγωγή στοιχείων της εκπαίδευσης κατά των διακρίσεων. Η κατάρτιση είναι αφιερωμένη στις εθνικές και εθνοτικές μειονότητες, τους πρόσφυγες, τη θρησκευτική ανοχή και τις προοπτικές.

Περιεχόμενο που θα συμπεριληφθεί στον τελικό οδηγό:

- >> *Περιγραφή της μεθόδου*
- >> *παραδείγματα σχεδίων κατάρτισης*
- >> *έκθεση που συνοψίζει τις πιλοτικές προπονήσεις*
- >> *Στόχοι*
- >> *Ομάδα-στόχος*
- >> *Απαιτείται χρόνος και πόροι*
- >> *Αξιολόγηση της ποιότητας*

Ο οδηγός θα χτιστεί με τη μορφή μιας ιστοσελίδας με αγγλικά ως κύρια γλώσσα και εύκολη πρόσβαση σε όλες τις γλωσσικές εκδόσεις.

Το καινοτόμο στοιχείο είναι το γεγονός ότι μια τέτοια προσέγγιση και η χρήση αυτών των μεθόδων στο πλαίσιο αυτό είναι η νέα ιδέα. Υπάρχει ευρεία πρόσβαση σε τυποποιημένες διαπολιτισμικές εκπαιδεύσεις που παρουσιάζουν μοντέλα πολιτισμού. Αυτή η εκπαίδευση είναι να επηρεάσει τη νοοτροπία των εκπαιδευόμενων ενεργοποιώντας την κριτική σκέψη και την θετική υποδοχή διαφορετικών εθνών. Η κατάρτιση αυτή θα έχει ασφαλώς τη δυνατότητα να μεταφερθεί σε άλλες χώρες, καθώς δεν υπάρχουν εμπόδια για τη χρήση της σε διαφορετικούς πολιτιστικούς

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

τομείς. Πιστεύουμε επίσης ότι αυτές οι μέθοδοι θα μπορούσαν να προσαρμοστούν
ώστε να λειτουργούν με διαφορετικές ηλικιακές ομάδες.

ΜΕΘΟΔΟΙ

Μέθοδος 1. Έξι καπέλα σκέψης

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

Η μέθοδος των έξι καπέλων σκέψης δημιουργήθηκε από τον Edward De Bono, ο οποίος είναι η ηγετική φυσιογνωμία στην άμεση διδασκαλία της σκέψης ως δεξιότητας. Δημιούργησε την έννοια της πλευρικής σκέψης και ανέπτυξε επίσημες τεχνικές για σκόπιμη δημιουργική σκέψη.

Ο De Bono απέδειξε ότι η αποτελεσματικότητα της σκέψης μπορεί να βελτιωθεί, και μπορεί να βελτιωθεί από την πρακτική. «Συνήθως, οι μόνοι άνθρωποι που είναι πολύ ικανοποιημένοι με τη σκέψη τους είναι εκείνοι οι φτωχοί στοχαστές που πιστεύουν ότι ο σκοπός της σκέψης είναι να αποδείξεις τον εαυτό σου σωστό - για δική σου ικανοποίηση. Εάν έχουμε μόνο μια περιορισμένη άποψη για το τι μπορεί να κάνει η σκέψη, ίσως να είμαστε χαρούμενοι για την αριστεία μας σε αυτόν τον τομέα, αλλά όχι αλλιώς»¹.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, η δυσκολία στη σκέψη είναι η σύγχυση με πάρα πολλές σκέψεις ταυτόχρονα. Ο κύριος στόχος της μεθόδου των έξι καπέλων σκέψης είναι να διαχωριστούν τα συναισθήματα, η πληροφορία, η λογική, οι προσδοκίες, οι ελπίδες, οι ιδέες, η δημιουργικότητα κλπ. Η πρόκληση είναι να τα ξεχωρίσεις και να σκεφτείς ένα από αυτά κάθε φορά. «Τα έξι καπέλα σκέψης μας επιτρέπουν να διεξάγουμε τη σκέψη μας ως μάεστρος που μπορεί να οδηγήσει μια ορχήστρα».²

Κάθε καπέλο καθορίζει τη σκέψη σε μια συγκεκριμένη πτυχή μιας ύλης. Επιτρέπει στους ανθρώπους να ξεφεύγουν από τη συνηθισμένη τροχιά σκέψης τους για να τους κάνουν να σκέπτονται διαφορετικά για το θέμα που τους ενδιαφέρει. Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η μέθοδος, είναι σημαντικό να ξεκινήσει με δεξιότητες παιχνιδιού και ρόλων..

Το Playacting μιμείται μια επιθυμητή συμπεριφορά μέχρι να γίνει η δεύτερη φύση σας. Πρώτα αρχίζετε να παίζετε το ρόλο σωματικά όχι διανοητικά. Με την υιοθέτηση των φυσικών θέσεων και την προσπάθεια να περάσει από κινήσεις. Ο εγκέφαλός σας θα ακολουθήσει τον ρόλο που παίζετε. «Αν παίζεις ότι είσαι ένας στοχαστής, θα γίνεις ένας».³ Αυτό είναι σημαντικό να γίνεται για το σκοπό αυτής της μεθόδου για να προσπαθούμε να ανοίγουμε νέες απόψεις και απόψεις.

Ο ρόλος που παίζει στο να είσαι κάποιος άλλος επιτρέπει στο εγώ να υπερβεί την κανονική περιοριστική εικόνα του. "«Οι άνθρωποι δεν πειράζει να παίζουν έναν ανόητο», εφόσον είναι απολύτως σαφές ότι παίζουν μόνο ένα ρόλο. Ακόμη και να υπερηφανεύονται για την καλή απόδοση και να παίζουν έναν εξαιρετικά ανόητο, ανόητο. Αυτό γίνεται πλέον μέτρο επίτευξης και αριστείας. Ο ρόλος έχει αναλάβει και το εγώ είναι τώρα ο σκηνοθέτης."⁴ Ο ρόλος δίνει ελευθερία. Χωρίς την προστασία ενός επίσημου ρόλου, το εγώ κινδυνεύει.

1 Six thinking hats, Edward the Bono, σελίδα 2
2 Six thinking hats, Edward De Bono, σελίδα 2
3 Six thinking hats, Edward De Bono, σελίδα 7
4 Six thinking hats, Edward De Bono, σελίδα 20

Ο ρόλος του καπέλου χωρίζεται σε 6 διαφορετικούς ρόλους χαρακτήρων, που αντιπροσωπεύονται από 6 χρωματιστά καπέλα σκέψης. Χωρίς τη διατύπωση των καπέλων, κάποιοι στοχαστές θα παραμείνουν μόνιμα κολλημένοι σε έναν τρόπο και έναν μόνο τρόπο σκέψης.

Οι κύριες αξίες της χρήσης της μεθόδου των έξι σκέψεων είναι:

- >> Καθορισμένο παιχνίδι ρόλων, το οποίο υπερασπίζεται το εγώ ενός ατόμου και επιτρέπει να λέει και να σκέφτεται με τρόπο που κανείς δεν θα μπορούσε διαφορετικά.
- >> Προσανατολισμός της προσοχής, που επιτρέπει να κατευθύνει κανείς τη σκέψη σε μια πτυχή μετά την άλλη και όχι όλα ταυτόχρονα.
- >> Ευκολία χρήσης του συμβολισμού των καπέλων, που επιτρέπει να ζητάτε από ένα άτομο (συμπεριλαμβανομένου και εσάς) να σκέφτεται σε συγκεκριμένο τρόπο, π.χ. να σταματήσετε να είστε αρνητικοί, να είστε δημιουργικοί, να δώσετε συναισθηματικές απαντήσεις, να παρέχετε γεγονότα κλπ.
- >> Ο καθορισμός των κανόνων του παιχνιδιού, που βασίζεται στο γεγονός ότι οι άνθρωποι είναι καλοί στην απομνημόνευση των κανόνων των αγώνων, επομένως, είναι σε θέση να τις υιοθετήσουν. Οι κανόνες που θεσπίζονται σε αυτή τη μέθοδο αφορούν τη σκέψη. Το «παιχνίδι» της σκέψης είναι η χαρτογράφηση διαφορετικών πτυχών αντί να διαπληκτιζόμαστε.

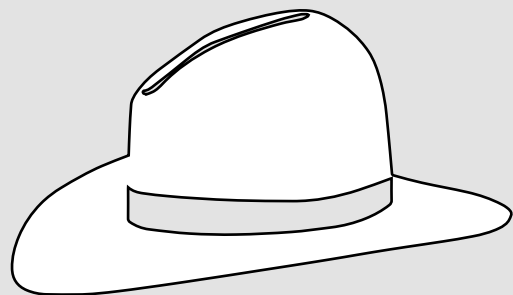
Προσδιορισμός 6 καπέλων σκέψης

Every hat is named after one colour. Colours are easy to remember and are related to its function. Κάθε καπέλο ονομάζεται με βάση ένα χρώμα. Τα χρώματα είναι εύκολο να απομνημονευθούν και σχετίζονται με τη λειτουργία τους.

ΛΕΥΚΟ ΚΑΠΕΛΟ - στοιχεία και αριθμοί

>> ΜΟΝΟ ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Το λευκό καπέλο είναι ουδέτερο και συνεπώς αντιπροσωπεύει γεγονότα και αριθμούς. Είναι ένα είδος ρόλου μιμούμενος έναν υπολογιστή, καθώς ο

υπολογιστής δίνει μόνο στοιχεία και αριθμούς χωρίς ερμηνεία ή απόδειξη. Εάν κάποιος υποβάλει ερώτηση κάτω από το λευκό καπέλο, θα πρέπει να επικεντρωθεί στη λήψη πληροφοριών ή να συμπληρώσει τα κενά πληροφόρησης. Κατά την παρουσίαση των γεγονότων πρέπει επίσης να είναι σαφές εάν αυτό είναι γεγονός ή πεποίθηση;

“Πολλά από αυτά που περνούν για το γεγονός είναι απλώς ένα σχόλιο που έγινε με καλή πίστη ή είναι θέμα προσωπικής πίστης σε αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή. (...) Δεν είναι δυνατόν να ελέγξουμε τα πάντα με την αυστηρότητα που απαιτείται από ένα επιστημονικό πείραμα. Επομένως, στην πράξη δημιουργούμε ένα είδος συστήματος δύο επιπέδων: πιστεύουμε τα γεγονότα και τα ελεγμένα γεγονότα. Πιστεύεται ότι προωθούνται τα γεγονότα υπό τη σκέψη του λευκού καπέλου, αλλά πρέπει να καταστήσουμε απολύτως σαφές ότι πρόκειται για γεγονότα δεύτερης κατηγορίας.”⁵ Είναι επίσης σημαντικό να εκτιμηθεί η πιθανότητα ενός γεγονότος που κυμαίνεται από «πάντα αληθινό» έως «ποτέ αληθινό» και ολόκληρο το φάσμα στο μεταξύ. Τέτοιου είδους γεγονότα μπορούν να τεθούν υπό το λευκό καπέλο, υπό την προϋπόθεση ότι σημειώνεται η πιθανότητα. Για να συνοψίσουμε, η σκέψη του λευκού καπέλου είναι μια πειθαρχία και μια κατεύθυνση. Κάποιος επικεντρώνεται στο να είναι ουδέτερος και αντικειμενικός ενώ παρουσιάζει πληροφορίες. Το καπέλο μπορεί να τοποθετηθεί και να αφαιρεθεί όποτε χρειάζεται.

5 *Six thinking hats. Edward de Bono, σελίδα. 40*

>> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΛΕΥΚΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> Φανταστείτε έναν υπολογιστή που δίνει μόνο τα νούμερα και στοιχεία που του ζητούνται. Ο υπολογιστής είναι ουδέτερος και αντικειμενικός.
- >> Καμία μετάφραση ή επιλογές
- >> Το άτομο που ζητάει πληροφορίες πρέπει να χρησιμοποιεί πολύ συγκεκριμένες ερωτήσεις για να λάβει την κατάλληλη πληροφορία
- >> Γεγονότα πρώτης κατηγορίας - ελεγμένα και αποδεδειγμένα
- >> Γεγονότα δεύτερης κατηγορίας - θεωρούνται σωστά αλλά δεν είναι πλήρως ελεγμένα

ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΑΠΕΛΟ - αισθήματα και συναισθήματα

>>ΤΑ ΒΛΕΠΕΙ ΟΛΑ ΚΟΚΚΙΝΑ, ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΙΣΘΗΣ

Το κόκκινο καπέλο συνδέεται με θυμό και συναισθήματα και είναι απέναντι από το λευκό καπέλο.

Η σκέψη του κόκκινου καπέλου είναι να παρουσιάζει συναισθήματα και επιτρέπει να πει κανείς πώς αισθάνεται χωρίς να εξηγεί σε άλλους ή τον εαυτό του γι' αυτό. Ο σκοπός της αποκάλυψης των συναισθημάτων είναι να τα ονομάσουν για να τα καταλάβουν. Ένα κρυφό συναίσθημα μπορεί να επηρεάσει τη διαδικασία σκέψης, η οποία δεν είναι μια επιθυμητή κατάσταση. Κάτω από το κόκκινο καπέλο μπορεί κανείς να αναγνωρίσει τα συναισθήματα.

Σύμφωνα με την παραδοσιακή άποψη ο καλός στοχαστής αποσπάται από το συναίσθημα και κατευθύνεται μόνο από την καλή λογική και ορθολογισμό. Ωστόσο, μόλις έχουν εντοπιστεί όλα τα γεγονότα και σκέψεις για να γίνει ένας χάρτης, η διαδρομή επιλέγεται με βάση τις αξίες και τα συναισθήματα. "Υπάρχουν οι περίπλοκες κρίσεις που εμπλέκονται σε ένα τέτοιο είδος αίσθησης όπως το γέλιο, τη διαίσθηση, τη συναίσθηση, τη γεύση, το αισθητικό συναίσθημα και άλλο όχι εμφανώς δικαιολογημένο είδος αίσθησης. Όταν μια γνώμη έχει ένα μεγάλο μέτρο αυτού του τύπου αίσθησης, μπορεί επίσης να χωρέσει κάτω από το κόκκινο καπέλο."⁶ Κάποιος δεν μπορεί ποτέ να υπονομεύσει την επιρροή τους και πρέπει να γνωρίζει τα συναισθήματά του.

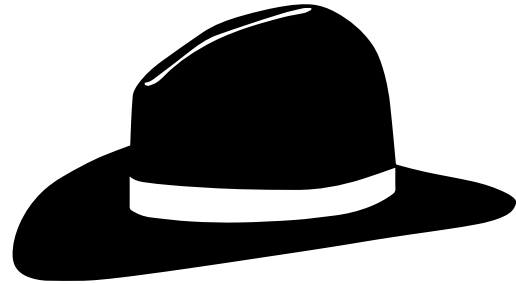
6 Six thinking hats, Edward de Bono, σελίδα, 79

>> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> Το να φοράει κάποιος το κόκκινο καπέλο του επιτρέπει να λέει "έτσι αισθάνομαι για αυτό το θέμα"
- >> Νομιμοποιεί τα συναισθήματα ως ένα σημαντικό τρόπο σκέψης
- >> Τα συναισθήματα είναι μέρη του συστήματος αξιών που οδηγούν την σκέψη και τις αποφάσεις
- >> Δεν χρειάζονται δικαιολογίες για το πώς αισθανόμαστε
- >> Συνηθισμένα συναισθήματα: κυμαίνονται από ισχυρά συναισθήματα όπως φόβος και αντιπάθεια έως χαλαρά συναισθήματα όπως υποψία
- >> Σύνθετες κρίσεις: διαίσθηση, αίσθηση, γεύση, κλπ...

ΜΑΥΡΟ ΚΑΠΕΛΟ - τι είναι λάθος με αυτό;

**>> ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,
ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ,
ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ, ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΘΑ
ΔΟΥΛΕΨΕΙ**

Το μαύρο καπέλο αντιπροσωπεύει αρνητικές πτυχές. Εστιάζεται στα εμπόδια και γιατί κάτι είναι κακή ιδέα ή δεν πρέπει να γίνει. Ωστόσο, δεν καλύπτει τα αρνητικά συναισθήματα που είναι η δουλειά του κόκκινου καπέλου. Ο ρόλος του μαύρου καπέλου είναι ο ευκολότερος από όλους, επειδή η δυτική σκέψη δίνει έμφαση στα επιχειρήματα και την κριτική. Το μαύρο καπέλο σκέψης δίνει λογικούς λόγους γιατί κάτι δεν θα λειτουργήσει και μπορεί να βασιστεί σε εμπειρίες του παρελθόντος. Θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει λάθη στον χάρτη σκέψης, καθώς μπορεί να υπάρχει ένα ζήτημα με τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται η διαδικασία σκέψης.

Η αρνητική αξιολόγηση που δίδεται από το μαύρο καπέλο δεν αποτελεί επιχείρημα. Θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μόνο ως επισημάνσεις κινδύνων και ελαττώματα στο σχεδιασμό. Ο χάρτης δεν θα ήταν πλήρης χωρίς τα αρνητικά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν να μειώσουν λάθη και να ανάληψη πολύ μεγάλων ρίσκων.

Το κίτρινο καπέλο πρέπει να καλύπτει θετικές αξιολογήσεις και στην περίπτωση νέων ιδεών, το κίτρινο καπέλο πρέπει πάντα να χρησιμοποιείται πριν από το μαύρο καπέλο.

>> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΜΑΥΡΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> Ασχολείται με αρνητική αξιολόγηση
- >> Δείχνει τι είναι εσφαλμένο και λάθος
- >> Δείχνει γιατί κάτι δεν θα δουλέψει
- >> Δείχνει κινδύνους και απειλές
- >> Δείχνει λάθη στον σχεδιασμό
- >> Μπορεί να κρίνει μια ιδέα σε σχέση με το παρελθόν για να δει αν είναι σύμφωνη με τις υπάρχουσες εμπειρίες.
- >> Μπορεί να επισημάνει τα λάθη στην διαδικασία σκέψης και στην ίδια την μέθοδο
- >> Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για αρνητικά συναισθήματα καθώς αυτό κάνει το κόκκινο καπέλο

ΚΙΤΡΙΝΟ ΚΑΠΕΛΟ - κερδοσκοπικό-θετικό

**>> ΛΙΑΚΑΔΑ, ΦΩΤΕΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ, ΘΕΤΙΚΟ,
ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΟ, ΕΥΚΑΙΡΙΑ**

Το κίτρινο καπέλο αντιπροσωπεύει θετικές πτυχές, θετική πλευρά, ελπίζει και έρχεται σε αντίθεση με το μαύρο καπέλο. Το κίτρινο καπέλο σκέψης είναι η θετική σκέψη που προκύπτει από την περιέργεια, την ευχαρίστηση και την επιθυμία να κάνουν τα πράγματα να συμβούν. Κάποιος δεν μπορεί ποτέ να είναι σίγουρος για το μέλλον, αλλά βάσει θετικών παραδειγμάτων από το παρελθόν, μπορεί να εικάσει για το μέλλον.

Το κίτρινο καπέλο αποσπά μια θετική ερμηνεία. Μια εσκεμμένη αναζήτηση για κάτι θετικό θα μπορούσε να φέρει στο φως πτυχές που δεν είναι προφανείς από την πρώτη ματιά. Επίσης, η επικοδομητική σκέψη που οδηγεί στην αποτελεσματικότητα εντάσσεται στην κατηγορία αυτή. Το κίτρινο καπέλο σκέψης μπορεί να είναι σκέψη κερδοσκοπική και αναζήτησης ευκαιριών, αλλά επιτρέπει επίσης οράματα και όνειρα. Ωστόσο, θα πρέπει να διαφέρει από την θετική ευφορία (κόκκινο καπέλο), αλλά και από τη δημιουργία νέων ιδεών (πράσινο καπέλο).

> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΚΙΤΡΙΝΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> Ασχολείται με την θετική αξιολόγηση*
- >> Καλύπτει το θετικό φάσμα που κυμαίνεται από τη λογική και πρακτική στην μία πλευρά έως το όραμα και την ελπίδα στην άλλη*
- >> Επικοδομητικός και παραγωγικός, παρέχει συγκεκριμένες προτάσεις και υποδείξεις*
- >> Ασχολείται με την λειτουργία των πραγμάτων και με το “να κάνουμε τα πράγματα να συμβούν”*
- >> Η αποτελεσματικότητα είναι ο στόχος της επικοδομητικής σκέψης του κίτρινου καπέλου*
- >> Το κίτρινο καπέλο δεν ασχολείται με την απλά θετική ευφορία (κόκκινο καπέλο ούτε με το να δημιουργεί απευθείας νέες ιδέες (πράσινο καπέλο)*

ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΠΕΛΟ - δημιουργική και πολύπλευρη σκέψη

>> ΕΥΦΟΡΟ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ, ΣΤΟΧΕΥΕΙ ΣΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΚΙΝΗΤΙΚΟ, ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟ

Το πράσινο καπέλο συνδέεται με την ανάπτυξη, τη βλάστηση και τη γονιμότητα, και δείχνει τη

δημιουργικότητα και τις νέες ιδέες. Η σκέψη του πράσινου καπέλου είναι δημιουργική και αναζητά νέες προσεγγίσεις για την επίλυση προβλημάτων. Είναι η σκόπιμη προσπάθεια αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων, νέων εννοιών και νέων αντιλήψεων. Αφορά την αλλαγή και εστιάζει τις προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. “Για τους περισσότερους ανθρώπους το ιδίωμα της δημιουργικής σκέψης είναι δύσκολο γιατί είναι αντίθετο στις φυσικές συνήθειες της αναγνώρισης, της κρίσης και της κριτικής.

Ο εγκέφαλος σχεδιάζεται ως «μηχανή αναγνώρισης». Ο εγκέφαλος έχει σχεδιαστεί για να δημιουργήσει μοτίβα, να τα χρησιμοποιήσει και να καταδικάσει οτιδήποτε δεν «ταιριάζει» αυτά τα μοτίβα”⁷. Ως εκ τούτου, το πράσινο καπέλο δεν θα κάνει κανέναν πιο δημιουργικό, ωστόσο μπορεί να δώσει στους στοχαστές ένα είδος τεχνητού κινήτρου. Πολύ συχνά οι δημιουργικοί άνθρωποι είναι εκείνοι που μόλις σπατάλησαν σκόπιμα χρόνο για να ψάξουν νέες ιδέες. Η δημιουργικότητα χρειάζεται χρόνο και εστίαση, το πράσινο καπέλο το επιτρέπει. Δεν είναι δυνατόν να αναγκαστεί κάποιος να έχει νέες ιδέες, ωστόσο είναι δυνατόν να ζητήσετε από κάποιον να βάλει το

7 Six thinking hats, Edward de Bono, page 137

>> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> Δημιουργική σκέψη πάνω από όλα
- >> Η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων είναι μια βασική πτυχή του τρόπου σκέψης του πράσινου καπέλου
- >> Η ανάγκη να προχωρήσει πέρα από τα γνωστά και απλά ικανοποιητικά
- >> Αυτός που το φοράει επιδιώκει να προχωρήσει από μία ιδέα ώστε να επιτύχει να φτάσει σε μία νέα ιδέα
- >> Πρόκληση - να μας οδηγήσει νε ξεπεράσουμε τα συνηθισμένα μοτίβα σκέψης

πράσινο καπέλο και να προσπαθήσει να επικεντρωθεί στη δημιουργία του. Αυτό που μπορεί να βοηθήσει είναι η πρόκληση, η οποία μπορεί να πάρει κάποιο από το συνηθισμένο σχέδιο σκέψης.

ΜΠΛΕ ΚΑΠΕΛΟ - έλεγχος της σκέψης

>> ΨΥΧΡΑΙΜΟ ΚΑΙ ΣΕ ΕΛΕΓΧΟ, ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ, ΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΗΝ ΣΚΕΨΗ

Το μπλε καπέλο συνδέεται με την ψυχρότητα και αντιπροσωπεύει τον έλεγχο της οργάνωσης στη διαδικασία σκέψης και τη χρήση άλλων καπέλων.

Το μπλε καπέλο είναι σαν ένας πίνακας ελέγχου που λέει ποιο καπέλο φορούν και σκέφτεται για τη σκέψη που πρέπει να γίνει για να εξερευνήσετε ένα θέμα. Η σκέψη του μπλε καπέλου επικεντρώνεται στην ερώτηση σχετικά με τις σωστές ερωτήσεις, στον ορισμό του προβλήματος και στη ρύθμιση των εργασιών σκέψης.

Το μπλε καπέλο παρακολουθεί τη διαδικασία σκέψης, συνοψίζει και δίνει συμπεράσματα. Ελέγχει αν τηρούνται οι κανόνες του παιχνιδιού. "Ακόμη και όταν ο συγκεκριμένος ρόλος σκέψης του μπλε καπέλου έχει ανατεθεί σε ένα άτομο, είναι ακόμη ανοιχτό σε οποιονδήποτε να προσφέρει μπλε καπέλο σχόλια και προτάσεις".⁸

>> ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ ΜΠΛΕ ΚΑΠΕΛΟΥ

- >> "Έλεγχος" - οργανώνει την ίδια τη σκέψη
- >> Ορίζει το θέμα προς το οποίο πρέπει να κατευθυνθεί η σκέψη
- >> Ορίζει το πρόβλημα και διαμορφώνει τις ερωτήσεις
- >> Υπεύθυνο για περιλήψεις και συμπεράσματα
- >> Παρακολουθεί την διαδικασία σκέψης και διασφαλίζει ότι τηρούνται οι κανόνες του παιχνιδιού
- >> Σταματά την ανταλλαγή επιχειρημάτων και επιβάλλει την πειθαρχία
- >> Ακόμα κι αν ο ρόλος έχει δοθεί σε ένα άτομο, παραμένει ανοιχτό για τον καθένα να προσφέρει στο μπλε καπέλο σχόλια και προτάσεις

Εφαρμογή της μεθόδου των 6 καπέλων σκέψης

Όταν χρησιμοποιείτε τα καπέλα πρέπει πάντα να αναφέρονται με χρώματα και ποτέ από αυτό που αντιπροσωπεύουν, καθώς είναι απίθανο να λάβετε τίμια αντίδραση αν κάποιος ζητηθεί να είναι π.χ. Συναισθηματική σκέψη. Όταν ζητάτε να βγάλετε ένα καπέλο και να θέσετε ένα άλλο είναι ουδέτερο και τα καπέλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς αμηχανία. Ο ρόλος που χρησιμοποιείται στη διαδικασία σκέψης και η χρήση της μεθόδου ως παιχνιδιού το καθιστά ευχάριστο και πιο αποτελεσματικό. Ως κανόνας παιχνιδιού είναι δυνατόν να ζητήσετε ορισμένους τύπους σκέψης, αλλάζοντας τα καπέλα όπως είναι απαραίτητο. Δεν υπάρχει κανένας καλός τρόπος να οργανώσετε τα καπέλα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σκέψης, εξαρτάται από τα θέματα, την ιδιαίτερη κατάσταση ή τους συμμετέχοντες κ.λπ.

Ανάλογα με τις ανάγκες, η μέθοδος των έξι σκεπτόμενων καπέλων μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πιο δομημένο τρόπο. Οι συμμετέχοντες / μαθητές μπορούν να αποφασίσουν εκ των προτέρων για μια επίσημη δομημένη ακολουθία που περνάει από τα καπέλα.

Από την άλλη πλευρά, η μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μια συζήτηση περιστασιακά όταν είναι απαραίτητο. Κάποιος μπορεί να κληθεί να βάλει το ένα ή το άλλο καπέλο ανάλογα με τον τρόπο που πηγαίνει η συζήτηση. Για να είναι το ιδίωμα του καπέλου το πιο χρήσιμο, όλοι οι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν τη μέθοδο και να γνωρίζουν την έννοια του κάθε καπέλου. Στη συνέχεια, η έννοια γίνεται ένα είδος κοινής γλώσσας. Με την πρακτική χρήση της μεθόδου τελικά θα πρέπει να μπορείτε να καθίσετε σε οποιοδήποτε τραπέζι συζήτησης και να μεταβείτε και να βγείτε από τα “καπέλα” με ευκολία.

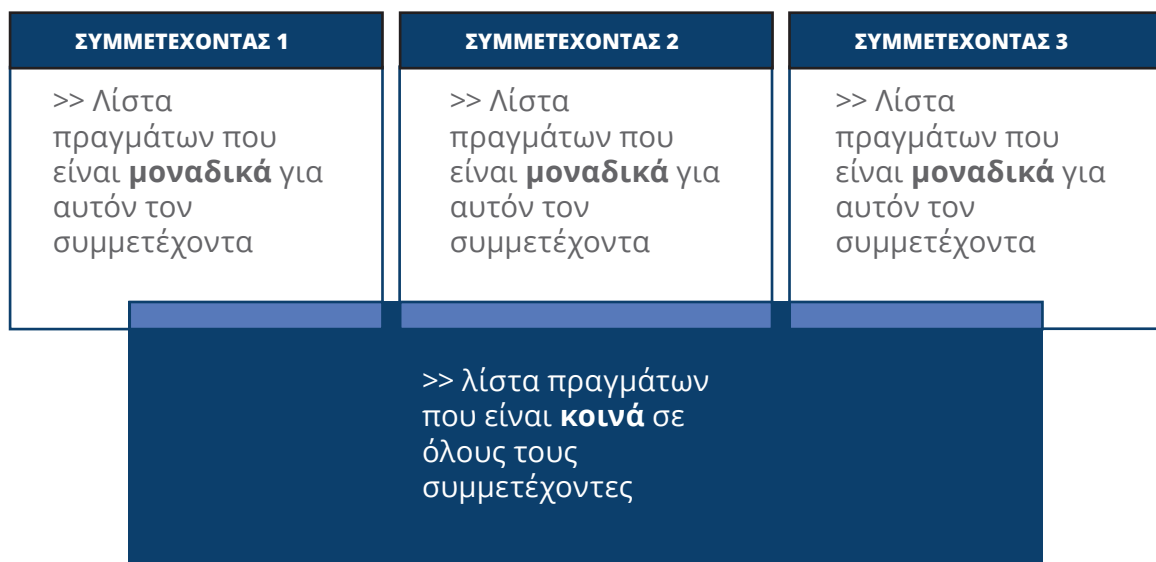
Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου

1. Λουλούδι

Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες τουλάχιστον 3 ατόμων. Κάθε ομάδα σε ένα κομμάτι χαρτί θα αντλήσει ένα λουλούδι που αποτελείται από ένα μεγάλο μέτρο και τόσα πέταλα, όσα υπάρχουν συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες πρέπει να θέτουν ερωτήσεις για να μάθουν τα κοινά που τους ενώνουν και τα μοναδικά πράγματα που τους διαφοροποιούν από τους άλλους ανθρώπους της ομάδας. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες θα πρέπει να γράψουν στη μέση 3 χαρακτηριστικά γνωρίσματα που είναι κοινά σε όλα αυτά, και στα πέταλα 3 ιδιότητες που ισχύουν μόνο για ένα συγκεκριμένο συμμετέχοντα. Στη συνέχεια, τα λουλούδια παρουσιάζονται στο φόρουμ.

Τα χαρακτηριστικά πρέπει να σχετίζονται με το διαπολιτισμικό θέμα, την ποικιλομορφία κ.λπ., π.χ. που έχει προγόνους από διαφορετική χώρα; Ποιος έχει στην οικογένειά του ένα άτομο από το εξωτερικό; Ποιος θέλει να ταξιδέψει; Ποιος έχει ταξιδέψει στο εξωτερικό για εργασία; Μπορεί να υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τους επαναπατριζόμενους, μετανάστευση μετά τον πόλεμο, αλλά και σχετικά με τη θρησκεία, τις παραδόσεις, τις χρησιμοποιούμενες διαλέκτους κ.λπ.

Αυτό το καθήκον θέτει τον νου με θετικό τρόπο στην ποικιλομορφία που δείχνει ότι όλοι μας μπορεί να προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο ή να έχουν διαφορετικές πεποιθήσεις και διαφορετικές παραδόσεις, αλλά ταυτόχρονα όλοι μοιράζονται κοινές αξίες, χαρακτηριστικά κ.λπ.

2. Μαθαίνοντας για τους ανθρώπους της ομάδας

Κάθε συμμετέχων παίρνει 4 φύλλα χαρτιού. Σε κάθε ένα από τα 3 φύλλα θα πρέπει να γράψει 1 πραγματικό πράγμα για τον εαυτό του και στο 4ο φύλλο θα πρέπει να γράψει ένα φανταστικό πράγμα για τον εαυτό του.

Οι συμμετέχοντες λαμβάνουν 4 σοκολατάκια. Κατά τη στιγμή του παιχνιδιού, κάθε άτομο έχει ερωτήσεις για να καθορίσει ποια από τις προτάσεις είναι ψευδής. Οι συμμετέχοντες ψηφίζουν και τοποθετούν τις σοκολάτες που έλαβαν στην ψευδή απάντηση του συμμετέχοντα. Οι σοκολάτες μπορούν να διαχωριστούν σύμφωνα με τις αναγνωρισμένες. Μπορείτε να στοιχηματίσετε τέσσερα σοκολατάκια με μία απάντηση ή μοιρασμένες σοκολάτες για κάθε απάντηση. Μετά την ολοκλήρωση μιας σειράς ερωτήσεων, κάθε συμμετέχων αποκαλύπτει τι δεν ήταν αλήθεια.

Οι σοκολατάκια που τοποθετήθηκαν στις σωστές απαντήσεις παραμένουν με τον συγκεκριμένο συμμετέχοντα και εκείνοι που τοποθετήθηκαν σε μια ψεύτικη απάντηση προσγειώνονται σε μια κοινή πισίνα.

3. Δώρα που δίνουν

Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ζεύγη. Ένα άτομο από το ζευγάρι είναι ένας νέος μετανάστης, το άλλο είναι τοπικό πρόσωπο. Το τοπικό πρόσωπο δίνει στο άλλο ένα φανταστικό δώρο. Ο αποδέκτης (μετανάστης) το ανοίγει και στη συνέχεια λέει: “Ω! Χxxxxxxx” (ο παραλήπτης πρέπει να ονομάσει το φανταστικό δώρο - πρέπει να είναι κάτι που ο μετανάστης χρειάζεται για να έχει μια καλύτερη ζωή στο νέο μέρος).

Ο δωρητής (τοπικό πρόσωπο) απαντά: “Σας δίνω xxxxxxxxxx επειδή”

xxxxxxx, αυτό είναι το θέμα που έρχεται πρώτα στον νου του παραλήπτη.

Στη συνέχεια, υπάρχει η αλλαγή των ζευγών και η ίδια ενέργεια εκτελείται με το άτομο που κάθεται στην άλλη πλευρά. (πρώτα στα δεξιά, στη συνέχεια στα αριστερά). Αυτό μπορεί να επαναληφθεί πολλές φορές.

>> Μάθημα 1 – Πολιτιστική και εθνοτική ποικιλομορφία στην Ευρώπη

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας:: ελαχ. 6

Σκοπός του μαθήματος: Να εισαγάγει το θέμα της πολυμορφίας στην Ευρώπη παρουσιάζοντας στοιχεία και αριθμούς και να δώσει το υπόβαθρο της πολιτιστικής και εθνοτικής πολυμορφίας στην Ευρώπη.

Να εξεταστούν οι στόχοι της μετανάστευσης, η εκτίμηση της ελευθερίας μετακίνησης / επιλογής του τόπου διαμονής.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Να ρυθμίσετε το μυαλό των ανθρώπων να σκέφτονται θετικά τη μετανάστευση. Να μπορέσετε να χρησιμοποιήσετε τη μέθοδο των 6 καπέλων σκέψης για να αξιολογήσετε τις πληροφορίες με κριτική σκέψη και να διατυπώσετε γνώμη αξιολογώντας όλες τις πτυχές ενός θέματος σύμφωνα με τα χρώματα των 6 καπέλων.

Πόροι που χρειάζονται: Χαρτί και στυλό, ξεχωριστές κάρτες με 6 καπέλα πάνω τους και στην πίσω πλευρά κάθε κάρτας η περιγραφή του συμβολισμού των καπέλων. Απαιτούνται για τους εκπαιδευόμενους να έχουν εύκολη πρόσβαση στην περιγραφή του καπέλου τους και επίσης να πάρουν σημειώσεις κατά την προετοιμασία των καθηκόντων τους.

Μέθοδος διδασκαλίας που θα χρησιμοποιηθεί στο μάθημα: διάλεξη, ομαδική εργασία, συζήτηση

Περιεχόμενο

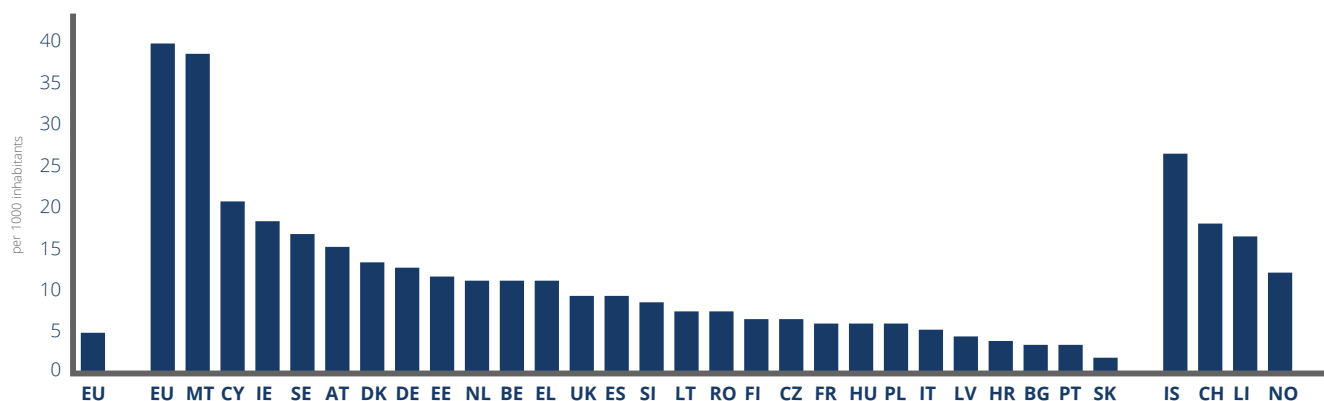
“Κάθε άνθρωπος είναι όπως όλοι οι άλλοι άνθρωποι, άλλοι άνθρωποι και κανένας άλλος άνθρωπος”- Clyde Kluckhohn⁹

Η μετανάστευση μπορεί να οριστεί στο πλαίσιο της ΕΕ ως δράση από την οποία:

- >> καθορίζει τη συνήθη κατοικία του στην επικράτεια κράτους μέλους για περίοδο που είναι ή αναμένεται να είναι τουλάχιστον δώδεκα μήνες, εφόσον προηγουμένως είχε συνήθως την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα · ή
- >> Πριν από τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους μέλους, παύει να έχει τη συνήθη κατοικία του στο εν λόγω κράτος μέλος για περίοδο που είναι ή αναμένεται να είναι τουλάχιστον δώδεκα μήνες.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, αυτό αναφέρεται σε μια διαδικασία μετακίνησης, είτε σε ένα διεθνές όριο (διεθνής μετανάστευση) είτε σε ένα κράτος (εσωτερική μετανάστευση).

⁹ Ο Clyde Kluckhohn (11/01/1905-28/07/1960) ήταν ένας αμερικάνος ανθρωπολόγος και κοινωνιολόγος γνωστός για την πολύχρονη εθνογραφική του εργασία στην φυλή των Νάβαχο και την συμβολή του στην ανάπτυξη της θεωρίας της κουλτούρας στην Αμερικανική Ανθρωπολογία.

Είναι η μετακίνηση του πληθυσμού, που περιλαμβάνει κάθε είδους μετακίνηση ανθρώπων, ανεξάρτητα από το μέγεθος, τη σύνθεση και τις αιτίες τους. περιλαμβάνει τη μετανάστευση προσφύγων, εκτοπίζει πρόσωπα, εκτοπισμένους και οικονομικούς μετανάστες».¹⁰

Οι μεταναστεύσεις ως κοινωνικό ή οικονομικό φαινόμενο είναι φυσικές και γεννιούνται από συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα, ως εκ τούτου μπορούμε να διακρίνουμε τους μετανάστες λόγω οικονομικών αιτιών, απαιτήσεων υψηλού επιπέδου ζωής, περιβαλλοντικά καθοδηγούμενων, αναγκαστικών, εποχιακών, μακροπρόθεσμων ή βραχυπρόθεσμων. Η κινητικότητα και η κίνηση έχουν συνοδεύσει από μακρού την ανθρωπότητα με οικονομική βάση (αναζήτηση πόρων) ή συνδέεται με αντιπαλότητα και συγκρούσεις. Μέσα από την ευρωπαϊκή ιστορία τόσο η μετανάστευση όσο και ο εκπατρισμός έχουν επηρεάσει ευρέως τον σημερινό ευρωπαϊκό πολιτισμό και εθνικότητα.

Λαμβάνοντας ένα παράδειγμα από την πολωνική ιστορία υπήρξε μια μαζική μετανάστευση μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Πολλοί άνθρωποι έφυγαν στις ΗΠΑ για να αποφύγουν τις συνέπειες μετά την υπηρεσία ανταρτών. Μετά το 1990, πολλοί άνθρωποι ταξίδευαν μακροπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα στις δυτικές χώρες για οικονομικούς λόγους. Η Πολωνία είναι επίσης η χώρα-στόχος για τους ανθρώπους που κάποτε εγκαταστάθηκαν στην ΕΣΣΔ και τώρα και τα παιδιά τους προσπαθούν να επιστρέψουν ως επαναπατριζόμενοι. Προκειμένου να εκτιμηθούν οι μεταναστευτικές αξιώσεις, εξετάζονται επίσης στατιστικά στοιχεία που υποστηρίζουν και τις δύο πλευρές της πολιτικής επιχειρηματολογίας. Εμείς, ως παραλήπτες, πρέπει να κρίνουμε τους εαυτούς μας που είναι σωστές ή πιο ακριβείς. Ο τρόπος με τον οποίο ερμηνεύονται τα δεδομένα εξαρτάται από την προοπτική κάποιου από αυτά.

Το 2016 δύο εκατομμύρια μη κοινοτικοί πολίτες μετανάστευσαν στην ΕΕ και τα κράτη μέλη χορήγησαν ιθαγένεια σε σχεδόν ένα εκατομμύριο ανθρώπους. Από τα κράτη μέλη, η Γερμανία ανέφερε το μεγαλύτερο αριθμό μεταναστών (1 029,9 χιλ.) Το 2016, στη συνέχεια το Ηνωμένο Βασίλειο το ήμισυ από αυτό, στη συνέχεια η Ισπανία, Γαλλία και η Ιταλία. Οι αριθμοί μπορούν επίσης να αναλυθούν σε σχέση με τον κάτοικο πληθυσμό και στην περίπτωση αυτή το Λουξεμβούργο κατέγραψε τα υψηλότερα ποσοστά μετανάστευσης το 2016 (39 μετανάστες ανά 1000 άτομα) - βλέπε γράφημα.

Πρέπει επίσης να θυμόμαστε ότι οι χώρες της ΕΕ καταγράφουν τη μετανάστευση και

10 Asylum and Migration Glossary - A tool for better comparability - produced by the European Migration Network, January 2010, page 98

εδώ για μετανάστευση και τα υψηλότερα ποσοστά. Το 2016 καταγράφηκε το Λουξεμβούργο (23 μετανάστες ανά 1000 άτομα), στη συνέχεια η Μάλτα, η Λιθουανία και η Κύπρος (όλες με 18 μετανάστες ανά 1000 άτομα¹¹). Συνολικά, 21 κράτη μέλη της ΕΕ ανέφεραν περισσότερους μετανάστες από ό, τι οι μετανάστες το 2016.

Επιστρέφοντας στις εποχές μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ευρώπη παρείχε καταφύγιο στους επαναπατριζόμενους που εγκατέλειψαν πρώην αποικίες, καθώς και από χώρες όπως η πρώην Γιουγκοσλαβία και πιο πρόσφατα από το Αφγανιστάν και τη Συρία. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες έρχονται περισσότεροι άνθρωποι από ό, τι φεύγουν. Η μετανάστευση είναι υψηλότερη στις οικονομικά ευημερούσες χώρες.¹²

Έργο

Στην αρχή της συνόδου, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να χρησιμοποιήσει το κείμενο που παρέχεται για την εισαγωγή του θέματος της μετανάστευσης και να δώσει τα ακαθάριστα στατιστικά στοιχεία ανάλογα με την ομάδα / χώρα, που μπορεί να βρεθεί στον δικτυακό τόπο της Eurostat. Κάθε μαθητής θα πρέπει να επιλέξει ένα καπέλο είτε με τυχαίο σχεδιασμό είτε με επιλογή. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, κάθε μαθητής είναι υπεύθυνος για την παροχή της διορατικότητας στη συζήτηση σύμφωνα με το χρώμα του καπέλου. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από 6 μαθητές, όσοι έχουν το ίδιο χρώμα του καπέλου θα πρέπει να δουλεύουν μαζί σε ζεύγη ή τρίγωνα. Οι εικόνες με καπέλα και οι περιγραφές μπορούν να εκτυπωθούν και να παραδοθούν στους εκπαιδευόμενους. Οι εκπαιδευτές πρέπει να παρακολουθούν και να μετριάζουν τη συζήτηση καθώς στην αρχή μπορεί να είναι δύσκολο για τους εκπαιδευόμενους να συνεχίσουν να σκέφτονται ως προς το χρώμα του καπέλου. Με βάση το κείμενο από την εισαγωγή, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να έχουν 15 λεπτά για να εξετάσουν την εργασία που δίνεται παρακάτω.

Κατάσταση που πρέπει να ληφθεί υπόψη:

"Η μεγάλη επανάσταση στην ιστορία του ανθρώπου, του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος, είναι η επανάσταση εκείνων που αποφασίζουν να είναι ελεύθεροι."

- John F. Kennedy (35ος Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών).

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τη μετάβαση. Στην περιοχή μας παρατηρούμε επίσης τη συνεχή κίνηση, γνωστή από τη ζωή, την οικογένεια, τους γείτονες, την τοπική κοινωνία, τον Τύπο, την τηλεόραση και την παγκόσμια κατάσταση.

Η γειτονική χώρα βρίσκεται υπό την πίεση της εξουσίας που επιτίθεται με βία και επιβάλλει νέους περιορισμούς. Οι κάτοικοι αυτής της χώρας δεν είναι εξοικειωμένοι με τέτοιες καταστάσεις και ζητούν άσυλο και εισδοχή στη χώρα σας. Η χώρα σας είναι ευημερούσα, αλλά μέχρι στιγμής δεν ήταν ανοικτή για τους αλλοδαπούς και οι πολίτες δεν είναι συνηθισμένοι στην παρουσία άλλων εθνικοτήτων και πολιτισμών. Ο νομός σας είναι πολύ μονολιθικός. Το κοινοβούλιο σας προσπαθεί να κάνει το σχέδιο εισδοχής και ολοκλήρωσης. Ως μέλη του τοπικού κοινοβουλίου πρέπει να αποφασίσετε για την καλύτερη λύση στην κατάσταση που περιγράφεται παραπάνω.

Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο έξι καπέλων σκέψης, αξιολογήστε τις παρακάτω επιλογές:

¹¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/1275.pdf>

¹² <https://www.statista.com/topics/4046/migration-in-europe/>

- >> Επιτρέψτε τη μετανάστευση αργά και δημιουργήστε ένα κτήμα για αυτούς, όπου αυτό μπορεί να προστατευτεί. Στο κράτος θα οργανωθούν μαθήματα γλώσσας, μαθήματα πολιτισμών και σχολεία.
- >> Να επιτρέψει τη μετανάστευση και να τοποθετήσει τους μετανάστες χωριστά για να τους αφήσει να βυθιστούν στην τοπική κοινωνία συμμετέχοντας στη ζωή των πολιτών.

Στο τέλος της άσκησης ο εκπαιδευτής θα πρέπει να συνοψίσει τη συζήτηση και να υπογραμμίσει τις θετικές πτυχές της συζήτησης και του συμπεράσματος προκειμένου να αφήσει τους εκπαιδευόμενους με τα θετικά συναισθήματα και στάση.

Αξιολόγηση του μαθήματος

Η ανατροφοδότηση πρέπει να δίνεται ανώνυμα. Κάθε άτομο πρέπει να δέχεται αυτοκόλλητα σημειώματα. Μια σημείωση θα πρέπει να παρέχει μόνο μία πληροφορία. Τα σχόλια πρέπει να δοθούν σχετικά με το περιεχόμενο του έργου, τα συναισθήματά του μετά την εκτέλεση του έργου, τα συναισθήματα μετανάστευσης (θετικά, αρνητικά κτλ.) Μετά την ολοκλήρωση του έργου, καθώς και τυχόν γενικές παρατηρήσεις που οι μαθητές θα ήθελαν να μοιραστούν.

Στη συνέχεια, όλες οι κολλώδεις σημειώσεις θα πρέπει να τοποθετούνται στο ταμπλό, να διαβάζονται δυνατά και να ομαδοποιούνται. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να τα διαβάσει δυνατά και να ζητήσει από τους εκπαιδευόμενους να σχολιάσουν εάν το επιθυμούν. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να συνοψίζει στο τέλος, αφήνοντας τους μαθητές με τη θετική σκέψη.

General tips for the trainer

Ο ελάχιστος αριθμός ατόμων είναι έξι, καθώς υπάρχουν έξι καπέλα σκέψης, οπότε ένα άτομο πρέπει να σκεφτεί μόνο ένα καπέλο. Ωστόσο, εάν υπάρχουν λιγότεροι συμμετέχοντες, ένα άτομο μπορεί να ανατεθεί με 2 καπέλα και να εκτελέσει τις εργασίες χρησιμοποιώντας 2 ή περισσότερα καπέλα και να κάνει σκέψεις από κάθε άποψη καπέλων.

Η διάρκεια της εργασίας είναι περίπου 60 λεπτά.

Κατά την παρουσίαση των κύριων σημείων μετανάστευσης και της κατεύθυνσης κάθε εκπαιδευτής πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμοστεί στο κοινό τους και να τονίσει το εθνικό τους υπόβαθρο.

>> Μάθημα 2 – Περιφερειακή πολυμορφία

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: ελαχ. 12

Σκοπός του μαθήματος: Να στρέψουν την προσοχή των εκπαιδευόμενων, στις μειονότητες της περιοχής τους - τον πολιτισμό τους, τις παραδόσεις και τα καλά παραδείγματα συνύπαρξης, προκειμένου να δημιουργήσουν μια θετική νοοτροπία για τους μετανάστες.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Να θέσει το μυαλό των ανθρώπων στο να σκέφτονται θετικά για τις μειονότητες, τους μετανάστες και τους νεοφερμένους.

Να αντιλαμβάνονται τις μειονότητες, τους μετανάστες και τους νεοφερμένους στην κοινωνία με θετικές πτυχές όπως οι παραδόσεις και οι πολιτισμοί που φέρνουν.

Να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο των έξι καπέλων σκέψης για να αξιολογήσει τις πληροφορίες μέσω της κριτικής σκέψης και να διαμορφώσει απόψεις αξιολογώντας όλες τις πτυχές ενός θέματος σύμφωνα με τα χρώματα των 6 καπέλων.

Πόροι που χρειάζονται: χαρτί και στυλό, ξεχωριστές κάρτες με έξι καπέλα και στην πίσω πλευρά κάθε κάρτας η περιγραφή του συμβολισμού του καπέλου. Απαιτούνται για τους εκπαιδευόμενους να έχουν εύκολη πρόσβαση στην περιγραφή των καπέλων τους και να κάνουν σημειώσεις κατά την προετοιμασία των καθηκόντων τους.

Μέθοδος διδασκαλίας που θα χρησιμοποιηθεί στο μάθημα: διάλεξη, ομαδική εργασία, συζήτηση

Περιεχόμενο

“Μπορούμε να αγαπάμε αυτό που είμαστε, χωρίς να μισούμε τι και ποιοι δεν είμαστε. Μπορούμε να ευδοκιμήσουμε στη δική μας παράδοση, ακόμα και όταν μαθαίνουμε από τους άλλους, και σεβόμαστε τις διδασκαλίες τους”

— Kofi Annan¹³ .

Η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών έχει μειονοτικούς πληθυσμούς κάτω του 20% του συνολικού πληθυσμού, αλλά 11 χώρες έχουν μεγαλύτερο ποσοστό εθνικών μειονοτήτων. Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη είναι η μόνη χώρα όπου δεν υπάρχει απόλυτη πλειοψηφία - οι Βόσνιοι, ως η μεγαλύτερη εθνική ομάδα, αποτελούν το 44% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Στο άλλο άκρο του φάσματος, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα και η Πορτογαλία έχουν σχεδόν εθνοτικά ομοιογενείς πολίτες.

Οι άνθρωποι μεικτής εθνικότητας και προέλευσης ζουν σε κάθε χώρα. Στο παρελθόν οι πληθυσμοί της μειονότητας έχουν δημιουργηθεί π.χ. από αναγκαστική

¹³ Ο Kofi Atta Annan (8.04.1938 – 18.08.2018) ήταν ένας Γκανέζος διπλωμάτης που υπηρέτησε ως ο 7ος Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών από τον Ιανουάριο του 1997 έως τον Δεκέμβριο του 2006. Ο Αννάν και τα Ηνωμένα Έθνη έλαβαν από κοινού το Νόμπελ Ειρήνης το 2001.

μετεγκατάσταση, αλλαγή συνόρων μετά από πολέμους, μετακίνηση πληθυσμού λόγω πολέμων και πείνας. Τις τελευταίες δεκαετίες επίσης μετεγκατάσταση για οικονομικούς λόγους μετά το άνοιγμα των συνόρων των χωρών της ΕΕ που παρέχουν δυνατότητα ελεύθερης κυκλοφορίας για εργασία και σπουδές.

Π.χ. Η Πολωνία θεωρείται εθνικά και θρησκευτικά ομοιόμορφο κράτος. Ο δείκτης εθνικής συνοχής, που ανέρχεται τα τελευταία χρόνια σε περισσότερο από 97%, την τοποθετεί σε ένα από τα πρώτα μέρη όχι μόνο στην Ευρώπη (για παράδειγμα, στην Ελλάδα το ποσοστό είναι 98% και στη Βουλγαρία 84%), αλλά και στον κόσμο. Σε αντίθεση με πολλές ευρωπαϊκές χώρες, η Πολωνία χαρακτηρίζεται επίσης από την σαφώς δεσπόζουσα θέση μιας ονομασίας - Ρωμαιοκαθολικισμός, ακολουθούμενη το 2011 από περισσότερο από το 85% του πληθυσμού (για σύγκριση, σε δύο άλλες καθολικές χώρες, την Ιρλανδία και την Ουγγαρία, ήταν 84% και 37% αντίστοιχα).

Στην Πολωνία, από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η πρώτη Εθνική Απογραφή που έθεσε το ερώτημα για την εθνική ταυτότητα του λαού έλαβε χώρα το 2002. Η ερώτηση είχε ως εξής: «Ποια εθνικότητα θεωρείτε ότι έχετε εσείς;», πράγμα που σημαίνει ότι σχεδόν όλα οι άνθρωποι που ταυτίζονται με οποιαδήποτε εθνοτική ομάδα επωφελήθηκαν από την ευκαιρία να επισημανθούν σε εκείνη που χρησιμεύει ως βασική ομάδα αναφοράς γι' αυτούς¹⁴. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι στο νοτιοανατολικό τμήμα της Πολωνίας η κυρίαρχη μειονότητα είναι οι Ουκρανοί. Στο Μαλοπόλσκι, η κύρια μειονότητα είναι ο Λέμκος, ο οποίος είναι σχεδόν αποκλειστικά εγκατεστημένος σε αυτήν την περιοχή και μικρός αριθμός από αυτούς στη Βουδαπέστη. Η βορειοανατολική Πολωνία έχει Λευκορώσους και Λιθουανούς. Το δυτικό τμήμα της Πολωνίας κυριαρχείται από Γερμανούς. Άλλες μειονότητες είναι οι Εβραίοι (κεντρική Πολωνία), Τάταροι και Αρμένιοι.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, όλες οι χώρες της ΕΕ πρέπει να ασχοληθούν με το θέμα της διαχείρισης της διαφορετικότητας. Η διαχείριση της πολυμορφίας είναι η πρακτική της αντιμετώπισης και της υποστήριξης πολλαπλών τρόπων ζωής και προσωπικών χαρακτηριστικών εντός μιας καθορισμένης ομάδας. Οι δραστηριότητες διαχείρισης περιλαμβάνουν την εκπαίδευση της ομάδας και την παροχή υποστήριξης για την αποδοχή και τον σεβασμό διαφόρων φυλετικών, πολιτιστικών, κοινωνικών, γεωγραφικών, οικονομικών και πολιτικών υποβάθρων¹⁵.

Έργο

Δείτε δύο ιστορίες που περιγράφουν δύο ξεχωριστές φανταστικές φυλές. Για τους σκοπούς της άσκησης μια φυλή ονομάζεται Nordish η άλλη Southish. Οι συμμετέχοντες πρέπει να χωριστούν σε δύο ομάδες τουλάχιστον έξι ατόμων, προκειμένου να έχουν τουλάχιστον έναν εκπρόσωπο από κάθε καπέλο σε κάθε ομάδα. Κάθε μαθητής σε κάθε ομάδα πρέπει να επιλέξει ένα καπέλο είτε τυχαία είτε με επιλογή. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, κάθε εκπαιδευόμενος είναι υπεύθυνος για την παροχή της διορατικότητας στη συζήτηση σύμφωνα με το χρώμα του καπέλου. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από έξι μαθητές σε μία ομάδα, τότε εκείνοι που έχουν το ίδιο χρώμα με το καπέλο πρέπει να δουλεύουν μαζί σε ζεύγη ή τρίγωνα. Κάθε ομάδα πρέπει να έχει την περιγραφή μιας φυλής.

Η ιστορία πρέπει να διαβαστεί στους μαθητές:

¹⁴ <http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/5538/rykalanational.ethnicandreligiousminorities.pdf?sequence=1>

¹⁵ <http://www.businessdictionary.com/definition/diversity-management.html>

Ανήκεις σε δύο φυλές που ζουν γειτονικά και μοιράζονται μόνο από ένα μικρό ρέμα. Παρατηρήσατε ο ένας τον άλλο για αιώνες, αλλά δεν έχετε κάνει καμία επαφή μέχρι τώρα. Προκειμένου να «οικοδομηθούν γέφυρες» και να κοινωνικοποιηθούν ο Διοικητής του Voivodship δίνει 10.000 ευρώ. Ο στόχος σας είναι να συλλάβετε μια ιδέα για τη δαπάνη των χρημάτων για μια δραστηριότητα που θα ενσωματώνει τις 2 φυλές.

Αρχικά, έχετε 10 λεπτά για να σκεφτείτε μια ιδέα ενσωμάτωσης της δραστηριότητας στις φυλές σας χωρίς να συμβουλευτείτε την άλλη φυλή ακόμα. Πρέπει να λάβετε υπόψη τις παραδόσεις, το έθιμο, το στυλ, κλπ. Της φυλής σας. Γράψτε την ιδέα στο κομμάτι χαρτί με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες. Στη συνέχεια, παρουσιάζετε την ιδέα σας δυνατά στα άλλα μέλη της φυλής. Στη συνέχεια ανταλλάσσετε τις περιγραφές των ιδεών με την άλλη ομάδα. Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο έξι σκέψης, οι δύο ομάδες πρέπει να αξιολογήσουν την ιδέα της άλλης φυλής. Θα πρέπει να συζητήσετε τις ιδέες της αντίθετης φυλής λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή της φυλής και των παραδόσεών σας, του ύφους κλπ. Στο τέλος της άσκησης και οι δύο ομάδες παρουσιάζουν τις απόψεις τους στην ιδέα της άλλης φυλής.

Οι ομάδες τότε θα πρέπει να συνεργαστούν και να αποφασίσουν ποια ιδέα θα πρέπει να εφαρμόσουν ή ίσως μόνο μερικά στοιχεία και των δύο ιδεών λαμβάνοντας υπόψη τις περιγραφές των φυλών. Περίπου 15 - 20 λεπτά..

Groups then should work together and decide which idea they should apply or perhaps only some elements of both ideas taking into consideration tribes' descriptions. Around 15 - 20 minutes.

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να συνοψίζει το έργο δίνοντας πληροφορίες για τις μειονότητες και πώς οι άνθρωποι στο παρελθόν και σήμερα έπρεπε να αντιμετωπίζουν την ποικιλομορφία και να ζουν μεταξύ τους και δίπλα στον άλλο.

Είναι εύκολο να διαχειριστείτε διαφορετικές κοινωνίες για να τις συνυπάρξουμε μαζί;

Βορινοί:

Αυτή είναι ακόμα μια άγρια χώρα της οποίας οι κάτοικοι συνδέονται στενά με την παράδοση και τον πολιτισμό. Οι γυναίκες δεν πρέπει να φορούν φουσκωτές φούστες και πολύ κοντές μπλούζες ή σορτς. Οι άνδρες συχνά περπατούν κρατώντας τα χέρια τους, κάτι που δεν δείχνει τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις, αλλά είναι απλά μια συνήθεια.

Αυτοί είναι άνθρωποι από τα βουνά που χαρακτηρίζονται από μια ισχυρή, βαρετή κατασκευή. Υπάρχουν πολλοί αλμπίνοι, άτομα με δίκαιη τρίχα και ένα χρώμα από τούλι. Όταν πρόκειται για τρόφιμα, η διατροφή τους βασίζεται σε φρούτα και λαχανικά. Η βάση είναι γλυκοπατάτες, μαρμελάδες, μπανάνες και ανανάδες. Επίσης ρύζι και χοιρινό και πουλερικά. Όταν πρόκειται για θρησκεία και τελετές, τους αρέσει να γιορτάζουν μαζί σε γεμάτα μέρη δυνατά και με πολλούς ήχους τρομπέτες και τύμπανα.

Νότιοι:

Αυτή είναι μια πολιτισμένη χώρα της οποίας οι κάτοικοι είναι σύγχρονοι όταν πρόκειται για την στολή τους. Οι γυναίκες μπορούν να φορούν σκουλαρίκια και μικρές μπλούζες ή σορτς. Οι άνδρες είναι ντυμένοι με κοστούμια. Είναι κομψά και

διακεκριμένα.

Αυτοί είναι άνθρωποι από κοιλάδες που χαρακτηρίζονται από λεπτό και ψηλό σώμα. Έχουν ανοιχτόχρωμο δέρμα. Όταν πρόκειται για τρόφιμα, η διατροφή τους βασίζεται σε ελαφρά πιάτα, ψάρια και λαχανικά. Τους αρέσει να τρώνε κούνημα, γιαούρτι και καλαμπόκι. Δεν είναι θρησκευόμενοι και δεν γιορτάζουν τελετές. Στην πραγματικότητα δεν επιθυμούν να συγκεντρωθούν σε μεγάλα πλήθη. Συναντιούνται σε μικρές ομάδες που γιορτάζουν ήσυχα τις ιδιωτικές τους εκδηλώσεις.

Αξιολόγηση του μαθήματος

Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες πρέπει να ενθαρρυνθούν να επεξεργαστούν την εμπειρία τους.

Αξιολόγηση επίτευξης στόχου.

Σε έναν πίνακα, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να σχεδιάσει το dartboard που χωρίζεται σε τέσσερις τομείς: εμπειρία, ατμόσφαιρα, συναισθήματα, νοοτροπία.

Ερωτήσεις που πρέπει να ζητηθούν από τους εκπαιδευόμενους:

- >> *Πώς θα περιγράφατε την εμπειρία σας από αυτή την άσκηση από θετική (μέση του dartboard) έως αρνητική (στα σύνορα)*
- >> *Πώς ήταν η ατμόσφαιρα μεταξύ των μαθητών κατά τη διάρκεια της άσκησης;*
- >> *Ποια είναι τα συναισθήματά σας έναντι των μεταναστών;*
- >> *Έχετε αλλάξει τη νοοτροπία σας σχετικά με τους μετανάστες προς μια πιο θετική;*

Μόλις όλοι οι μαθητές σηματοδοτήσουν τις απόψεις τους απαντώντας και στις τέσσερις ερωτήσεις, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να συνοψίζει την άσκηση παρέχοντας επίσης τη γνώμη τους από την παρατήρηση των ομάδων κατά τη διάρκεια της άσκησης.

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Κατά την παρουσίαση των κύριων σημείων μετανάστευσης και της κατεύθυνσης κάθε εκπαιδευτής πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμοστεί στο κοινό του και να τονίσει το εθνικό τους υπόβαθρο. Η άσκηση μπορεί να προσαρμοστεί στην ομάδα όταν πρόκειται για τη δυσκολία ή το μήκος της. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να λάβουν μια λίστα με ιδέες ενσωμάτωσης για να επιλέξουν μεταξύ τους, σχεδιάζοντας μία ιδέα ανά ομάδα, π.χ.:

- >> *Να οργανώσει ένα φεστιβάλ τροφίμων και να το προετοιμάσει για τους άλλους*
- >> *Οργάνωση θεατρικού που καλύπτει κάποιες πολιτιστικές πτυχές ενός από κάθε φυλή και παρουσιάσεώς του στην άλλη φυλή*

Ο εκπαιδευτής μπορεί να προσαρμόσει τις ιδέες στην τοπική τους κατάσταση και τις απαιτήσεις των εκπαιδευομένων. Μπορεί να υπάρχουν περισσότερα πεδία στο διάγραμμα οφθαλμών του ταύρου, εξαρτάται από την ομάδα σας και την παρατήρησή σας, ίσως θα θέλατε ο εκπαιδευόμενος να απαντήσει σε περισσότερες ερωτήσεις σχετικά με την πρόοδο της άσκησης, τη συνεργασία κ.λπ.

Ο ελάχιστος αριθμός ατόμων είναι 12, καθώς υπάρχουν έξι καπέλα σκέψης, οπότε κάθε άτομο σε κάθε ομάδα πρέπει να σκεφτεί μόνο ένα καπέλο. Ωστόσο, αν υπάρχουν λιγότεροι συμμετέχοντες, ένα άτομο μπορεί να ανατεθεί με 2 καπέλα και να εκτελέσει τις εργασίες χρησιμοποιώντας 2 ή περισσότερα καπέλα και να κάνει σκέψεις από κάθε άποψη καπέλων.

Η διάρκεια της εργασίας είναι περίπου 90 λεπτά.

>> Μάθημα 3 – Εγώ ως μετανάστης – Προοπτική της άλλης πλευράς

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: ελαχ. 6

Σκοπός του μαθήματος: ΤΝα δοθεί προσοχή στους μετανάστες παρουσιάζοντας την προοπτική των μεταναστών που θα πρέπει να οδηγήσει στην αλλαγή της νοοτροπίας σχετικά με την υποδοχή των μεταναστών

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα:

- >> Διαδραματίζοντας τον ρόλο της μάθησης των μεταναστών για την εμπειρία του τρόπου με τον οποίο κάποιος θα ήθελε να αντιμετωπιστεί ως μετανάστης.
- >> Για να μπορέσετε να χρησιμοποιήσετε τη μέθοδο των έξι σκέψεων για να αξιολογήσετε τις πληροφορίες με κριτικό τρόπο και να διατυπώσετε γνώμη αξιολογώντας όλες τις πτυχές ενός θέματος σύμφωνα με τα χρώματα των έξι καπέλων.

Πόροι που χρειάζονται: χαρτί και στυλό, ξεχωριστές κάρτες με έξι καπέλα πάνω του και στην πίσω πλευρά κάθε κάρτας η περιγραφή ενός συμβολισμού καπέλων. Απαιτούνται για τους εκπαιδευόμενους να έχουν εύκολη πρόσβαση στην περιγραφή του καπέλου τους και να πάρουν σημειώσεις κατά την προετοιμασία των καθηκόντων τους.

Μέθοδος διδασκαλίας που θα χρησιμοποιηθεί στο μάθημα: διάλεξη, ομαδική εργασία, συζήτηση

Περιεχόμενο

“Οι άνθρωποι με διαφορετικές θρησκείες και πολιτισμούς ζουν δίπλα-δίπλα σε σχεδόν κάθε μέρος του κόσμου και οι περισσότεροι από εμάς έχουν αλληλεπικαλυπτόμενες ταυτότητες που μας ενώνουν σε πολύ διαφορετικές ομάδες.

Μπορούμε να αγαπάμε αυτό που είμαστε, χωρίς να μισούμε αυτό που - και ποιοι δεν είμαστε. Μπορούμε να ευδοκιμήσουμε στη δική μας παράδοση, ακόμα και όταν μαθαίνουμε από τους άλλους, και σεβόμαστε τις διδασκαλίες τους”

— Kofi Annan.

Σε κάθε χώρα, άνθρωποι διαφορετικών εθνικοτήτων, πολιτισμών και θρησκειών ζουν δίπλα-δίπλα. Η πολιτιστική πολυμορφία χρονολογείται από πολλούς αιώνες. Σε πολλά σημεία προκάλεσε συγκρούσεις, αλλά σε πολλές χώρες ήταν μια ειρηνική συνύπαρξη. Μπορούμε να αναφέρουμε εδώ ένα παράδειγμα από την Ανατολική Πολωνία, όπου εδώ και αιώνες οι Τατάροι που ζουν στο Ισλάμ, οι Καθολικοί και οι Ορθόδοξοι Εβραίοι ζουν ειρηνικά. Σήμερα, η Κρακοβία θεωρείται το καλύτερο μέρος για να ζήσουν οι Εβραίοι στο πλαίσιο ολόκληρης της Ευρώπης. Επιπλέον, ο εβραϊκός πολιτισμός προωθείται μέσα από ένα ετήσιο φεστιβάλ που πραγματοποιήθηκε στην

Κρακοβία και ένα ακμάζον ινστιτούτο εβραϊκού πολιτισμού (ICC).

Έργο

Εάν υπάρχουν 6 άτομα, οι ομάδες πρέπει να χωριστούν με τον ακόλουθο τρόπο:

- >> 2 εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας στους οποίους θα ανατεθούν κόκκινα και μαύρα καπέλα
- >> 3 νεοεισερχόμενοι θα λάβουν λευκά, κίτρινα και πράσινα καπέλα
- >> 1 εκπρόσωπος των αρχών της χώρας: μπλε καπέλο

Εάν υπάρχουν περισσότεροι συμμετέχοντες, θα μπορούσαν να ανατεθούν σε οποιαδήποτε ομάδα. Εάν υπάρχουν λιγότεροι άνθρωποι τότε ένα ή περισσότερα άτομα θα έχουν περισσότερα καπέλα για να εκπροσωπήσουν. Κάθε μαθητής πρέπει να επιλέξει ένα καπέλο είτε με σχέδιο είτε με επιλογή. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, κάθε μαθητής είναι υπεύθυνος για την παροχή της διορατικότητας στη συζήτηση σύμφωνα με το χρώμα του καπέλου. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από έξι μαθητές, όσοι έχουν το ίδιο χρώμα του καπέλου θα πρέπει να δουλεύουν μαζί σε ζεύγη ή τρίγωνα.

Σε αυτό το καθήκον, εάν είστε νέος, τότε είστε μέλος μιας ομάδας που θέλετε να μετεγκαταστήσετε και να ζήσετε μαζί σε μια νέα χώρα της επιλογής σας. Ωστόσο, η τοπική κοινότητα του επιλεγμένου νομού, που είναι αρκετά ερμητικά, δεν θέλει μετανάστες γιατί φοβούνται τις κοινωνικές αλλαγές, την αυξημένη εγκληματικότητα και την έλλειψη σεβασμού για τον δικό της πολιτισμό. Αυτή η κατηγορία δεν βασίζεται σε γεγονότα αλλά μόνο σε προκαταλήψεις και φόβο. Οι αρχές της χώρας θα ήθελαν να επιτρέψουν την ειρηνική συνύπαρξη και πρότειναν στους νεοφερμένους να φτάσουν στους ντόπιους και να παρουσιαστούν για να αλλάξουν τη νοοτροπία τους.

Ως ομάδα νεοφερμένων έχετε 15 λεπτά για να προετοιμάσετε 3 προτάσεις για ένταξη στην τοπική κοινότητα και να δείξετε τον πολιτισμό σας με θετικό τρόπο, για να πείσετε την τοπική κοινότητα για τον εαυτό σας, κάθε καπέλο πρέπει να προετοιμάσει μια ομιλία που να αντιπροσωπεύει την ιδέα σύμφωνα με το χρώμα του καπέλου. Οι προτάσεις πρέπει να αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες της τοπικής κοινότητας που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ως ομάδα τοπικών κατοίκων σκέφτεστε ταυτόχρονα τις αρνητικές πτυχές των μεταναστών που μετακινούνται στη χώρα σας σύμφωνα με το μαύρο καπέλο και επίσης τα αρνητικά συναισθήματα που συνδέονται με αυτό όπως στο κόκκινο καπέλο.

Αφού έχετε προετοιμάσει τις ιδέες, θα τις παρουσιάσετε σε όλα τα μέρη. Τότε όλα τα κόμματα συζητούν τις ιδέες μία προς μία σύμφωνα με το χρώμα των καπέλων τους. Το μπλε καπέλο παρακολουθεί τη συζήτηση μεταξύ ντόπιων και νεοφερμένων. Η συζήτηση θα πρέπει να οδηγήσει στην αξιολόγηση των ιδεών και στην επιλογή του καλύτερου. Το μπλε καπέλο δίνει περίληψη στο τέλος και επιλέγει την καλύτερη ιδέα.

Στο τέλος, ο εκπαιδευτής συνοψίζει το έργο των συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες συζητούν επίσης εάν είναι εύκολο να είσαι μετανάστης και να πείσεις την τοπική κοινότητα να σε δεχτεί.

Αξιολόγηση του μαθήματος

Η πρόταση αξιολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει ανώνυμη έρευνα στην αρχή και στο τέλος του μαθήματος που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη στάση απέναντι στη μετανάστευση πριν και μετά το μάθημα.

Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- >> Σε κλίμακα από 1 έως 5, θα μεταναστεύσατε από καλή θέληση; 1 σημαίνει σίγουρα όχι 5 σίγουρα ναι
- >> Σε μια κλίμακα από 1 έως 5, θα μεταναστεύσατε για λόγους που δεν μπορούν να αποδοθούν σε εσάς, όπως ο πόλεμος, η οικολογική καταστροφή κ.λπ.; 1 σημαίνει σίγουρα όχι 5 σίγουρα ναι
- >> Σε μια κλίμακα από 1 έως 5, θα θέλατε να καλωσορίζετε ανθρώπους από άλλους πολιτισμούς κ.λπ. στην κοινότητά σας; 1 σημαίνει σίγουρα όχι 5 σίγουρα ναι
- >> Σε κλίμακα από 1 έως 5, νομίζετε ότι οι κοινότητες πρέπει να είναι από την ίδια φυλή ή πολυπολιτισμικές κ.λπ.; 1 σημαίνει σίγουρα όχι 5 σίγουρα ναι
- >> Σε μια κλίμακα από 1 έως 5, η εκπαίδευση εκπλήρωσε τις ανάγκες σας, κ.λπ.; 1 σημαίνει σίγουρα όχι 5 σίγουρα ναι

Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει επίσης να καλύπτει μια ανοιχτή ερώτηση για να δώσει στον μαθητευόμενο τη δυνατότητα να παρέχει το κρεμμύδι του και να επεξεργαστεί τα σήματα που δίνονται στις παραπάνω ερωτήσεις.

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Ανάλογα με την ομάδα, η δυσκολία της εργασίας μπορεί να προσαρμοστεί. Εάν ο εκπαιδευτής γνωρίζει την ομάδα και επιθυμεί να μειώσει τη δυσκολία της εργασίας ή να συντομεύσει το χρόνο υλοποίησης, οι συμμετέχοντες μπορούν να δώσουν έτοιμα παραδείγματα ένταξης στην τοπική κοινότητα, μπορεί να υπάρχουν λιγότερα παραδείγματα, αλλά τουλάχιστον δύο. Από την άλλη πλευρά, οι συμμετέχοντες πρέπει μόνο να τις αξιολογήσουν χρησιμοποιώντας τη μέθοδο έξι καπέλων. Ωστόσο, αν υπάρχουν τουλάχιστον 12 άτομα στην ομάδα, μπορούν να εργαστούν σε ζεύγη δύο ατόμων χρησιμοποιώντας ένα καπέλο. Μπορούν επίσης να εργάζονται σε δύο ξεχωριστές ομάδες.

Παραδείγματα πρωτοβουλιών ενσωμάτωσης με την τοπική κοινότητα:

- >> Καλώντας την τοπική κοινότητα σε μια συνάντηση όπου οι μετανάστες θα παρουσιαστούν και θα παρουσιάσουν τον πολιτισμό και τις παραδόσεις τους καθώς και χορούς και τραγούδια.
- >> Κάλεσε την τοπική κοινότητα να μαγειρέψει μαζί, για το πανηγύρι για να πείτε αντίο στο καλοκαίρι.
- >> Ψήσιμο παραδοσιακών μπισκότων. Επισκεφθείτε σπίτια για να παρουσιάσετε τον εαυτό σας και να μιλήσετε στους ντόπιους.

Ο ελάχιστος αριθμός ατόμων είναι έξι, καθώς υπάρχουν έξι καπέλα σκέψης, οπότε ένα άτομο πρέπει να σκεφτεί μόνο ένα καπέλο. Ωστόσο, αν υπάρχουν λιγότεροι συμμετέχοντες, ένα άτομο μπορεί να ανατεθεί με 2 καπέλα και να εκτελέσει τις εργασίες χρησιμοποιώντας 2 ή περισσότερα καπέλα και να κάνει σκέψεις από κάθε

άποψη καπέλων.

Η διάρκεια της εργασίας είναι περίπου 60 λεπτά.

Παραπομπές

1. Edward De Bono, *Six thinking hats*, Published by Penguin Books 1990
2. *Asylum and Migration Glossary - A tool for better comparability* - produced by the European Migration Network, January 2010
3. Ewa Nowicka, Homa Firouzbakhch, *Homecoming, An Anthropology of Return Migrations* Nomos, 2008
4. Allan M. Williams and Vladimir Balaz, *Migration, Risk and Uncertainty*, Routledge 2015
5. *Migration in the 21st century from the perspective of CEE countries - an opportunity or a threat?*, Central and Eastern Europe Developments Institute, Warsaw 2014
6. Susan Ossman, *Moving matters. Path of Serial Migration*, Stanford University Press, Stanford, California, Board of Trustees of the Leland Stanford Junior University. 2013
7. Nissa Finney, Ludi Simpson, *Sleepwalking to segregation? Challenging myth about race and migration*, thePolicy Press, University of Bristol 2009
8. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/1275.pdf> - Statistics Explained is an official Eurostat website presenting statistical topics in an easily understandable way. Together, the articles make up an encyclopedia of European statistics for everyone, completed by a statistical glossary clarifying all terms used and by numerous links to further information and the latest data and metadata, a portal for occasional and regular users.
9. <https://www.statista.com/topics/4046/migration-in-europe/> - Portal with statistics

Μέθοδος 2. Μέθοδος υπεράσπισης

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

Τι είναι υπεράσπιση;

Αν προσπαθήσουμε να περιγράψουμε την υπεράσπιση και το αρχικό της νόημα, συναντάμε πολλούς διαφορετικούς ορισμούς που είναι συγκεκριμένοι σε συγκεκριμένες χώρες, πολιτισμούς, δεκαετίες και πολιτικά καθεστώτα.

Γι' αυτό είναι σημαντικό να αρχίσουμε με την αρχική έννοια αυτής της λέξης: η λέξη "υπεράσπιση" προέρχεται από την Λατινική λέξη 'advocare' και σημαίνει κυριολεκτικά 'καλώ για υποστήριξη'. Η προέλευση της υπεράσπισης χρονολογείται από την αρχαία Ρώμη και την Ελλάδα, όταν οι καθιερωμένοι ομιλητές εκτελούσαν καθήκοντα δικηγόρου ή έγραφαν δημηγορίες ειδικά για να επικαλεστούν την υπόθεση κάποιου. Προσωπικότητες όπως ο Cicero και ο Καίσαρας ήταν από τους μεγαλύτερους δικηγόρους και υπερασπιστές.

Ο Ritu R. Sharma από την Ακαδημία Εκπαιδευτικής Ανάπτυξης περιγράφει την υπεράσπιση ως ένα εργαλείο για "την τοποθέτηση ενός προβλήματος στην ατζέντα, την επίλυση αυτού του προβλήματος και την οικοδόμηση υποστήριξης για να ενεργήσουν τόσο στο πρόβλημα όσο και στη λύση". Αυτός ο ορισμός εκφράζει μια σημαντική ιδέα: Σε μία ψηφιακή και δικτυωμένη εποχή, η υπεράσπιση δεν αφορά μόνο στην επιρροή της δημόσιας πολιτικής, αλλά πρώτα από όλα στην επιρροή της κοινής γνώμης.¹⁶

Όπως λέει ο Δρ. Sharma, ακόμη και αν τις περισσότερες φορές η υπεράσπιση ορίζεται ως το να μιλάς εκ μέρους των άλλων, ένας από τους στόχους της πρέπει να είναι η αύξηση της συνείδησης του κοινού σχετικά με ένα συγκεκριμένο ζήτημα.

Η φιλοσοφία πίσω από τα κοινωνικά φαινόμενα της υπεράσπισης εξηγείται καλύτερα σε ένα εγχειρίδιο για τον προγραμματισμό της υπεράσπισης από το Save the Children Fund, Ηνωμένο Βασίλειο. Αναφέρει ότι η "υπεράσπιση είναι μία διαδικασία κοινωνικής αλλαγής που επηρεάζει τις στάσεις, τις κοινωνικές σχέσεις και τις σχέσεις εξουσίας, που ενισχύει την κοινωνία των πολιτών και ανοίγει δημοκρατικούς χώρους. Για να εκπληρώσει τις προσδοκίες της, η υπεράσπιση απαιτεί συντονισμό, στρατηγική σκέψη, πληροφόρηση, επικοινωνία, προσέλκυση και κινητοποίηση.

Εκτός από τον εξαιρετικά ευρύ ορισμό της, η υπεράσπιση περιβάλλεται από πολλούς μόνιμους μύθους και παρερμηνείες. Μερικά από αυτά που ακούγονται πιο συχνά είναι:

- >> Η υπεράσπιση είναι μόνο για τους επαγγελματίες εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων: Προφανώς η υπεράσπιση είναι μια δημόσια δραστηριότητα, ενώ η άσκηση πίεσης απαιτεί δραστηριότητες "πίσω από την σκηνή" στην ουσία.
- >> Η υπεράσπιση "περπατάει στον δρόμο με ένα κέρατο ταύρου" ή η υπεράσπιση διαμαρτύρεται σε ένα συλλαλητήριο ή διαδήλωση διαμαρτυρίας. Αυτός ο μύθος αναμειγνύει διαφορετικές έννοιες: τα συλλαλητήρια είναι ακτιβισμός, τα οποία μερικές φορές είναι χρήσιμα, αλλά δεν είναι πάντα αποτελεσματική υπεράσπιση.

16 <https://www.culturepartnership.eu/en/publishing/advocacy-course/what-is-advocacy>

- >> Η υπεράσπιση είναι το ίδιο με τη συγκέντρωση κεφαλαίων ή τη δωρεά για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Πάλι, όπως προαναφέραμε, η υπεράσπιση αφορά την έναρξη της κοινωνικής αλλαγής, η οποία σίγουρα δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη συγκέντρωση κεφαλαίων. Η κοινωνική αλλαγή επιτυγχάνεται συχνά με ελάχιστα ή σχεδόν καθόλου κεφάλαια
- >> Η υπεράσπιση καταναλώνει πολύ χρόνο· Είμαι πολύ απασχολημένος για να ασχοληθώ με την υπεράσπιση· Η υπεράσπιση δεν χρειάζεται να είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα – μια καλοσχεδιασμένη και οργανωμένη εκστρατεία απαιτεί μικρές ενέργειες από πολλούς και όχι μεγάλες από λίγους.
- >> Η υπεράσπιση αφορά την “πολιτική” (με αρνητική σημασία): Η υπεράσπιση μπορεί να είναι πολιτική (π.χ. άσκηση πίεσης για συγκεκριμένη νομοθετική πράξη), αλλά πιο συχνά είναι κοινωνική και πνευματική και εστιάζει στο να μιλάει εκ μέρους όσων δεν έχουν φωνή.

Για να συνοψίσουμε, η υπεράσπιση σε όλες τις μορφές της επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι οι άνθρωποι, ιδίως εκείνοι που είναι οι πλέον ευάλωτοι στην κοινωνία, είναι σε θέση να¹⁷ :

- >> Ακούσουν τη φωνή τους σε θέματα που είναι σημαντικά γι’ αυτούς
- >> Υπερασπιστούν και διαφυλάξουν τα δικαιώματά τους.
- >> Λαμβάνονται πραγματικά υπόψη οι απόψεις και οι επιθυμίες τους όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τη ζωή τους.

Η υπεράσπιση είναι μια διαδικασία που στηρίζει και δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να:

- >> Εκφράσουν τις απόψεις και τις ανησυχίες τους.
- >> Έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες.
- >> Υπερασπιστούν και να προωθήσουν τα δικαιώματα και τις ανησυχίες τους.
- >> Εξερευνήσουν τις επιλογές

Υπερασπιστής είναι κάποιος που προσφέρει βοήθεια υπεράσπισης όταν τη χρειάζεστε. Ένας υπερασπιστής μπορεί να σας βοηθήσει να έχετε πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζεστε ή να πηγαίνει μαζί σας σε συναντήσεις ή συνεντεύξεις, με υποστηρικτικό ρόλο. Ίσως να θέλετε ο υπερασπιστής σας να γράφει γράμματα εκ μέρους σας ή να μιλάει σε περιπτώσεις όπου δεν αισθάνεστε ότι μπορείτε να μιλήσετε μόνοι σας.

Τι είναι το debate;

Μία από τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι υπερασπιστές είναι το debate. Ένα debate είναι μία προφορική λογομαχία που διεξάγεται μέσα σε ένα καθορισμένο πλαίσιο. Τα debates είναι συνηθισμένα τόσο σε πολιτικό όσο και σε εκπαιδευτικό περιβάλλον. Οι άνθρωποι μπορούν να διαφωνήσουν με τις αντιτιθέμενες απόψεις σε ένα δομημένο περιβάλλον που δίνει σε όλους τους συμμετέχοντες την ευκαιρία να παρουσιάσουν και να υπερασπιστούν τα επιχειρήματά τους καθώς και να καταλήξουν σε συμπεράσματα σχετικά με τα επιχειρήματα των αντιπάλων τους. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές μορφές για ένα debate, αλλά τα debates έχουν επίσης πολλά

17 <https://www.seap.org.uk/im-looking-for-help-or-support/what-is-advocacy.html>

κοινά χαρακτηριστικά.

Το θέμα ενός debate μπορεί να είναι σχεδόν οτιδήποτε. Ωστόσο τα περισσότερα debates με δημόσιο κοινό επικεντρώνονται γύρω από ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα που έχει ενδιαφέρον για το κοινό, όπως το θέμα των νόμων περί μετανάστευσης και της αποδοχής των προσφύγων, για παράδειγμα. Κάποια debates έχουν συμμετοχή κοινού με κάποιες ερωτήσεις που τίθενται από το ακροατήριο στους ομιλητές. Τα debates μπορεί να περιλαμβάνουν έναν συμμετέχοντα ενάντια σε κάποιον άλλον ή μπορεί να είναι σε μορφή ομάδας. Οι βασικές μορφές debate ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό όσον αφορά τα χρονικά όρια για τις ομιλίες, τη σειρά των ομιλιών και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα επιχειρήματα.

Οι αρχικές ομιλίες σε ένα debate ονομάζονται “εποικοδομητικές ομιλίες” επειδή οι ομιλητές παρουσιάζουν το βασικό κατασκεύασμα του επιχειρήματός τους. Ένα επιχειρήμα σε ένα debate σημαίνει να δηλώσετε τη θέση σας και στη συνέχεια να δικαιολογήσετε αυτή τη θέση αναφέροντας γιατί η θέση σας στο θέμα είναι σωστή. Τα στοιχεία που αποκτώνται μέσω της έρευνας, όπως με τη μορφή στατιστικών ή με τη μορφή ερευνητικών αποτελεσμάτων χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν μια θέση σε ένα debate. Αποσπάσματα και προσωπικές μαρτυρίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία για ενίσχυση της θέσης.

Οι δύο θέσεις σε ένα debate είναι η θετική και η αρνητική. Η θετική ή “υπέρ” πλευρά σε ένα debate λογομαχεί για χάρη ενός πράγματος ενώ η αρνητική ή “κατά” πλευρά λογομαχεί ενάντια σε ένα πράγμα. Για παράδειγμα, η θετική στάση όσον αφορά τον έλεγχο των πυροβόλων όπλων θα υποστήριζε γιατί οι κανονισμοί για τα πυροβόλα όπλα είναι απαραίτητοι για τη δημόσια ασφάλεια, ενώ η αρνητική στάση στον έλεγχο των όπλων θα υποστήριζε γιατί οι έλεγχοι δεν θα λειτουργούσαν για να εξασφαλίσουν την ασφάλεια του κοινού.

Οι καλοί λογομάχοι κατανοούν τη σημασία της έλξης όχι μόνο της λογικής αλλά και των συναισθημάτων του κοινού. Οι επιχειρηματολογικές στρατηγικές είναι σημαντικές και οι λογομάχοι πρέπει να προβλέπουν τις απαντήσεις των άλλων λογομάχων και του κοινού. Μια εις βάθος κατανόηση του θέματος και όχι μόνο των κύριων σημείων είναι απολύτως απαραίτητη για ένα καλό debate. Ένας καλός λογομάχος πρέπει να αποδείξει όχι μόνο γιατί θέση του είναι σωστή αλλά και γιατί η θέση του αντιπάλου είναι λάθος.

Οι περισσότερες μορφές debate περιλαμβάνουν ένα τμήμα ανάκρισης όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να θέσουν ερωτήσεις στους άλλους υποψηφίους. Η στρατηγική ιδέα του debate εδώ είναι να προσπαθήσετε να εκθέσετε αδυναμίες στο επιχειρήμα του αντιπάλου σας. Οι ομιλίες διαφωνίας είναι εκείνες που βρίσκονται στο τέλος ενός debate. Προσφέρουν τόσο μια περίληψη του επιχειρήματος του κάθε λογομάχου όσο και συμπεράσματα που αντλούνται από τα επιχειρήματα των άλλων λογομάχων.

Τι είναι το debate στρογγυλής τράπεζας;

Το debate στρογγυλής τράπεζης συνήθως χρησιμοποιείται ως έκφραση για ένα γκρουπ ή μία ομάδα η οποία κάθεται για να συζητήσει ένα θέμα, να μοιραστεί απόψεις, στρατηγικές, τακτικές, δημιουργία, συντήρηση, εκτίμηση αποτελεσμάτων ή απλώς να κάνει ένα brainstorm (ρίχνοντας κάθε ιδέα στο τραπέζι, ανεξάρτητα από το

τι μπορεί να είναι). Σε αυτές τις συναντήσεις, τα άτομα πρέπει να είναι ανοιχτά, ειλικρινή και άμεσα με τους υπόλοιπους γύρω από το τραπέζι. Δείχνοντας πάντοτε αμοιβαίο σεβασμό στις απόψεις των άλλων. Αυτό συμβαίνει συχνά στο κολέγιο στο οποίο εργάζομαι και συνήθως συμβαίνει όταν υπάρχουν πολλαπλές απόψεις σε ένα ζήτημα. Έτσι προέκυψε η δήλωση, «Λοιπόν θα χρειαστούμε μια συζήτηση στρογγυλής τραπέζης». Παρατηρήστε ένα πράγμα που πολλά άτομα το χάνουν, και είναι πολύ απλό μόλις το δείτε. ΟΚ σημειώστε, ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ-τραπέζι. Με άλλα λόγια το τραπέζι δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος. Δεν υπάρχει αρχηγός του τραπέζιου (να το πω έτσι). Με άλλα λόγια, η συμμετοχή όλων πρέπει να θεωρείται ίση. Όλοι έχουν λόγο.

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ ενός debate στρογγυλής τραπέζης και ενός συνηθισμένου debate είναι ότι δεν υπάρχουν μόνο δύο θέσεις και τα debate στρογγυλής τραπέζης είναι πολύ λιγότερο περιοριστικά στα σημεία που πρέπει να λογομαχήσετε και στην αφήγηση πρέπει να επιμείνετε σε πολλές διαφορετικές απόψεις και ενδιαφέροντα καθιστώντας τα debates περισσότερο από δύο διαστάσεις.

Πλεονεκτήματα των debates στρογγυλής τραπέζης:

- >> Μία συζήτηση στρογγυλής τραπέζης είναι μια εξαιρετική μορφή επικοινωνίας μικρών ομάδων όταν η ομάδα πρόκειται να είναι μακροπρόθεσμα δεσμευμένη
- >> Οι συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης είναι εξαιρετικά χρήσιμες όταν πρόκειται για μάθηση, είτε η μάθηση είναι κοινωνική ή ακαδημαϊκή.
- >> Δεδομένου ότι οι συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης είναι συνήθως μακροπρόθεσμες συζητήσεις μικρής ομάδας, η συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των ομάδων.

Πρωθώντας την υπεράσπιση των προσφύγων & μεταναστών

Καθώς οι κοινωνικοί λειτουργοί σε όλο τον κόσμο αντιμετωπίζουν μετανάστες και πρόσφυγες – ανθρώπους που έχουν απομακρυνθεί από τα σπίτια τους για διάφορους λόγους – ξεκίνησαν να πρωθοούν την ιδέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών και των προσφύγων σε ολόκληρη την διαδικασία μετανάστευσης καθώς και να απορρίπτουν κακές πρακτικές και πολιτικές σχετικά με αυτή τη διαδικασία (MSW Career, n.d.).

Παρόλα αυτά, ως άτομο να υπερασπίζεσαι τα δικαιώματα των μεταναστών και των προσφύγων δεν είναι πάντα εύκολο. Το MSW αναφέρει πέντε πράγματα που μπορεί να κάνει κάποιος για την προστασία των μεταναστών και των προσφύγων.¹⁸ Πρώτο και πιο σημαντικό, πρέπει αρχικά να ακούσει τους μετανάστες και τους πρόσφυγες ώστε να καταλάβει την δική τους οπτική γωνία. Κατά δεύτερον η ενεργή εμπλοκή με ΜΚΟ που ασχολούνται με την αρωγή μεταναστών και προσφύγων βελτιώνει σημαντικά τον αντίκτυπο. Τρίτον, η επικοινωνία με τοπικούς ή εθνικούς κυβερνητικούς φορείς σχετικά με θέματα που αφορούν τους μετανάστες και τους πρόσφυγες είναι ένας φανταστικός τρόπος προώθησης της υπεράσπισης τους. Τέταρτον, συμμετέχοντας σε πορείες, διαμαρτυρίες κλπ, δείχνει την υποστήριξη στις κοινότητες μεταναστών και προσφύγων – κυρίως γιατί οι αριθμοί είναι αυτοί που δίνουν δύναμη. Τέλος διαχέοντας πληροφόρηση, εκπαιδεύοντας και πολεμώντας προκαταλήψεις του στενού κοινωνικού κύκλου είναι επίσης ένας πολύ σημαντικός τρόπος υπεράσπισης των προσφύγων και μεταναστών.

¹⁸ MSW Career. (n.d.). How to Be an Advocate for Immigrants and Refugees. Retrieved from <https://mswcareers.com/how-to-be-an-advocate-for-immigrants-and-refugees/>

Η Καναδική Παιδιατρική Εταιρία αναφέρει ότι η δημιουργία μιας στρατηγικής υπεράσπισης είναι απαραίτητη. Για τη δημιουργία μιας αποτελεσματικής στρατηγικής, το πρόβλημα πρέπει να οριστεί και να καταγραφεί προσεκτικά, πρέπει να αναγνωριστεί μια ομάδα στόχος που μπορεί να επιφέρει αλλαγή, μια λύση πρέπει να προταθεί ενώ είναι πολύ σημαντικό να συμπεριληφθούν στη στρατηγική δεδομένα και αποδείξεις¹⁹. Επιπλέον υπάρχει σε τρία επίπεδα υποστήριξη των προσφύγων και μεταναστών: σε επίπεδο πολιτικών, σε επίπεδο συστήματος καθώς και μέσα από μεμονωμένες υποθέσεις. Σε επίπεδο πολιτικών απαιτεί την κεντρική αλλαγή τους, στο συστηματικό επίπεδο εργάζεται για την επίτευξη πρακτικών αλλαγών που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των προσφύγων και μεταναστών, ενώ μέσα από μεμονωμένες υποθέσεις / ιστορίες μεταναστών και προσφύγων προσπαθεί να απευθυνθεί στο ευρύ κοινό.

19 The Canadian Paediatric Society. (n.d.). Advocacy for Immigrant and Refugee Health Needs. Retrieved from Caring for Kids: <https://www.kidsnewtocanada.ca/beyond/advocacy>

Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου

Άσκηση σπασίματος πάγου για το μάθημα 1

Άσκηση για να “σπάσει ο πάγος” (10 λεπτά)

Υπάρχουν πολλές ασκήσεις για να “σπάσει ο πάγος” και ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει ό,τι τους αρέσει. Προτείνουμε την “One word Ice breaker” για παράδειγμα. Αυτή η άσκηση για σπάσιμο του πάγου διεξάγεται ως εξής:

- >> Χωρίστε τους συμμετέχοντες της συνάντησης σε ομάδες των τεσσάρων ή πέντε ατόμων έχοντας τους αριθμήσει.
- >> Είτε στις νεοσύστατες ομάδες ότι η αποστολή τους είναι να σκεφτούν για ένα λεπτό και έπειτα να μοιραστούν με την ομάδα τους τη μία λέξη που περιγράφει την “ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ”.
- >> Μετά την ολοκλήρωση της αρχικής αυθόρμητης συζήτησης σε μικρές ομάδες, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τη μία τους λέξη με την ευρύτερη ομάδα. Ζητήστε από έναν εθελοντή να ξεκινήσει και, στη συνέχεια, ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να μοιραστεί τη μία λέξη που περιγράφει τη “ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ”.
- >> Στη συνέχεια, αφού οι συμμετέχοντες έχουν ακούσει την ποικιλία των λέξεων από την ευρύτερη ομάδα, κάντε έναν απολογισμό της άσκησης ζητώντας τους να διερευνήσουν διάφορα ερωτήματα στη μικρή τους ομάδα.

Για παράδειγμα:

- >> Θα χρησιμοποιούσαν τα μέλη της οικογένειά σας την ίδια λέξη;
- >> Είναι αυτή η άποψη για την μετανάστευση που θέλετε να έχετε στην κοινωνία σας;

Κάθε εκπαιδευτής μπορεί να δημιουργήσει τις επόμενες ερωτήσεις ανάλογα με την ομάδα και την κατάσταση.

Αυτό το “σπάσιμο του πάγου” παρέχει στον εκπαιδευτή καθώς και στην ομάδα ένα στιγμιότυπο στην τρέχουσα σκέψη ολόκληρης της ομάδας σχετικά με την μετανάστευση.

Άσκηση σπασίματος πάγου για το μάθημα 2

Άσκηση για να “σπάσει ο πάγος” (15 λεπτά)

Υπάρχουν πολλές ασκήσεις για να “σπάσει ο πάγος” και ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει ό,τι τους αρέσει. Εμείς προτείνουμε το “Human Bingo” σαν παράδειγμα. Ο εκπαιδευτής πρέπει να δημιουργήσει ένα “φύλλο bingo” - μπορείτε να δείτε το παρακάτω παράδειγμα.

Ανθρώπινο bingo

Διαβάστε τις παρακάτω περιγραφές. Δείτε αν μπορείτε να βρείτε κάποιον που να ταιριάζει στην περιγραφή. Ζητήστε από αυτό το άτομο να υπογράψει το όνομά του

σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο. Προσπαθήστε να είστε το πρώτο άτομο με πέντε υπογραφές από διαφορετικά άτομα στη σειρά για να πάρετε το BINGO.

Someone who owns or has owned a pet	Someone who is born in another country	Someone who is the oldest child in the family	Someone who can speak more the 2 languages	Someone who has foreign friends
Someone who has lived in the same city all his or her life.	Someone who plays a musical instrument	Someone who likes the same music you do	Someone who has a friend living in another country	Someone who has children
Someone who has family member living/working in another country	Someone who has visited more than 3 countries	Free Space	Someone who has lived in more than 1 country	Someone whose family members has lived through the war
Someone who has worked with foreigners or refugees	Someone who likes crafts	Someone who has a foreign neighbour	Someone who is the oldest child in the family	Someone who volunteers
Someone born in the same year as you	Someone who likes to cook	Someone who has more than 2 brothers /sisters	Someone who has worked in another country	Someone who likes the same music you do

Αυτή η άσκηση για να “σπάσει ο πάγος” διεξάγεται ως εξής:

>> Δώστε σημειώσεις στον κάθε συμμετέχοντα

>> Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μιλάνε μεταξύ τους σε μια προσπάθεια να βρουν κάποιον που να ταιριάζει σε ένα από τα τετράγωνα. Για παράδειγμα, όταν βρουν κάποιον που “έχει ταξιδέψει σε άλλη χώρα της ΕΕ”, γράφουν το όνομα αυτού του ατόμου στο τετράγωνο του μπίνγκο.

>> Το πρώτο άτομο που θα φτάσει τα 5 υπογεγραμμένα τετράγωνα κερδίζει. Θα πρέπει να είναι 5 διαφορετικοί άνθρωποι.

Η άσκηση επιτρέπει στους συμμετέχοντες να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο και να

βρουν κάποια κοινά στοιχεία. Επιτρέπει επίσης στους συμμετέχοντες να δουν τον εαυτό τους ή τα μέλη των οικογενειών τους στο πλαίσιο της παγκόσμιας μετανάστευσης.

Άσκηση σπασίματος πάγου για το μάθημα 3

Άσκηση για να “σπάσει ο πάγος” (15 λεπτά)

Υπάρχουν πολλές ασκήσεις για να “σπάσει ο πάγος” και ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει ό,τι τους αρέσει. Εμείς προτείνουμε το “Marshmallow Challenge” σαν παράδειγμα. Αυτή η άσκηση για να “σπάσει ο πάγος” διεξάγεται ως εξής:

- >> Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 4
- >> Δώστε σε κάθε ομάδα 1/3 πακέτο σπαγγέτι, ένα ρόλο ταινία και ένα marshmallow.
- >> Α Ζητήστε τους να κατασκευάσουν την ψηλότερη ανεξάρτητη δομή, που θα μπορούσε να κρατήσει ένα marshmallow στην κορυφή
- >> Η νικήτρια ομάδα είναι αυτή με τον ψηλότερο πύργο.

Μετά την άσκηση ο εκπαιδευτής θα πρέπει να τονίσει τη σημασία της ομαδικής εργασίας - η ομαδική εργασία είναι σημαντική όχι μόνο για την εργασία αλλά και για την οικοδόμηση των κοινοτήτων μας και του περιβάλλοντος. Μόνο όταν συνεργαζόμαστε, μπορούμε να επιτύχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα.

>> Μάθημα 1 – Κατανόηση της μετανάστευσης

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Ο κύριος στόχος αυτού του μαθήματος είναι η εξοικείωση με πραγματικές ιστορίες μεταναστών και προσφύγων, η διερεύνηση των λόγων μετανάστευσης καθώς και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει κάθε χώρα εντός της ΕΕ όσον αφορά τη μετανάστευση. Το μάθημα θα χρησιμεύσει επίσης ως εισαγωγή στη μέθοδο του debate/υπεράσπισης καθώς οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να μοιραστούν τις απόψεις τους και να συμμετάσχουν στη συζήτηση.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Έχουν καλύτερη κατανόηση των λόγων της μετανάστευσης και των προβλημάτων γύρω από την μετανάστευση.
- >> Αποκτήσουν γνώση σχετικά με τον ορισμό της υπεράσπισης.
- >> Κατανοήσουν την ανάγκη και τη σημασία της υπεράσπισης
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητές τους όσον αφορά τη δημιουργικότητα και την διήγηση ιστοριών ως εργαλεία συνηγορίας και πώς μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για να διηγηθούν τις ιστορίες των μεταναστών και των προσφύγων.
- >> Κατανοήσουν πώς η “φωνή” τους μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης, της ενσυναίσθησης και της ανεκτικότητας έναντι των μεταναστών και των προσφύγων στις δικές τους κοινότητες.
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στην επικοινωνία όσον αφορά την έκφραση των απόψεων τους καθώς θα αναπτύξουν και την ικανότητα συμμετοχής σε εποικοδομητική συζήτηση.
- >> Αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και την ενσυναίσθηση έναντι των μεταναστών και των προσφύγων.

Πόροι που χρειάζονται:

- >> Φυλλάδια (με μετάφραση από το βίντεο στην τοπική γλώσσα, αν χρειαστεί)
- >> Προβολέας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Ηχοσύστημα
- >> Χρωματιστούς μαρκαδόρους
- >> Crayons
- >> Ψαλίδια
- >> Χαρτί flipchart
- >> Ευρύχωρη αίθουσα εκπαίδευσης με αρκετό χώρο ώστε να μπορούν να εργαστούν

τα άτομα σε ομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή και τους συμμετέχοντες
- >> Συζήτηση
- >> Ομαδική εργασία
- >> Μελέτες περιπτώσεων/ανταλλαγή καλών πρακτικών

Περιεχόμενο

Υπεράσπιση: Δραστηριότητα Διήγησης Ιστοριών (65 λεπτά)

Παρουσίαση της Υπεράσπισης (10 λεπτά)::

Τι είναι η Υπεράσπιση;

Πώς, γιατί και πού χρησιμοποιείται η Υπεράσπιση;

Η Υπεράσπιση μέσω της Αφήγησης Ιστοριών.

Παρουσιάστε τη δραστηριότητα (10 λεπτά)

Αν οι συμμετέχοντες έχουν ένα καλό επίπεδο αγγλικών, ο εκπαιδευτής μπορεί να τους δείξει το βίντεο:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z7vX4ZBGqus>

Ο εκπαιδευτής μπορεί επίσης να ψάξει για ένα σύντομο βίντεο στην μητρική τους γλώσσα, το οποίο θα βοηθούσε τους συμμετέχοντες να φανταστούν τις συνθήκες και την πορεία των προσφύγων να περάσουν για να φτάσουν στην ασφάλεια.

Αφήγηση Ιστοριών (45 λεπτά)

>> Παίξτε το βίντεο: Η ιστορία ενός πρόσφυγα

<https://www.youtube.com/watch?v=ItNWqzBTC0w> (μέχρι το 4:33)

Για τους συμμετέχοντες που δεν διαθέτουν ή έχουν χαμηλή ικανότητα της αγγλικής γλώσσας, θα χρειαστεί ο εκπαιδευτής να το μεταφράζει ταυτόχρονα ή να βρει ένα παρόμοιο βίντεο στη μητρική τους γλώσσα

>> Δ Διαχωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 4 ατόμων και συνεχίστε την ιστορία της οικογένειας με οποιονδήποτε δημιουργικό τρόπο επιλέξουν (γραφή, σχέδιο, κολλάζ, θέατρο). Πρέπει να το παρουσιάσουν με δημιουργικό τρόπο, ώστε να εμπλέκονται όλοι.

Ο εκπαιδευτής ετοιμάζει μικρά χαρτάκια με τις λέξεις ανάλογα με τον αριθμό των ομάδων. Εάν υπάρχουν έξι ομάδες τότε - θετικές (2 φορές), αρνητικές (2 φορές), ουδέτερες (2 φορές). Κάθε ομάδα επιλέγει ένα με κλειστά μάτια.

Σύμφωνα με τη λέξη που επέλεξαν, πρέπει να δημιουργήσουν ένα σενάριο ανάλογα
>> άθε ομάδα παρουσιάζει τη δουλεία της στους υπόλοιπους

Αξιολόγηση του μαθήματος

Συζήτηση ομαδική (15 λεπτά):

- >> Γιατί οι πρόσφυγες ή οι μετανάστες εγκαταλείπουν τις χώρες τους;
- >> Ποιες είναι οι προσδοκίες τους;
- >> Ποια είναι η πραγματικότητα που συναντούν; (Εισαγωγή από τους συμμετέχοντες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση στη χώρα).
- >> Εισαγωγή από τον εκπαιδευτή σχετικά με την ευρωπαϊκή/διεθνή κατάσταση.
- >> Τι μπορούμε να κάνουμε (πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη φωνή μας) για να ενισχύσουμε τα θετικά σενάρια που μόλις παρουσιάσατε;

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

- >> Video για την υπεράσπιση – ο εκπαιδευτής μπορεί επίσης να ψάξει για ένα μικρό video στην δική του γλώσσα, το οποίο θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να φανταστούν τις συνθήκες και τα μέρη από όπου περνούν οι πρόσφυγες για να φτάσουν στην ασφάλεια.
- >> Video με ιστορία πρόσφυγα – για τους συμμετέχοντες με χαμηλό επίπεδο αγγλικών, υπάρχει η ανάγκη ο εκπαιδευτής να μεταφράζει ταυτόχρονα ή να βρει video στην γλώσσα των συμμετεχόντων.

>> Μάθημα 2 – Σπάζοντας τα στερεότυπα

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα θα επικεντρωθεί στο “σπάσιμο των στερεοτύπων”, που σχετίζονται με τους πρόσφυγες, εστιάζοντας και μοιράζοντας καλές πρακτικές/ παραδείγματα: ιστορίες στην τοπική και διεθνή κοινότητα, διάσημους πρόσφυγες, κλπ. Το μάθημα θα επιτρέψει επίσης στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν περαιτέρω τις δεξιότητές τους στα debates/υπεράσπιση

Στόχοι/μαθησιακά αποτελέσματα: Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Έχουν καλύτερη κατανόηση των λόγων που κρύβονται πίσω από την μετανάστευση και τα θέματα που αφορούν τη μετανάστευση.
- >> Αποκτήσουν γνώση για τη μέθοδο του *debate*.
- >> Κατανοήσουν την ανάγκη και τη σημασία της υπεράσπισης.
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στην επικοινωνία όσον αφορά την έκφραση των απόψεών τους και την ικανότητα συμμετοχής σε εποικοδομητικές συζητήσεις και *debates*.
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητες ακρόασης.
- >> Κατανοήσουν πώς η “φωνή” τους μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης, της ενσυναίσθησης και της ανεκτικότητας έναντι των μεταναστών και των προσφύγων στις δικές τους κοινότητες.
- >> Αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και την ενσυναίσθηση έναντι των μεταναστών και των προσφύγων

Πόροι που χρειάζονται:

- >> Φυλλάδια (φύλλα *Human Bingo*)
- >> Άσπρο χαρτί
- >> Στυλό
- >> Προβολέας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Ηχοσύστημα
- >> *Flipchart* & *flipchart* χαρτί
- >> Ευρύχωρη αίθουσα εκπαίδευσης

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή
- >> *Debates*/Συζήτηση

- >> Ατομική εργασία
- >> Μελέτες περιπτώσεων/ανταλλαγή καλών πρακτικών

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στα debates (10 λεπτά)

Παρουσίαση:

- >> Τι είναι το debate;
- >> Πώς, γιατί και πού χρησιμοποιούνται τα debates;
- >> Υπεράσπιση μέσω των debates

- >> Πώς, γιατί και πού χρησιμοποιούνται τα debates;
- >> Υπεράσπιση μέσω debates.

Life Boat Debates (45 λεπτά)

Boat debates είναι ένας πολύ καλός τρόπος για την εισαγωγή στο debating και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πλατφόρμα για μια ευρύτερη συζήτηση.

- >> Επιλέξτε πέντε ή έξι άτομα (ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας), καθένας από τους οποίους επιλέγει ένα ιστορικό ή διάσημο άτομο για να υποδυθεί από τη λίστα που έχει δοθεί. Εναλλακτικά, ο εκπαιδευτής μπορεί κατανείμει στον ομιλητή ένα ιστορικό ή διάσημο άτομο.
- >> Ζητήστε από όλους να φανταστούν ότι είναι μαζί σε μια βάρκα στη μέση της θάλασσας και η βάρκα βυθίζεται λόγω του βάρους που έχει. Ένα άτομο πρέπει να πεταχτεί από τη βάρκα για να σωθούν οι άλλοι, αλλά ποιος θα είναι;
- >> Σε κάθε συμμετέχοντα δίνονται 5 λεπτά για να προετοιμάσει μια ομιλία και στη συνέχεια πρέπει να κάνει μια ομιλία λέγοντας γιατί θα πρέπει να επιτρέπεται να μείνει στη βάρκα. Δεν τους επιτρέπεται να αποκαλύψουν τα ονόματά τους ή τα ιστορικά τους επιτεύγματα. Συμβουλή: μπορούν να επικεντρωθούν στις γνώσεις, τις δεξιότητές τους κ.λπ.
- >> Το υπόλοιπο της ομάδας ψηφίζει ποιο άτομο και ο ηττημένος “πέφτει από τη βάρκα”. Θα χρειαστεί να ακούσουν προσεκτικά τα επιχειρήματα έτσι ώστε να μπορέσουν να ψηφίσουν ποιος απομακρύνεται από τη βάρκα.
- >> Ο εκπαιδευτής ρωτά την ομάδα γιατί πήραν την απόφαση που πήραν. Μπορεί να γίνει συζήτηση σχετικά με το αν ψήφισαν κάποιον, λόγω των επιχειρημάτων που έκανε ο ομιλητής ή λόγω προκαταληπτικών ιδεών.
- >> Ο εκπαιδευτής ρωτά τους ομιλητές ήταν δύσκολο να παίξουν το ρόλο και να προετοιμάσουν μια ομιλία; Σε ποια σημεία αποφάσισαν να επικεντρωθούν και γιατί;
- >> Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει στη συνέχεια τη συζήτηση λέγοντας στην ομάδα ότι όλοι οι χαρακτήρες που αναφέρθηκαν ήταν πρόσφυγες ή μετανάστες από άλλες χώρες, υπενθυμίζοντας τη σημασία της δουλειάς τους σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο

εκπαιδευτής μπορεί επίσης να ενθαρρύνει την ομάδα να μοιραστεί άλλες ιστορίες γνωστών μεταναστών / προσφύγων που γνωρίζει.

Πιθανοί Διάσημοι Άνθρωποι που ήταν πρόσφυγες ή μετανάστες:

>> *Freddie Mercury*

>> *Rita Ora*

>> *Albert Einstein*

>> *Marlene Dietrich*

>> *Sigmund Freud*

>> *Nikola Tesla*

>> *Oscar de la Renta*

>> *Dalai Lama*

>> *Elon Musk*

Ο κατάλογος μπορεί να προσαρμοστεί στην περιοχή προσθέτοντας ντόπιους διάσημους πρόσφυγες και μετανάστες.

Αξιολόγηση

Μέθοδος αξιολόγησης - Χέρι (20 λεπτά):

Δώστε στους συμμετέχοντες ένα κομμάτι χαρτί και στυλό. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ζωγραφίσουν το χέρι τους και να καταγράψουν τα ακόλουθα στα δάχτυλα του χεριού τους:

- >> *Αντίχειρας – κάτι καλό, κάτι που τους άρεσε*
- >> *Δείκτης – κάτι που άλλαξε / αμφισβήτησε την άποψή τους*
- >> *Μεσαίο δάχτυλο – κάτι κακό, κάτι που δεν τους άρεσε*
- >> *Παράμεσος – κάτι που θα θεωρούν πολύτιμο / θυμούνται από τη δραστηριότητα ή κάτι που τους εξέπληξε (δεν το γνώριζαν πριν)*
- >> *Μικρό δάχτυλο – κάτι για το οποίο θέλουν να μάθουν περισσότερα*
- >> *Παλάμη – (μια πρόβλεψη για το μέλλον) τι θα κάνουν στη συνέχεια; Πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις στις κοινότητές τους;*

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Δεν θα είναι όλοι από τους συμμετέχοντες άνετοι να εκφράσουν τις σκέψεις τους, οπότε καλό είναι να μην τους «πιέσετε» να μιλήσουν αλλά αντίθετα να τους ενθαρρύνετε παρατηρώντας την ομάδα και θέτοντας ερωτήσεις που απευθύνονται σε συγκεκριμένα άτομα, πχ Θωμά τι επηρέασε την απόφασή σου να αφήσεις την Ελένη στην έρημο;

>> Μάθημα 3 – Δημιουργία περιεκτικών κοινοτήτων

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα θα επικεντρωθεί στις «κοινότητες χωρίς αποκλεισμούς» - στην οικοδόμηση μιας κοινότητας που είναι ανεκτική και αποδεκτή στους μετανάστες και τους πρόσφυγες. Οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν για τα οφέλη αυτών των κοινοτήτων και θα συζητήσουν τις καλές πρακτικές στην πατρίδα τους και στο εξωτερικό. Θα διερευνήσουν επίσης πώς μπορούν να αποτελέσουν μέρος της οικοδόμησης αυτής της κοινότητας. Το μάθημα θα επιτρέψει επίσης στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν περαιτέρω τις δεξιότητές τους στα debates / υπεράσπιση.

Στόχοι/μαθησιακά αποτελέσματα:

Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Βελτιώσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη μέθοδο του debate/υπεράσπισης.
- >> Κατανοήσουν την ανάγκη και τη σημασία της υπεράσπισης.
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στην επικοινωνία όσον αφορά την έκφραση των απόψεών τους και την ικανότητα συμμετοχής σε εποικοδομητικές συζητήσεις και debates.
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητες ακρόασης.
- >> Κατανοήσουν πώς η “φωνή” τους μπορεί να συμβάλλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης, της ενσυναίσθησης και της ανεκτικότητας έναντι των μεταναστών και των προσφύγων στις δικές τους κοινότητες.
- >> Αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και την ενσυναίσθηση έναντι των μεταναστών και των προσφύγων

Πόροι που χρειάζονται:

- >> Σπαγγέτι
- >> Marshmallow
- >> Ταινία
- >> Φυλλάδια (παιχνίδι ρόλων debates)
- >> καπέλο/κουτί/κουβάς
- >> Προβολέας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Ηχοσύστημα
- >> Flipchart & χαρτί flipchart
- >> Ευρύχωρη αίθουσα εκπαίδευσης

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή
- >> Debates/ Συζήτηση
- >> Ατομική εργασία
- >> Μελέτες περιπτώσεων / ανταλλαγή καλών πρακτικών
- >> Παιχνίδι ρόλων

Περιεχόμενο

1) Υπενθύμιση για το τι είναι η υπεράσπιση και το debate.

Ομαδική συζήτηση (15 λεπτά):

- >> Τι είναι η υπεράσπιση; Περιγράψτε με δικά σας λόγια.
- >> Τι είναι τα debates & η αφήγηση ιστοριών? Περιγράψτε με δικά σας λόγια.
- >> Πώς, γιατί και πού η υπεράσπιση χρησιμοποιείται;
- >> Ποια η σημασία της υπεράσπισης;
- >> Δώστε παραδείγματα καλής πρακτικής μεθόδων υπεράσπισης στις τοπικές κοινότητες

2) Πραγματική προσομοίωση των debates στρογγυλής τραπέζης (40 λεπτά)

- >> Εισάγετε το θέμα στην ομάδα (βεβαιωθείτε ότι είναι σχετικό με την ομάδα, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το υπόβαθρο, την περιοχή στην οποία ζουν, κλπ.) που σχετίζονται με μετανάστες / πρόσφυγες.
- >> Η ομάδα χωρίζεται σε στρογγυλές τράπεζες (κάθε στρογγυλή τράπεζα έχει 5-6 άτομα ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας).
- >> Τα μέλη στρογγυλής τραπέζης επιλέγουν ο καθένας τον ρόλο / χαρακτήρα / οργανισμό που θα αντιπροσωπεύουν. Θα παρουσιάσουν επίσης τις απόψεις / λύσεις τους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον χαρακτήρα / τον ρόλο τους. Αυτό επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εξετάσουν το ζήτημα / τα προβλήματα που παρουσιάζονται από τις διάφορες οπτικές γωνίες / απόψεις. Επίσης, ένα ευρύτερο φάσμα "εμπειρογνομόνων από διαφορετικό υπόβαθρο" θα παράγει διάφορες λύσεις
- >> Οι χαρακτήρες / οργανισμοί εξαρτώνται από τα ενδιαφερόμενα μέρη / βασικούς οργανισμούς που συμμετέχουν στο κύριο θέμα συζήτησης. Κάθε χαρακτήρας / οργανισμός πρέπει να έχει μια μικρή περιγραφή με τις εργασιακές του δραστηριότητες / ευθύνες κ.λπ

Όταν όλοι είναι έτοιμοι τα debates στρογγυλής τραπέζης ξεκινούν:

- >> Τα μέλη της ομάδας παρουσιάζονται (τους χαρακτήρες τους).
- >> Ο συντονιστής παρουσιάζει ένα θέμα στην ομάδα.
- >> Τα μέλη ζητούν διευκρινήσεις.
- >> Επικρατεί ησυχία ενώ τα μέλη γράφουν ιδέες και σκέψεις σχετικά με τις

καταστάσεις που παρουσιάζονται.

- >> Κάθε μέλος μοιράζεται ιδέες / προτάσεις / καλές πρακτικές που σχετίζονται με την κατάσταση.
- >> Ο συντονιστής συγκεντρώνει στοιχεία και κρίσιμα σημεία και ζητάει από τους συμμετέχοντες να του πουν σχετικά με τις βασικές ιδέες που αποκτήθηκαν.
- >> Κλείστε και ολοκληρώστε: ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι κατάλαβαν από τα debates, υπήρχε κάτι δύσκολο γι' αυτούς, κλπ

Αξιολόγηση

Μέθοδος – Καπέλο ερωτήσεων (20 λεπτά):

- >> Δώστε σε κάθε μέλος της ομάδας ένα μικρό κομμάτι χαρτί και ένα στυλό.
- >> Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν μια ερώτηση που έχουν. Το ερώτημα θα μπορούσε να σχετίζεται με αυτά που έμαθαν σήμερα, ή κάτι που προέκυψε, μια ιδέα που έχουν για προβληματισμό ή αλλιώς
- >> Ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει ένα συγκεκριμένο θέμα ή να το αφήσει ανοιχτό στα άτομα για να θέσουν οποιεσδήποτε ερωτήσεις που θεωρούν ότι είναι σχετικές (λαμβάνοντας υπόψη και τα τρία μαθήματα).
- >> Μετά από λίγα λεπτά, ο εκπαιδευτής συγκεντρώνει όλες τις ερωτήσεις στο καπέλο / κουτί / κουβά ή ό, τι έχουν.
- >> Ο εκπαιδευτής δίνει στη συνέχεια το καπέλο / κουτί / κουβά σε ένα άτομο, το οποίο θα επιλέξει τυχαία μια ερώτηση.
- >> Το άτομο που πήρε την ερώτηση θα προσπαθήσει να δώσει μια απάντηση στην ερώτηση. Ο εκπαιδευτής ίσως να επιθυμεί να ανοίξει μια συζήτηση.
- >> Το καπέλο περνάει γύρω από τον κύκλο μέχρις ότου ο καθένας επιλέξει και απαντήσει σε μια ερώτηση

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Το θέμα της άσκησης στρογγυλής τράπεζας πρέπει να είναι γνωστό και σχετικό με την ομάδα και τα θέματα που αντιμετωπίζουν ή γνωρίζουν ώστε να είναι όσο πιο αληθινοί γίνεται. Θα πρέπει να σκεφτείτε σχετικά με την θεματική καθώς και τους φορείς / ενδιαφερόμενα μέρη που πρέπει να εμπλακούν για να βρεθούν λύσεις.

Για παράδειγμα:

Το θέμα – υπάρχει ανάγκη για πολιτιστικό κέντρο/εγκαταστάσεις που όλοι συμπεριλαμβάνονται, μειονότητες/πρόσφυγες/μετανάστες που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για συγκεντρώσεις/πολιτιστικές εκδηλώσεις στην πόλη “Λεμεσό”.

Χαρακτήρες/ρόλοι:

- >> Εκπρόσωπος του Δήμου Λεμεσού
- >> Εκπρόσωποι από την Φιλιππινέζικη κοινότητα μεταναστών (ή προσφύγων σε άλλες περιπτώσεις) (ο αριθμός εξαρτάται από την ομάδα)
- >> Εκπρόσωποι του σχολικού συμβουλίου της πόλης “Λεμεσού”
- >> Εκπρόσωπος από την χχ πολιτιστική ένωση
- >> Εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας της πόλης “Α”
- >> Εκπρόσωπος από την πρεσβεία χχ (Βιεννάμ, Σλοβακία, Ρωσία, Βουλγαρία, Φιλιππίνες, κλπ)

Παραπομπές

1. Kumi Naidoo and Sylvia Borren, *Civil Society*, 2013 IDRC Research Results / Résultats de recherches du CRDI 2010-2019 / Années 2010-2019. Retrieved from: <http://idl-bnc.idrc.ca/dspace/bitstream/10625/51588/1/IDL-51588.pdf>
2. Rajesh Tandon, *Civil Society @ Crossroads: Shifts, Challenges, Options?*, PRIA, 2012. Retrieved from: <http://www.intrac.org/data/files/resources/757/Civil-society-at-a-Crossroads-Global-Synthesis-Report.pdf>
3. Robin Brown, *The Four Paradigms of Public Diplomacy*, Institute of Communication Studies University of Leeds. Retrieved from: <https://pdnetworks.files.wordpress.com/2012/04/isa-2012-v4.pdf>
4. J. Samuel, *Public advocacy and people-centered advocacy: mobilizing for social change*, Development in Practice, Taylor & Francis, 2007. Retrieved from: http://www.ired.org/modules/infodoc/cache/files/english/development_in_practice_17_4-5_2007_public_advocacy_and_people-centred_advocacy.pdf
5. A. Chandler; G. Johnson (ed), *Click Here for Change: Your Guide to the E-Advocacy Revolution*, Community Technology Foundation of California, 2007. Retrieved from: http://www.vaservice.org/uploads/public/Resource_Library/Technology_Assistance/E-Advocacy_Revolution_Guide.pdf
6. Aaron Swartz blog, *Theory of Change*. Retrieved from: <http://www.aaronsw.com/weblog/theoryofchange>
7. MSW Career. (n.d.). *How to Be an Advocate for Immigrants and Refugees*. Retrieved from <https://mswcareers.com/how-to-be-an-advocate-for-immigrants-and-refugees/>
8. The Canadian Paediatric Society. (n.d.). *Advocacy for Immigrant and Refugee Health Needs*. Retrieved from *Caring for Kids*: <https://www.kidsnewtocanada.ca/beyond/advocacy>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Μέθοδος 3 - Ερευνητική μέθοδος

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

Εκμάθηση μέσω της Έρευνας

Η “Έρευνα” ορίζεται ως “η αναζήτηση της αλήθειας, της πληροφορίας, ή της γνώσης -- το να αναζητά κανείς πληροφορίες μέσω των ερωτήσεων.” Κάθε άνθρωπος ερευνά από την ημέρα που γεννιέται, μέχρι και τη μέρα που πεθαίνει. Αυτό ισχύει ακόμα και εάν ο ίδιος δεν το γνωρίζει. Τα νεογέννητα ξεκινούν να καταλαβαίνουν τον κόσμο, ερευνώντας τον. Από τη γέννησή τους, τα μωρά παρατηρούν τα πρόσωπα που είναι κοντά τους, αγγίζουν αντικείμενα, βάζουν πράγματα στο στόμα τους, και αντιδρούν στις φωνές. Η διαδικασία της έρευνας ξεκινά από τη συλλογή πληροφοριών και δεδομένων μέσω των ανθρώπινων αισθήσεων -- της όρασης, της ακοής, της αφής της γεύσης, και της όσφρησης. Έτσι, η έρευνα αποτελεί μια μαθητοκεντρική προσέγγιση που επιτρέπει στους μαθητές να διασκεδάσουν το φυσικό τους ένστικτο της περιέργειας και της εξερεύνησης, μετατρέποντας την εκμάθησή τους σε μια ενεργητική διαδικασία.²⁰

Ιστορία

Η εκμάθηση μέσω της έρευνας αναπτύχθηκε τη δεκαετία του 1960, με τη μορφή της απομνημόνευσης πληροφοριών από διδακτικά μέσα, όπως είναι οι άμεσες οδηγίες και η εκμάθηση μέσω της επανάληψης. Η παραγωγή πληροφοριών και η δημιουργία νοήματος από αυτές, με βάση την προσωπική και την κοινωνική εμπειρία, συναντάται και στον κονστрукτιβισμό.

Την δεκαετία του 1960, ο Joseph Schwab διαίρεσε την έρευνα σε τρία διακριτά επίπεδα:

Επίπεδο 1: Έρευνα Επιβεβαίωσης:

Ο δάσκαλος έχει διδάξει ένα συγκεκριμένο επιστημονικό θέμα ή ζήτημα. Έπειτα, ο δάσκαλος αναπτύσσει ερωτήσεις, και γενικότερα μια διαδικασία που εντάσσει τους μαθητές σε μια δραστηριότητα, όπου τα αποτελέσματα είναι ήδη γνωστά. Αυτή η μέθοδος είναι πολύ χρήσιμη για τον ενστερνισμό ήδη διδαγμένων θεμάτων και για να οικειοποιηθούν οι μαθητές με το να ακολουθούν διαδικασίες, να συλλέγουν και να καταγράφουν δεδομένα με σωστό τρόπο, καθώς και να κατανοούν καλύτερα τα όσα μαθαίνουν.

Επίπεδο 2: Δομημένη Έρευνα:

Ο δάσκαλος προτάσσει την αρχική ερώτηση και το σκελετό της διαδικασίας. Οι μαθητές καλούνται να περιγράψουν τα ευρήματά τους μέσω της αξιολόγησης και της ανάλυσης των δεδομένων που συλλέγουν.

Επίπεδο 3: Καθοδηγούμενη Έρευνα:

Ο δάσκαλος προτάσσει μόνο το ερευνητικό ερώτημα στους μαθητές. Οι μαθητές είναι

²⁰ <https://www.thirteen.org/edonline/concept2class/inquiry/index.html>

υπεύθυνοι για το σχεδιασμό και την εκτέλεση των δικών τους δραστηριοτήτων, για να ελέγξουν το ερώτημα, και στη συνέχεια να ανταλλάξουν μεταξύ τους τα αποτελέσματα και τα ευρήματά τους

Επίπεδο 4: Ανοιχτή/Αληθινή Έρευνα:

Οι μαθητές σκαρφίζονται τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα, σχεδιάζουν και ακολουθούν μια δομημένη διαδικασία, και ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα αποτελέσματα και τα ευρήματά τους. Αυτός ο τύπος έρευνας συναντάται συνήθως σε επιστημονικές εκθέσεις, όπου οι μαθητές επεξεργάζονται τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα.²¹

Οι Banchi και Bell (2008) εξηγούν ότι οι δάσκαλοι θα πρέπει να ξεκινούν την καθοδήγηση της έρευνας από τα πρώτα επίπεδα και σιγά σιγά να προχωρούν στα επόμενα, για να αναπτύξουν επιτυχώς τα ερευνητικές δεξιότητες των μαθητών τους. Οι δραστηριότητες Ανοιχτής Έρευνας είναι επιτυχείς, μόνο εάν οι μαθητές υποκινούνται από ιδία ενδιαφέροντα και κατέχουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να διενεργήσουν τη δική τους ερευνητική μελέτη. Αργότερα, ο Marshall Herron το 1971 την επισημοποίησε, και έτσι καθιερώθηκε η κλίμακα Herron για την αξιολόγηση του ερευνητικού στοιχείου σε μια συγκεκριμένη εργαστηριακή άσκηση.

Χαρακτηριστικά

Η εκμάθηση μέσω της έρευνας περιλαμβάνει την ανάπτυξη ερωτήσεων, τις παρατηρήσεις, την διενέργεια έρευνας για τη διαπίστωση των πληροφοριών που έχουν ήδη καταγραφεί, την ανάπτυξη μεθόδων για διενέργεια πειραμάτων, την ανάπτυξη εργαλείων για συλλογή δεδομένων, τη συλλογή, ανάλυση, και ερμηνεία των δεδομένων, την περιγραφή πιθανών επεξηγήσεων και τη δημιουργία προβλέψεων για μελλοντικές έρευνες. Συνεπώς, οι μαθητές πρέπει να:

- >> Δημιουργήσουν τα δικά τους ερωτήματα,
- >> Αποκτήσουν υποστηρικτικά στοιχεία για να απαντήσουν στα ερωτήματα,
- >> Εξηγήσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν συλλέξει,
- >> Συνδέσουν την εξήγηση με τη γνώση, μέσω της διαδικασίας της έρευνας

Σχήμα 1: Ο κύκλος της Έρευνας²²

21 https://en.wikipedia.org/wiki/Inquiry-based_learning

22 Bruce, Bertram C. (2008, November 11). The inquiry cycle [Website]. Retrieved from <https://chipbruce.net/resources/inquiry-based-learning/the-inquiry-cycle/>

Ερευνητικό πλαίσιο

Δυστυχώς, το μέχρι τώρα εκπαιδευτικό μας σύστημα καταστέλλει την φυσική διαδικασία της έρευνας. Οι μαθητές κάνουν όλο και λιγότερες ερωτήσεις, όσο περνούν τις τάξεις στο σχολείο. Στα παραδοσιακά σχολεία, οι μαθητές μαθαίνουν να μην κάνουν πολλές ερωτήσεις, παρά μόνο να ακούν και να επαναλαμβάνουν τις αναμενόμενες απαντήσεις. Ένα κομμάτι της αποθάρρυνσης αυτής οφείλεται στην έλλειψη κατανόησης της βαθύτερης φύσης της εκμάθησης με βάση την έρευνα. Υπάρχει μάλιστα η τάση, να θεωρούν την έρευνα ως μια “πρόχειρη” μορφή μάθησης. Η σωστή έρευνα, όμως, δεν έχει να κάνει μόνο με απλές ερωτήσεις. Είναι μια πολυεπίπεδη διαδικασία, στην οποία οι μαθητές επιχειρούν να μετατρέψουν πληροφορίες και δεδομένα σε χρήσιμη γνώση. Η χρηστή εφαρμογή της έρευνας στην εκπαίδευση περιλαμβάνει πολλούς παράγοντες: ένα πλαίσιο για ερωτήσεις και απαντήσεις, ένα σημείο εστίασης για τα ερωτήματα, καθώς και διαφορετικά επίπεδα ερωτήσεων.

Η ανθρώπινη κοινωνία και τα μέλη της συνεχώς παράγουν και μεταδίδουν νέα γνώση και πληροφορίες. Οι ειδικοί που ακροβατούν μεταξύ του γνωστού και του αγνώστου, συνεχώς συμβάλλουν στον πλούτο αυτό. Είναι πολύ σημαντική η μετάδοση της γνώσης αυτής σε όλα τα μέλη της κοινωνίας.

Επικρατούσες απόψεις για την μάθηση

- >> Συμπεριφορισμός (“Μαθαίνεις όταν σε διδάσκουν”);
- >> Γνωστικός κονστρουκτιβισμός (“Η μάθηση έγκειται στην προσωπική κατανόηση”);
- >> Κοινωνικό-πολιτισμικός κονστρουκτιβισμός (“Μάθηση είναι η γνώση που χτίζεται όταν κάνουμε πράγματα μαζί με άλλους”)

Αξιώσεις/επιπτώσεις της άποψης του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού για την μάθηση

Οι μαθητές θα:

- >> δουλεύουν σε ομάδες,
- >> ανακαλύπτουν και επεξεργάζονται φυσικά υλικά,
- >> χτίζουν πάνω στις προηγούμενες εμπειρίες και ιδέες τους,
- >> προτάσσουν ερωτήματα,
- >> μεταδίδουν τις ιδέες τους,
- >> ακούν τις ιδέες των άλλων,
- >> επιχειρηματολογούν,
- >> υποστηρίζουν τα λεγόμενά τους με επιχειρήματα

Η μάθηση μέσω της έρευνας σημαίνει ότι...

“Οι μαθητές σταδιακά αναπτύσσουν ιδέες, μαθαίνοντας να ερευνούν και να χτίζουν τη γνώση και την κατανόησή τους για τον κόσμο. Χρησιμοποιούν δεξιότητες που υιοθετούνται από επιστήμονες, όπως η προβολή ερωτημάτων, η συλλογή δεδομένων, η αιτιολόγηση και αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων υπό το πρίσμα της ήδη

υπάρχουσας γνώσης, η κατάληξη σε συμπεράσματα, καθώς και η συζήτηση επ' αυτών. Αυτή η διαδικασία μάθησης στηρίζεται σε μια παιδαγωγική με βάση την έρευνα." IAP (Inter Academies Partnership) (2012)

Η δύναμη μιας Ερευνητικής Μάθησης

Η δύναμη μιας ερευνητικής προσέγγισης στη διδασκαλία και τη μάθηση, έγκειται στη δυναμικότητά της για την προώθηση της διανοητικής δέσμευσης του μαθητή και την επίτευξη της πραγματικής κατανόησης των θεμάτων, μέσω μιας πιο πρακτικής και ενεργητικής "ερευνητικής διάθεσης" προς τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Η Εφαρμογή της Έρευνας

Ενώ έχει σπαταληθεί πολλή σκέψη και έρευνα πάνω στον ρόλο της έρευνας στην επιστημονική εκπαίδευση, η μάθηση με βάση την έρευνα μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους εκπαιδευτικούς τομείς. Κάθε άνθρωπος χρειάζεται πολλές κοσμοθεωρίες για να είναι αντικειμενικός. Αυτές μπορεί να είναι καλλιτεχνικές, επιστημονικές, ιστορικές, οικονομικές, και άλλες. Παρότι οι τομείς πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται, η ερευνητική μάθηση προβλέπει την τήρηση ορισμένων "βασικών κανόνων" ανά τομέα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ακεραιότητα της κοσμοθεωρίας της κάθε κατεύθυνσης.

Αποτελέσματα της Έρευνας

Μια έρευνα θα πρέπει πάντα να καταλήγει σε χρήσιμη γνώση σχετικά με τους φυσικούς και τους κατασκευασμένους κόσμους. Πώς οργανώνονται αυτοί; Πώς αλλάζουν; Πώς αλληλοσυνδέονται; Και πώς επικοινωνούμε για όλα τα παραπάνω, εντός, και μεταξύ αυτών των κόσμων; Αυτές οι ευρείς ιδέες εμπεριέχουν σημαντικά ζητήματα και ερωτήματα, με τα οποία ενδέχεται ο καθένας μας να έρθει αντιμέτωπος κάποια στιγμή στη ζωή του. Επιπλέον, οι ιδέες αυτές μπορούν να βοηθήσουν στην οργάνωση του σχολικού προγράμματος, έτσι ώστε αυτό να φτιάξει το απαιτούμενο πλαίσιο για αποτελεσματική μάθηση. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να παρέχει σε όλους διαφορετικές απόψεις για τον κόσμο, ένα πλαίσιο ώστε αυτές να συζητούνται, καθώς και να είναι σε θέση να απαντήσει σε ερωτήματα και ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητα.

Ενώ οι ερωτήσεις και η αναζήτηση απαντήσεων είναι εξαιρετικά σημαντικά μέρη της έρευνας, η αποτελεσματική παραγωγή γνώσης από τη διαδικασία αυτή βοηθιέται πολύ από την ύπαρξη ενός εννοιολογικού πλαισίου για τη μάθηση.

Πώς διαφέρει από την παραδοσιακή προσέγγιση;

Σε γενικές γραμμές, η παραδοσιακή προσέγγιση στη μάθηση επικεντρώνεται στο περιεχόμενο, με λιγότερη έμφαση στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που καλλιεργούν την ερευνητική διάθεση. Το τρέχον εκπαιδευτικό σύστημα είναι δασκαλοκεντρικό, με τον δάσκαλο να μεταδίδει κατά βάση πληροφορίες σχετικά με το "τι είναι γνωστό". Οι μαθητές είναι οι λήπτες των πληροφοριών, και πομπός είναι ο δάσκαλος. Η όλη διαδικασία εστιάζει στην σημαντικότητα της "μιας σωστής απάντησης". Η

παραδοσιακή εκπαίδευση μεριμνά περισσότερο για την προετοιμασία για την επόμενη τάξη και για την ενδοσχολική επιτυχία, παρά για να εξοικειώσει τον μαθητή με τη δια βίου μάθηση.

Η ερευνητική προσέγγιση εστιάζει περισσότερο στη χρησιμοποίηση και τη μάθηση περιεχομένου για την ανάπτυξη δεξιοτήτων πάνω στην επεξεργασία πληροφοριών και την επίλυση προβλημάτων. Το σύστημα είναι πιο μαθητοκεντρικό, με τον δάσκαλο απλά να υποβοηθά την όλη διαδικασία. Δίδεται περισσότερη έμφαση στο “πώς ξέρουμε κάτι” παρά στο “τί ξέρουμε”. Οι μαθητές συμμετέχουν πιο ενεργά στην κατασκευή της γνώσης. Όσο περισσότερο ενδιαφέρει τους μαθητές ένα θέμα ή μια εργασία, τόσο πιο εύκολο τους είναι να χτίσουν εις βάθος γνώση από αυτή. Η μάθηση γίνεται μια σχεδόν άκοπη διαδικασία, όταν οι μαθητές βρουν κάτι που τους κινεί το ενδιαφέρον και συμβαδίζει με τους στόχους τους.

Οι ερευνητικές σχολικές τάξεις αποτελούν ανοιχτά συστήματα, όπου οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναζητήσουν και να χρησιμοποιήσουν πηγές που βρίσκονται έξω από τη σχολική αίθουσα και το σχολείο γενικά. Οι δάσκαλοι που ακολουθούν την ερευνητική μέθοδο, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τεχνολογικά μέσα για να φέρουν σε επαφή τους μαθητές με τοπικές και παγκόσμιες κοινότητες, οι οποίες αποτελούν πλούσιες πηγές γνώσης και εκπαιδευτικού υλικού. Αντικαθιστούν τα σχέδια μαθήματος με πιο ελεύθερα πλάνα μάθησης, τα οποία επιδέχονται μικρές αποκλίσεις, διατηρώντας παράλληλα την σημαντική κεντρική ιδέα του εκάστοτε θέματος. Προσεγγίζουν καίρια ζητήματα με ερωτήσεις όπως, “Πώς προτείνετε να αναζητήσουμε απάντηση σε αυτή την ερώτηση;”

Η έρευνα δεν γίνεται μόνο στο εργαστήριο ή μόνο στα πλαίσια μιας ομάδας -- μπορεί να γίνει και σε διαλέξεις που προτρέπουν τους μαθητές να σκεφτούν και να παραθέσουν ερωτήματα.

Ορισμένες κριτικές προσεγγίσεις

Το εκπαιδευτικό σύστημα συνήθως προετοιμάζει τους μαθητές για έναν κόσμο πάγιο και στατικό. Θα έπρεπε, όμως, να μαθαίνει τους μαθητές πώς να ανταπεξέλθουν στις επερχόμενες αλλαγές, οι οποίες θα γίνονται όλο και πιο περίπλοκες όσο μεγαλώνουν, ενώ πολλές από αυτές είναι αδύνατο να προβλεφθούν σήμερα. Οι περισσότεροι μαθητές πιθανώς να βιώσουν αλλαγές στην απασχόλησή τους, να μετακομίσουν σε πολλές διαφορετικές τοποθεσίες, να αναμειχθούν σε περίπλοκες κοινωνικές μεταβολές, και να εκτεθούν γενικά σε δύσκολες καταστάσεις. Η εκπαίδευση δεν μπορεί να παράσχει στους μαθητές όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται να ξέρουν, μπορεί όμως να τους παρέχει τα εργαλεία για την εξασφάλιση της δια βίου μάθησής τους.

Σε μια κοινωνία όπου η εκπαίδευση έχει εστιάσει στη μεταλαμπάδευση του “τί ξέρουμε”, αποτελεί πρόκληση η ανάπτυξη της ευρείας οπτικής που υποστηρίζει ότι το “πώς το ξέρουμε” είναι πιο σημαντικό.

Παλαιότερα μέλη της κοινωνίας έμαθαν ότι είναι πολύ σημαντική η έντονη μελέτη -- πράγμα που συνήθως ταυτιζόταν με την απομνημόνευση εκπαιδευτικού υλικού -- για την απόκτηση καλών βαθμών, την αποφοίτηση, την απασχόληση, και την σχετικά σταθερά ανοδική εργασιακή σταδιοδρομία, με απώτερο σκοπό την επιτυχία. Αυτή η γενική προσέγγιση καλά κρατεί ακόμα και σήμερα, το μόνο που έχει αλλάξει είναι η

εστίαση της φράσης “εργάσου πιο σκληρά”.

Οι περισσότεροι -- τόσο αυτοί που αποφοιτούν από το λύκειο και από πανεπιστήμια, όσο και αυτοί που δεν φτάνουν ως εκεί -- κάποια στιγμή εντάσσονται στην αγορά εργασίας. Ακόμα και αυτή η μικρή μερίδα ανθρώπων που δεν αποτελεί μέρος του εργατικού δυναμικού, θα κληθούν να αντιμετωπίσουν όλο και πιο περίπλοκα ζητήματα που θα ανακύψουν στις ζωές τους. Ο κόσμος των επιχειρήσεων δεν άργησε να κατανοήσει ότι η επιτυχία στη σύγχρονη κοινωνία ισούται με την έξυπνη εργασία. Στα χαρακτηριστικά που περιγράψαμε νωρίτερα, τα οποία είναι απαραίτητα για τη δια βίου μάθηση, πρέπει να εστιάσει η σύγχρονη εκπαίδευση.

Ο Ρόλος του Δασκάλου - Μάθηση με βάση την Έρευνα (IBL)

- >> Υπενθυμίζει τον σκοπό του μαθήματος και σχεδιάζει την ερευνητική μάθηση,
- >> μεριμνά για την ενεργό συμμετοχή του κάθε μαθητή,
- >> ενθαρρύνει τον μαθητευόμενο να αναλάβει την ευθύνη για τη μάθησή του,
- >> υποβοηθά τη διαδικασία μάθησης εντός της σχολικής αίθουσας,
- >> αναγνωρίζει ότι η διδασκαλία ως διαδικασία μάθησης και για τον δάσκαλο,
- >> επαγρυπνά για τυχόν εμπόδια που μπορεί να ανακύψουν,
- >> παραθέτει ερωτήσεις κλειδιά όπως - Γιατί; Πώς το ξέρετε; Μπορείτε να το αποδείξετε;
- >> θεωρεί την αξιολόγηση του μαθητή ως ένα βοήθημα στη διαδικασία εκμάθησης τους,
- >> οικειοποιεί τους μαθητές με τη διαδικασία της μάθησης,
- >> δέχεται κάθε “πρόσκληση για μάθηση” και συμμετέχει πρόθυμα στην ερευνητική διαδικασία,
- >> παραθέτει ερωτήματα, προβάλλει εξηγήσεις, και χρησιμοποιεί παρατηρήσεις,
- >> οργανώνει και εκτελεί εκπαιδευτικές δραστηριότητες,
- >> επικοινωνεί χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους,
- >> αξιολογεί τη διαδικασία μάθησης,
- >> ενθαρρύνονται τα νέα ερωτήματα και η ανασκόπηση στο ήδη διδαγμένο υλικό.

Ερωτήσεις όπως;

Πώς το ξέρετε; Μπορείτε να το αποδείξετε; Πώς καταλήξατε σε αυτό το συμπέρασμα; Στην παραδοσιακή εκπαίδευση, ο δάσκαλος είναι συνήθως αυτός που ρωτάει και αξιολογεί. Στην ερευνητική εκπαίδευση, ο δάσκαλος κάνει ερωτήσεις πιο ανοιχτής φύσεως. Αυτό ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων ερωτημάτων από τους μαθητές.

Παραδοσιακή Εκπαίδευση και Ερευνητική Εκπαίδευση - Διαφορές

- >> Σχολικές τάξεις παραδοσιακής εκπαίδευσης:

- >> Εστιάζουν στην μάθηση σχετικά με πράγματα
- >> Επικεντρώνονται στο TI
- >> Ερευνητικές σχολικές τάξεις:
- >> Εστιάζουν στην κατ' ουσία μάθηση των πραγμάτων
- >> Επικεντρώνονται στο ΠΩΣ

Η σημαντικότητα του καταιγισμού ιδεών (brainstorming) στην Ερευνητική Εκπαίδευση Βασίζεται στον έμφυτο ενθουσιασμό και τη δημιουργικότητα:

- >> Απαιτείται μια δομή που αναπτύσσει και καθιστά την έρευνα ως μια εφικτή διαδικασία
- >> Βοηθά τους μαθητές να επιλέγουν δραστηριότητες και να σχεδιάζουν την έρευνά τους
- >> Κατευθύνει όλη την ομάδα και την προετοιμάζει για την έρευνα
- >> Οδηγούμαστε από το "Μπορείτε να το σκεφτείτε;" στο "Μπορείτε να το κάνετε";

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.youtube.com/watch?v=u84ZsS6niPc>

Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου

Σπάσιμο του πάγου στο 1ο Μάθημα (10 λεπτά)

Εμπιστευθείτε με!

Περιγραφή: Επιτρέπει στους μαθητές να εξετάσουν ένα μείζων κοινωνικό ζήτημα.

Οι καθοδηγητές θα μπορούσαν να εισάγουν ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης ή/και ακτιβισμού στην δραστηριότητα, καλώντας έτσι τους μαθητές να βρουν λύσεις σε κοινωνικά ζητήματα που επηρεάζουν την καθημερινότητά τους.

Απαιτούμενα αντικείμενα: Μια μπάλα από σκοινί ή σπάγκο

Οδηγίες:

Βάλτε τους μαθητές να καθίσουν στο πάτωμα σχηματίζοντας έναν κύκλο. Ένα άτομο ξεκινάει κάνοντας μια ερώτηση, π.χ. Γιατί υπάρχει ο ρατσισμός; Έπειτα, αυτός/-ή μετά δίνει το μπαλάκι από σκοινί σε έναν άλλον μαθητή, κρατώντας την άκρη του σκοινιού στα χέρια του. Ο επόμενος μαθητής κάνει ένα σχόλιο και δίνει το μπαλάκι σε έναν άλλο μαθητή, κρατώντας το δικό του/της κομμάτι σκοινιού. Όταν χρησιμοποιηθεί όλο το σκοινί, θα έχει σχηματιστεί ένα μεγάλο πλέγμα.

Σπάσιμο του πάγου στο 2ο Μάθημα (10 λεπτά)

Δραστηριότητα Σεβασμού

Περιγραφή: Ένας τρόπος για να καθιερωθεί ο σεβασμός στην ομάδα. Χρήσιμο για μετέπειτα συζητήσεις

Οδηγίες:

Βάλτε όλους στην αίθουσα να βρουν κάποιον που δεν γνωρίζουν και να συστηθούν μαζί του. Κάθε ζευγάρι θα πρέπει να μιλήσει 5-10 λεπτά σχετικά με το ζήτημα του σεβασμού. Τι σημαίνει γι' αυτούς το να δείχνει κανείς σεβασμό, και τι σημαίνει γι' αυτούς το να τους δείχνουν σεβασμό; Μόλις περάσει ο χρόνος αυτός, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιστρέψουν στις θέσεις τους, και ξεκινήστε τη συζήτηση. Ποιες νέες ιδέες προέκυψαν από όλο αυτό;

Ο σκοπός αυτού είναι να μάθουμε από τις διαφορές μας, και να κατανοούμε ο ένας τον άλλον. ΔΕΝ στοχεύουμε στο να συμφωνήσουμε. Άλλη μια σημαντική διάσταση του σεβασμού είναι να γνωρίζουμε ο ένας το όνομα του άλλου, και πώς να το προφέρουμε. Επίσης, ο σεβασμός περιλαμβάνει τη διατήρηση της συζήτησης στα πλαίσια της ομάδας. Αυτός ο τύπος κατασκευής μιας κοινότητας - και η ασφάλεια η οποία νιώθουν οι άνθρωποι εντός της - μπορεί να εκτοξεύσει ή να καταδικάσει μια προσπάθεια έναρξης συζητήσεων πάνω σε πολυπολιτισμικά ζητήματα.

Σπάσιμο του πάγου για το 3ο Μάθημα (10 λεπτά)

Παιχνίδι με πορτοκάλια

Απαιτούμενα αντικείμενα: πορτοκάλια ή λεμόνια

Περιγραφή:

Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των τεσσάρων και ζητήστε από κάθε ομάδα να διαλέξει ένα πορτοκάλι/λεμόνι από μια στοίβα στο πάτωμα (φροντίστε να έχετε πολλά πορτοκάλια/λεμόνια, περισσότερα από τις ομάδες που συμμετέχουν). Εξηγήστε στους μαθητές ότι έχουν δέκα λεπτά για να πλάσουν μια ιστορία σχετικά με το πώς κατέληξε το πορτοκάλι/λεμόνι της ομάδας τους σήμερα στην αίθουσα αυτή. Προτρέψτε τους να είναι όσο πιο δημιουργικοί και περιγραφικοί θέλουν. Μετά από δέκα λεπτά, ζητήστε από κάθε ομάδα να διαλέξει ένα άτομο για να μοιραστεί την ιστορία με τους υπόλοιπους.

Τώρα, πάρτε πίσω τα πορτοκάλια/λεμόνια και τοποθετήστε τα μαζί στο πάτωμα. Φροντίστε να τα αναμείξετε. Ζητήστε από ένα μέλος της κάθε ομάδας να πάρει πίσω το πορτοκάλι/λεμόνι της ομάδας του. (Συνηθώς κάθε ομάδα δεν δυσκολεύεται να βρει ποιο είναι το δικό της πορτοκάλι/λεμόνι, καθώς πλέον αυτά δεν είναι απλά φρούτα, αλλά μονάδες με ξεχωριστά χαρακτηριστικά.

Ζητήστε από τους μαθητές να μιλήσουν για το τί είναι αυτό που έκανε τα πορτοκάλια/λεμόνια τους να ξεχωρίζουν, όπως για παράδειγμα ένα σημάδι, ένα όνομα, μια προσωπικότητα, μια ιστορία, κλπ.

Ρωτήστε τους μαθητές:

- >> *Τι νομίζετε ότι μπορούμε να μάθουμε από αυτή την άσκηση σε σχέση με τους πρόσφυγες ή αυτούς που αιτούνται άσυλο και προέρχονται από περιοχές διαμάχης;*
- >> *Έχουμε συνδέσει αυτές τις ομάδες με ορισμένα στερεότυπα;*
- >> *Μας περνάει από το μυαλό η ιστορία για το πώς έφτασαν εδώ, όπως συνέβη με τα πορτοκάλια;*
- >> *Ποιες ομάδες ανθρώπων μας έρχονται στο μυαλό όταν σκεφτόμαστε κάποια σύγκρουση; Π.χ. στρατιώτες, πολιτικοί, γυναίκες; Τι συμβαίνει όταν παύουμε να σκεφτόμαστε τους ανθρώπους αυτούς ως μονάδες;*

>> **Μάθημα 1ο - Ζωντανά Παραδείγματα Μισαλλοδοξίας**

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: 6 με 20 άτομα

Σκοπός του Μαθήματος: Ο κύριος σκοπός αυτού του μαθήματος είναι οι εκπαιδευόμενοι να αναγνωρίσουν και να μοιραστούν ζωντανά παραδείγματα μισαλλοδοξίας έναντι μεταναστών και προσφύγων.

Στόχοι/μαθησιακά αποτελέσματα: Κατανόηση των αιτιών πίσω από τις αρνητικές προδιαθέσεις των ανθρώπων έναντι των μεταναστών και των προσφύγων.

Πόροι που χρειάζονται

- >> Έντυπα
- >> Προτζέκτορας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Σύστημα ήχου
- >> Χρωματιστοί μαρκαδόροι
- >> Στυλό
- >> Χαρτί
- >> Χαρτί παρουσίασης
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εξάσκησης με αρκετό χώρο για να χωρέσουν άτομα που δουλεύουν σε ομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας: Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή και τους εκπαιδευόμενους, συζήτηση, ομαδική εργασία

Περιεχόμενο

Στην αρχή της συνεδρίας, ο εκπαιδευτής θα παρουσιάσει τον ορισμό της μισαλλοδοξίας και θα δώσει παραδείγματα επ' αυτού.

Τι είναι μισαλλοδοξία: Οι μισαλλόδοξοι άνθρωποι δεν προτίθενται να προσφέρουν ισότιμη ελευθερία έκφρασης πάνω σε θρησκευτικά ζητήματα, συνηθέστερα όμως πάνω σε ζητήματα κοινωνικών, πολιτικών ή επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Μορφές μισαλλοδοξίας:

Ξενοφοβία - μια από τις πιο συχνές μορφές διάκρισης, αποτελεί μείζων πρόκληση για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

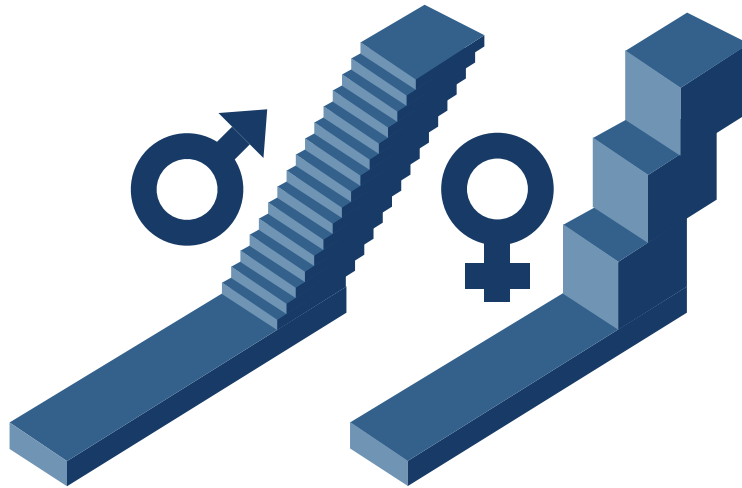

Σχήμα 2: Ξενοφοβία

Αντισημιτισμός: μπορεί να οριστεί ως “έχθρα έναντι των Εβραίων ως θρησκευτική ομάδα ή μειονότητα, η οποία συνοδεύεται συνήθως με κοινωνικές, οικονομικές, και πολιτικές διακρίσεις”. Μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα, οι Εβραϊκές κοινότητες στη Ρωσία είχαν πέσει συχνά θύματα βιαιοπραγιών, οι οποίες αποτελούσαν συστηματική οργανωμένη βία έναντι των Εβραϊκών κοινοτήτων από τους τοπικούς πληθυσμούς, συχνά με την παθητική συναίνεση ή την ενεργή συμμετοχή της εκτελεστικής εξουσίας, που υποκινούνταν από αντισημιτικές κυβερνητικές πολιτικές. Οι επιθέσεις έναντι των Εβραϊκών κοινοτήτων αποτελούσαν συχνό φαινόμενο και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ άλλων και στη Γαλλία και Αυστρία.

Ρατσισμός: Η άδικη αντιμετώπιση ενός ατόμου εξαιτίας της φυλής του, του χρώματός του, της εθνικότητάς του, και τις καταγωγής του. Για παράδειγμα, η άρνηση ένταξης ενός ατόμου σε μια ομάδα εξαιτίας της προφοράς ή του χρώματος του δέρματός του. Ο ρατσισμός περιλαμβάνει μεροληπτικές και άδικες συμπεριφορές έναντι ατόμων, εξαιτίας της θεωρούμενης “κατωτερότητάς” τους. Κυριαρχεί μια άποψη ότι υπάρχουν ανθρώπινες φυλές εντός του είδους μας, οι οποίες ξεχωρίζουν ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά μας.

Ηλικιακός ρατσισμός: Η άδικη αντιμετώπιση ενός ατόμου εξαιτίας της ηλικίας του ή της ηλικίας που νομίζεται ότι είναι. Για παράδειγμα, προσβολές που σχετίζονται με την ηλικία έναντι ενός μεγαλύτερου προσώπου.

Σχήμα 3: Σεξισμός

Σεξισμός: Η άδικη αντιμετώπιση ενός προσώπου εξαιτίας του φύλου του. Οι άνδρες, οι γυναίκες και τα διαφυλικά άτομα μπορούν να βιώσουν τον σεξισμό. Για παράδειγμα, η αποθάρρυνση ενός κοριτσιού από το να κυνηγήσει το επάγγελμα του υδραυλικού, επειδή είναι μια “αντρική δουλειά”. Αυτό δεν είναι ούτε πραγματικό, ούτε δίκαιο.

Ομοφοβία: Η άδικη μεταχείριση ενός ατόμου λόγω της ομοφυλοφιλίας ή της αμφιφυλοφιλίας του. Για παράδειγμα, το να προσβάλει κανείς κάποιον επειδή είναι ομοφυλόφιλος, ή επειδή νομίζει ότι είναι ομοφυλόφιλος.

Θρησκευτική Μισαλλοδοξία: Η άνιση αντιμετώπιση ενός ανθρώπου επειδή έχει διαφορετικό θρήσκευμα ή πίστη, ή επειδή είναι άθεος. Ή επειδή απλά νομίζεται ότι κάποιος πιστεύει κάπου, ακόμα και εάν δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Για παράδειγμα, όταν κάποιος χλευάζει κάποιον για τη θρησκεία του, και ως συνέπεια τον αποκλείει από ορισμένες δραστηριότητες.

Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί η μισαλλοδοξία;

Η μάχη απέναντί της απαιτεί νέους νόμους:

Οι εκάστοτε Κυβερνήσεις είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των νόμων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η μάχη κατά της μισαλλοδοξίας ξεκινά απαιτεί ένα σωστό εκπαιδευτικό σύστημα:

Οι νόμοι είναι απαραίτητοι αλλά ανεπαρκείς στη μάχη κατά της μισαλλοδοξίας στο μυαλό του κάθε ατόμου. Η μισαλλοδοξία συνήθως πηγάζει από την άγνοια και τον φόβο: φόβο προς το άγνωστο, προς τον άλλον, προς άλλες κουλτούρες, έθνη και θρησκείες. Η μισαλλοδοξία συνδέεται επίσης με αισθήματα υπέρμετρης αυτοεκτίμησης και έπαρσης σε προσωπικό, εθνικό ή θρησκευτικό επίπεδο. Όλα αυτά διδάσκονται και εμπεδώνονται από πολύ μικρή ηλικία.

Η καταπολέμηση της μισαλλοδοξίας απαιτεί πρόσβαση σε πληροφόρηση:

Η μισαλλοδοξία είναι πραγματικά επικίνδυνη όταν χρησιμοποιείται για να εξυπηρετήσει πολιτικές και εδαφικές διεκδικήσεις ενός ατόμου ή ομάδας. Οι μισαλλόδοξοι άνθρωποι συνήθως ξεκινούν με την αναγνώριση και εκμετάλλευση των επιπέδων μισαλλοδοξίας του λαού.

Η μάχη κατά της μισαλλοδοξίας απαιτεί ατομική συνείδηση:

Το φαινόμενο της μισαλλοδοξίας εντός μιας κοινωνίας είναι το σύνολο της μισαλλοδοξίας του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Η μισαλλοδοξία δημιουργεί στερεότυπα, στιγματίζει ανθρώπους, και οδηγεί σε προσβολές και ρατσιστικά αστεία. Όλα αυτά είναι αποτελούν εκφάνσεις της μισαλλοδοξίας σε ατομικό επίπεδο.

Η μάχη κατά της μισαλλοδοξίας απαιτεί αντιμετώπιση σε τοπικό επίπεδο:

Πολλοί γνωρίζουν ότι τα προβλήματα του αύριο θα είναι παγκοσμίου επιπέδου, αλλά λίγοι καταλαβαίνουν ότι οι λύσεις σε αυτά ξεκινούν από το τοπικό και το ατομικό επίπεδο. Όταν ερχόμαστε αντιμέτωποι με υψηλά επίπεδα μισαλλοδοξίας γύρω μας, δεν θα πρέπει να περιμένουμε από τις κυβερνήσεις και τους σχετικούς οργανισμούς για να δράσουν για εμάς. Είμαστε όλοι μέρος της λύσης. Θα πρέπει να αναγνωρίσουμε την πραγματική μας δυναμικότητα και να δράσουμε αναλόγως.

Άσκηση

Τύπος άσκησης με ζωντανά παραδείγματα μισαλλοδοξίας

Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των τεσσάρων και ζητήστε από την κάθε ομάδα να σας μιλήσει για παραδείγματα μισαλλοδοξίας που έχουν βιώσει στη ζωή τους. Κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τη δουλειά της στους υπόλοιπους.

Αξιολόγηση

Εξαιτίας της μισαλλοδοξίας, πολλοί άνθρωποι πέφτουν θύματα διακρίσεων. Αυτό οδηγεί στην μη αποδοχή τους από την κοινωνία. Για παράδειγμα, πολύ συχνά ορισμένοι δεν θα καταφέρουν να απασχοληθούν εξαιτίας της θρησκείας τους ή του τρόπου ντυσίματός τους. Επίσης, τα παιδιά ενδέχεται να πέσουν θύματα bullying εξαιτίας των πεποιθήσεών τους.

Είναι σημαντικό να αναλογιστείτε την δική σας συμπεριφορά:

- >> *Φέρεστε σε κάποιον άδικα; Γιατί;*
- >> *Ποιες είναι οι επιπτώσεις των πράξεων σας;*
- >> *Πώς τον κάνετε να νιώθει;*
- >> *Υπάρχει κάποιος καλύτερος τρόπος που μπορείτε να του φερθείτε, έτσι ώστε να μην κάνετε διακρίσεις κατά του;*

Εάν βιώνετε τη μισαλλοδοξία ή έχετε παρατηρήσει πως σε κάποιον φέρονται άδικα, είναι πολύ σημαντικό να μιλήσετε και να μην σιωπάτε.

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να λάβει υπόψη του την πολιτισμική διάσταση της ομάδας και τις ενδεχόμενες δυσκολίες, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί ακώλυτα η άσκηση Σπασίματος του Πάγου, η οποία μπορεί φυσικά να αντικατασταθεί με κάποια άλλη αντίστοιχη από άλλα μαθήματα.

Σε περίπτωση που δεν έχετε κάποιον διαθέσιμο ηλεκτρονικό υπολογιστή για τις παρουσιάσεις των μαθημάτων, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αφίσες (που θα φτιάξουν οι εκπαιδευόμενοι με τη βοήθεια του εκπαιδευτή), με την κεντρική ιδέα και το μήνυμα που θέλει να περάσει το μάθημα.

Το μάθημα διαρκεί περίπου 90 λεπτά.

>> Lesson 2 – Life examples of tolerance

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: 6 έως 20 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι να μεταλαμπαδεύσει στους εκπαιδευόμενους θετικές κοινωνικές στάσεις

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν ότι η ανεκτικότητα είναι η προθυμία για αποδοχή απόψεων και συμπεριφορών από κάποιον που δεν αρέσουν ή που διαφωνεί με αυτές.

Να προωθήσετε τις αξίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα ως μέσο ανάπτυξής μας σαν άνθρωποι και προσφοράς προς την κοινωνία, την καλλιέργεια αισθημάτων αγάπης και αλληλοσεβασμού, καθώς και τη συμπερίληψη. Να αφυπνίσετε τα απλά ένστικτα των ανθρώπων σχετικά με την αποδοχή των άλλων.

Πόροι που χρειάζονται:

- >> Έντυπα
- >> Προτζέκτορας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Σύστημα ήχου
- >> Χρωματιστοί μαρκαδόροι
- >> Στυλό
- >> Χαρτί
- >> Χαρτί παρουσίασης
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εξάσκησης με αρκετό χώρο για να χωρέσουν άτομα που δουλεύουν σε ομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή και τους εκπαιδευόμενους
- >> Συζήτηση
- >> Ομαδική εργασία

Περιεχόμενο

Στις μέρες μας η ανεκτικότητα ταυτίζεται με την πολυπολιτισμικότητα. Σημαίνει την αποδοχή των άλλων φυλών, θρησκειών και ιδεών, χωρίς προκαταλήψεις ή επικρίσεις. Η ανεκτικότητα ενέχει επίσης τον σεβασμό των άλλων με τις διαφορές τους, είτε αυτές είναι φυλετικές, θρησκευτικές ή κοινωνικοοικονομικές. Δεδομένου του μεγάλου εύρους των πιστεύω και των ιδανικών που μπορεί να έχουν οι άνθρωποι, η

ανεκτικότητα κρίνεται αναγκαία για την ανθρώπινη συνύπαρξη, ενώ μπορεί να αποδειχθεί επωφελής μεταξύ δύο διαφορετικών ατόμων.

Η ανεκτικότητα είναι η προθυμία αποδοχής απόψεων και συμπεριφορών που ενδέχεται να μην μας είναι αρεστές, ή να μη μας βρίσκουν σύμφωνους. Το να είμαστε ανεκτικοί έχει να κάνει με την κατανόηση του ότι οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές απόψεις για τον κόσμο, που βασίζονται σε πολιτικές πεποιθήσεις, απόψεις ή εμπειρίες, καθώς και με την κατανόηση του ότι η διαφορετικότητα αυτή είναι θεμιτή και απαραίτητη σε μια ελεύθερη κοινωνία.

Ανεκτικότητα στη σκέψη

Η βάση της ανεκτικότητας των σκέψεων ή των ιδεών είναι η κατανόηση του ότι ενδεχομένως υπάρχουν άτομα που έχουν απόψεις που διαφέρουν από τις δικές μας, καθώς και η αποδοχή της αρμονικής συνύπαρξης με τους ανθρώπους αυτούς, ακόμα και εάν ο τρόπος σκέψης τους είναι διαφορετικός, ή και αντίθετος με αυτόν που εμείς υιοθετούμε. Εντός μιας χώρας, είναι λογικό να υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη βέλτιστη διακυβέρνησή της. Μεταξύ των πολιτών, είναι πιθανό να υπάρξουν άτομα με εντελώς αντίθετες απόψεις και θέσεις, αλλά και άτομα που είναι εκ φύσεως πιο διαλλακτικά. Για να υπάρξει πρόοδος σε μια χώρα, η ανεκτικότητα προς τους συμπολίτες κρίνεται απαραίτητη.

Φυλετική ανεκτικότητα

Η φυλετική ανεκτικότητα συνδέεται με τις σχέσεις μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικές φυλές ή εθνικότητες. Έχει να κάνει με την αρμονική αλληλεπίδραση μεταξύ ατόμων διαφορετικής φυλής. Η φυλή ενδέχεται να επηρεάζει τα εξωτερικά χαρακτηριστικά ενός ατόμου, καθώς και τους κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους αναπτύσσεται. Χαρακτηριστική περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η φυλετική ανεκτικότητα είναι το ζήτημα της ένταξης των αλλοεθνών μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα μιας χώρας. Οι αλλοεθνείς μαθητές θα πρέπει να προσαρμοστούν στη νέα κουλτούρα και, πολλές φορές, στη διαφορετική γλώσσα και το κλίμα.

Θρησκευτική ανεκτικότητα

Στο ζήτημα της θρησκείας, η ανεκτικότητα συνδέεται με τον σεβασμό και την αποδοχή διαφορετικών θρησκευτικών δογμάτων. Από τη στιγμή που η θρησκεία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής πολλών ανθρώπων, η ανεκτικότητα στο ζήτημα αυτό κρίνεται αναγκαία, καθώς σημαίνει την αναγνώριση και το σεβασμό στο διαφορετικό. Το πιο τρανταχτό παράδειγμα θρησκευτικής μισαλλοδοξίας συναντάται στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν το Ναζιστικό κόμμα ηγήθηκε της καταδίωξης και εξολόθρευσης των διαφορετικών λαών στην Ευρώπη, κυρίως των Εβραίων. Στις μέρες μας, η Γερμανία είναι μια χώρα που παρουσιάζει υψηλά επίπεδα θρησκευτικής ανεκτικότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το πρότζεκτ "House of One". Πρόκειται για μια πρόταση, η οποία αφορά στην κατασκευή ενός κτιρίου στο Βερολίνο, εντός του οποίου θα διεξάγονται Εβραϊκές, Μουσουλμανικές, και Χριστιανικές τελετές.

Κοινωνική ανεκτικότητα

Η κοινωνική ανεκτικότητα αναφέρεται στην αποδοχή μεταξύ των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικές κοινωνικές τάξεις. Ιστορικά, έχουμε συναντήσει πολλές περιπτώσεις κοινωνικής μισαλλοδοξίας, η οποία αποκρυσταλλώνεται με το αίσθημα της ανωτερότητας που ορισμένοι διακατέχουν έναντι άλλων, τους οποίους θεωρούν υποδεέστερους, λόγω του ότι είναι λιγότερο εύποροι από τους ίδιους. Η

κοινωνική μισαλλοδοξία παράγει μνησικακίες, προκαταλήψεις και φόβους που οδηγούν σε έντονο διαχωρισμό μεταξύ των ανθρώπων, καθιστώντας αδύνατη την αρμονική συνύπαρξη, που θα βασίζεται στον σεβασμό και την αναγνώριση του διαφορετικού. Τα πανεπιστήμια είναι χώροι στους οποίους οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να επικοινωνούν, να αποκτούν κοινωνική συνείδηση και να γνωρίζουν διαφορετικούς τύπους ανθρώπων. Αυτό βοηθά στην κατανόηση της ποικιλομορφίας των τρόπων σκέψης που υπάρχουν στον κόσμο. Σε ένα πανεπιστήμιο, είναι σύνηθες να φοιτούν άτομα από διαφορετικές κοινωνικές κλάσεις, τα οποία αναγκάζονται να έρχονται σε επαφή, να ανταλλάζουν ιδέες και απόψεις, καθώς και να δουλεύουν μαζί σαν μια ομάδα.

Σεξουαλική ανεκτικότητα

Αυτή η μορφή της ανεκτικότητας έχει να κάνει με το σεβασμό μεταξύ ανθρώπων διαφορετικού φύλου, και με την αναζήτηση μιας εποικοδομητικής συνύπαρξης με ίσες ευκαιρίες. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει επίσης την αποδοχή της σεξουαλικής ποικιλομορφίας, καθώς ο καθένας έχει την ελευθερία να επιλέξει τις σεξουαλικές του προτιμήσεις, και το πώς αντιλαμβάνεται την ταυτότητά του. Στον χώρο εργασίας η σεξουαλική μισαλλοδοξία συναντάται κυρίως με τη μορφή χαμηλότερων αποδοχών από τις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες, ακόμα και στις περιπτώσεις που απασχολούνται πάνω στο ίδιο ακριβώς αντικείμενο και κατέχουν τις ίδιες ικανότητες. Ωστόσο, τα επίπεδα ανεκτικότητας φαίνεται να αυξάνονται, καθώς πολλές χώρες έχουν αλλάξει τις εργασιακές πολιτικές τους, αναγνωρίζοντας την εργασιακή ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Νορβηγία, όπου όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξαρτήτως φύλου, πληρώνονται το ίδιο.

Άσκηση

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες θα αναδιατυπώσουν την φράση του Martin Luther King.

Διαδικασία: Ξεκινήστε μοιράζοντας τη φράση του Martin Luther King και διαβάστε τη δυνατά. Η ανεκτικότητα απέναντι σε αυτούς που ενδέχεται να διαφέρουν από εσένα ή έχουν διαφορετική οπτική από εσένα, είναι σημάδι καλού χαρακτήρα. Όπως είπε και ο Δρ. Martin Luther King "Ονειρεύομαι ότι τα τέσσερα παιδιά μου, μια μέρα θα ζουν σε μια χώρα, όπου δεν θα κρίνονται από το χρώμα του δέρματός τους, αλλά από το ποιόν του χαρακτήρα τους." Χωρίστε την τάξη σε 4 ομάδες.

Έπειτα ρωτήστε τους μαθητές:

Πώς νομίζετε ότι αντιλαμβάνεται ο συγγραφέας την ανεκτικότητα;

Κάθε ομάδα θα σκεφτεί μια ερώτηση για να παραθέσει. Μαζευτείτε στην αίθουσα και ζητήστε από την κάθε ομάδα να παρουσιάσει την ανάλυσή της. Ζητείται από κάθε ομάδα να παραγάγει αποτέλεσμα, προωθώντας την συζήτηση πάνω στο ακόλουθο ερώτημα: Τι σημαίνει η ανεκτικότητα;

Κάθε ομάδα παρουσιάζει το έργο της στους υπόλοιπους.

Αξιολόγηση

Τι σημαίνει η λέξη “ανεκτικότητα” για εσάς;

Δώστε ορισμένα παραδείγματα ανεκτικότητας από την μέχρι ως τώρα εμπειρία σας.

Κάθε ομάδα θα πρέπει να εκφέρει μια γνώμη σχετικά με το έργο που παρήγαγε η κάθε ομάδα, έτσι ώστε να προκύψει ένα συναινετικό τελικό αποτέλεσμα, και το μήνυμα του μαθήματος να γίνεται πιο εύκολα κατανοητό από τους εκπαιδευόμενους.

Μιας και αυτό το μάθημα εγείρει τη συνείδηση σχετικά με θέματα ανεκτικότητας, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να αξιολογήσει, το κατά πόσο ενστερνίστηκαν οι μαθητευόμενοι, μετά το πέρας του μαθήματος, τα μηνύματα τα οποία εμπεριείχε.

Ένα μέτρο αξιολόγησης του μαθήματος αυτού αποτελεί η δυνατότητα των εκπαιδευτών, να αναπαράγουν το μήνυμα του, με διάφορα μέσα όπως ηλεκτρονικό υπολογιστή, προφορικά, κλπ. (γραπτά, με σκίτσα).

Αυτό που είναι πραγματικά σημαντικό, είναι να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι την κοινωνική βαρύτητα του ζητήματος υπό εξέταση.

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να λάβει υπόψη του την πολιτισμική διάσταση της ομάδας και τις ενδεχόμενες δυσκολίες, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί ακώλυτα η άσκηση Σπασίματος του Πάγου, η οποία μπορεί φυσικά να αντικατασταθεί με κάποια άλλη αντίστοιχη από άλλα μαθήματα.

Σε περίπτωση που δεν έχετε κάποιον διαθέσιμο ηλεκτρονικό υπολογιστή για τις παρουσιάσεις των μαθημάτων, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αφίσες (που θα φτιάξουν οι εκπαιδευόμενοι με τη βοήθεια του εκπαιδευτή), με την κεντρική ιδέα και το μήνυμα που θέλει να περάσει το μάθημα.

Το μάθημα διαρκεί περίπου 90 λεπτά.

>> Μάθημα 3 – Ημέρα Ανεκτικότητας

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: 6 έως 20 άτομα

Σκοπός του Μαθήματος: Να κατανοήσουν ότι ο αμοιβαίος σεβασμός μεταξύ των ανθρώπων και των κοινωνιών, είναι απαραίτητος για το χτίσιμο μιας παγκόσμιας κοινωνίας, η οποία θα βασίζεται σε κοινές αξίες.

Επίσης, η προώθηση της Ανεκτικότητας και ο κατευνασμός της Βίας.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα:

Να κατανοήσουν τη σημαντικότητα της ανεκτικότητας για την προώθηση του κοσμοπολιτισμού.

Το μάθημα να εγείρει τις συνειδήσεις πάνω στην αποδοχή, στην ανεκτικότητα, καθώς και στο πώς οι άνθρωποι θα πρέπει να φέρονται ο ένας στον άλλον.

Να αντιλαμβάνεται ο ένας τον άλλον ως ίσο, και να τον αποδέχεται ως ένα αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας, χωρίς καμία προκατάληψη.

Η προώθηση του ζητήματος αυτού θα είναι ιδιαίτερα επωφελής για την κοινωνία, καθώς θα διευρύνει τους αντιληπτικούς ορίζοντες των ανθρώπων, και θα τους κάνει να κατανοήσουν ότι, μόνο μέσω της αποδοχής, θα κάνουμε τον κόσμο μας πιο ειρηνικό και υγιή.

Πόροι που χρειάζονται:

- >> Έντυπα
- >> Προτζέκτορας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Σύστημα ήχου
- >> Χρωματιστοί μαρκαδόροι
- >> Στυλό
- >> Χαρτί
- >> Χαρτί παρουσίασης
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εξάσκησης με αρκετό χώρο για να χωρέσουν άτομα που δουλεύουν σε ομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Παρουσιάσεις από τον εκπαιδευτή και τους εκπαιδευόμενους
- >> Συζήτηση
- >> Ομαδική εργασία

Περιεχόμενο

Η Διεθνής Ημέρα για την Ανεκτικότητα γιορτάζεται στις 16 Νοεμβρίου

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν δεσμευτεί να ενισχύσουν την ανεκτικότητα, καλλιεργώντας την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των διαφορετικών κουλτουρών και των ανθρώπων. Αυτή η υποχρέωση συναντάται στον πυρήνα του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και είναι πιο επίκαιρη και σημαντική από ποτέ, ειδικά την περίοδο αυτή που συναντάμε φαινόμενα βίαιου εξτρεισμού και συγκρούσεων, όπου φυσικά η ανθρώπινη ζωή γνωρίζει πλήρη απαξίωση. Το 1996, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ (με την απόφαση 51/95), κάλεσε τα Κράτη Μέλη του ΟΗΕ να θεσπίσουν την 16η Νοεμβρίου ως τη Διεθνή Ημέρα για την Ανεκτικότητα. Αυτό ήρθε σε συνέχεια, της Γενικής Συνέλευσης του 1993, που με πρωτοβουλία της UNESCO, χαρακτήρισε το 1995 ως τη Χρονιά για την Ανεκτικότητα των Ηνωμένων Εθνών, όπως αυτό είχε προβλεφθεί στη Διακήρυξη των Αρχών της Ανεκτικότητας και στο Σχέδιο Επόμενης Δράσης για τη Χρονιά αυτή. Το 1995 επιλέχθηκε από την UNESCO για να σηματοδοτήσει τόσο το έτος ανεκτικότητας όσο και τα 125 χρόνια από την γέννηση του Mahatma Gandhi.

Σε όλο τον κόσμο κοινωνίες διέρχονται βαθιές μεταμορφώσεις καθώς η παγκοσμιοποίηση επεκτείνεται. Αυτό ανοίγει τεράστιες ευκαιρίες για ανταλλαγή και διάλογο. Εμφανίζει επίσης νέες προκλήσεις όπως η ανισότητα και η φτώχεια, συνεχιζόμενες συγκρούσεις και κινήσεις βασισμένες στην άγνοια και μερικές φορές στο μίσος..

Βλέπουμε κάποιους να γίνονται εξιλαστήρια θύματα και να καταπιέζονται. Βλέπουμε τρομοκρατικές επιθέσεις σχεδιασμένες να αδυνατίσουν τον κοινωνικό ιστό. Σε αυτό το πλαίσιο η ανεκτικότητα πρέπει να είναι πιο σημαντική από την αδιαφορία και την παθητική αποδοχή των άλλων. Η ανεκτικότητα πρέπει να είναι πράξη απελευθέρωσης όπου οι διαφορετικότητες των άλλων πρέπει να γίνεται αποδεκτή σαν να ήταν δική μας. Αυτό σημαίνει να αποδεχόμαστε τη διαφορετικότητα της ανθρωπότητας βασισμένοι πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα. Σημαίνει να απλώνουμε το χέρι στους άλλους πάνω σε νέες γέφυρες διαλόγου. Αυτό σημαίνει επίσης να αντιστεκόμαστε σε όλες τις μορφές ρατσισμού, μίσους και διακρίσεων γιατί διάκριση ενάντια σε κάποιον είναι διάκριση απέναντι σε όλους. Κάθε πολιτισμός είναι διαφορετικός αλλά η ανθρωπότητα είναι μια με κοινές αξίες, παρελθόν και μέλλον. Κάθε άνθρωπος είναι διαφορετικός και αυτό είναι η δύναμη των κοινωνιών μας για την καινοτομία και την δημιουργικότητα που προσφέρει. Υπάρχουν 7 δισεκατομμύρια τρόποι να είσαι άνθρωπος αλλά στεκόμαστε μαζί ως μέλη της ίδιας οικογένειας, όλοι διαφορετικοί, όλοι ισότιμα αναζητώντας σεβασμό για τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια μας.

Η Διεθνής Ημέρα για την Ανεκτικότητα δίνει την ευκαιρία στους ανθρώπους να μάθουν για την αξία του σεβασμού και της αναγνώρισης των δικαιωμάτων και των πεποιθήσεων των άλλων. Είναι επίσης μια καλή ευκαιρία για να γίνει μια ανασκόπηση και συζήτηση πάνω στις αρνητικές επιπτώσεις της μισαλλοδοξίας. Πολλές δημόσιες συζητήσεις λαμβάνουν χώρα σε όλο τον κόσμο την ημέρα αυτή, επικεντρώνοντας στις διάφορες μορφές αδικίας, καταπίεσης, ρατσισμού και άδικων διακρίσεων, καθώς και στο πώς αυτές επηρεάζουν αρνητικά την κοινωνία. Οι υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αντιλαμβάνονται επίσης τη μέρα αυτή σαν μια ευκαιρία για να ενημερώσουν τον κόσμο πάνω σε ζητήματα νόμων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, κυρίως σε σχέση με την καταδίκη και την τιμωρία των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων έναντι μειονοτήτων. Στους εργασιακούς χώρους, συνήθως

προετοιμάζονται ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, ομιλίες, ή ανοιχτές επιστολές από τους προϊσταμένους, οι οποίες τονίζουν τη σημαντικότητα του ζητήματος της ανεκτικότητας στον χώρο εργασίας, αλλά και γενικότερα.

Διεθνής Ημέρα για την Ανεκτικότητα και την Ειρήνη 2018

Σε συνεργασία με το YouTube, τα Ηνωμένα Έθνη προέβαλαν βίντεο από τους Δημιουργούς του YouTube 2018, για το "Change Impact Project". Τέσσερις από τους δημιουργούς και ένας αντιπρόσωπος του Γραφείου του Υπατού Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, συμμετείχαν σε μια ανοιχτή συζήτηση με το κοινό, και μαθητές που επιλέχθηκαν από 750 συμμετέχοντα λύκεια, παρουσίασαν το έργο τους. Η Τελετή Απονομής Βραβείων του 2018 έλαβε χώρα στις 16 Νοεμβρίου του 2018, ανήμερα της Διεθνής Ημέρας για την Ανεκτικότητα, στα

Κεντρικά της UNESCO στο Παρίσι. Ο Γενικός Διευθυντής της UNESCO, Audrey Azoulay, βράβευσε την σκηνοθέτη Manon Barbeau (Καναδάς) και την ΜΚΟ "Πρωτοβουλία Συνύπαρξης" [The Coexist Initiative] (Κένυα). Τα βραβεία αυτά απονεμήθηκαν από μια διεθνή επιτροπή, η οποία αναγνώρισε τον αγώνα τους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και για την προώθηση της ανεκτικότητας και της ενσωμάτωσης των μειονοτήτων. Η Manon Barbeau, μια καινοτόμος κοινωνική επιχειρηματίας και σκηνοθέτης, βραβεύθηκε για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανεκτικότητας μέσω της τέχνης του σινεμά, αλλά και μέσω μιας σειράς άλλων δραστηριοτήτων που ηγείται μέσω των Wapikoni Mobile Studios, δίνοντας φωνή στους γηγενείς πληθυσμούς ανά τον κόσμο.

23

Άσκηση

Καμπάνια για την Διεθνή Ημέρα για την Ανεκτικότητα

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες θα δημιουργήσουν μια διαδικτυακή καμπάνια για την Διεθνή Ημέρα για την Ανεκτικότητα

Διάρκεια: 60 λεπτά

Διαδικασία: Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες. Ο στόχος της κάθε ομάδας είναι να δημιουργήσει μια διαδικτυακή καμπάνια, διάρκειας περίπου 1 με 3 λεπτών, σχετικά με την Ημέρα για την Ανεκτικότητα. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν τις τηλεοπτικές διαφημίσεις που κατάφεραν να τους τραβήξουν την προσοχή. Ξεκινήστε μια συζήτηση πάνω στα κύρια χαρακτηριστικά μιας καλής διαφήμισης (παράδειγμα: ο τύπος των φράσεων που χρησιμοποιούνται, τα ηχητικά εφέ, η μουσική, κλπ.). Έπειτα ανταλλάξτε ιδέες που ενδέχεται να έχουν προκύψει, ζητώντας από την κάθε ομάδα να εξηγήσει την ιδέα πίσω από τη διαφήμιση που θα δημιουργήσει. Εάν έχουν ετοιμαστεί κατάλληλα, ενδέχεται να είναι σε θέση να παρουσιάσουν την διαφήμισή τους.

Αξιολόγηση

Μετά από κάθε παρουσίαση ή/και ενέργεια, καλό είναι να προσφέρετε εποικοδομητική κριτική και συμβουλές, ρωτώντας τους συμμετέχοντες:

>> *Θεωρείτε ότι αυτή η ιδέα θα προσελκύσει το ενήλικο κοινό;*

>> *Ήταν το μήνυμα ξεκάθαρο;*

>> *Τι σας άρεσε περισσότερο στις ιδέες αυτές;*

Κάθε ομάδα θα πρέπει να εκφέρει μια γνώμη σχετικά με το έργο που παρήγαγε η κάθε ομάδα, έτσι ώστε να προκύψει ένα συναινετικό τελικό αποτέλεσμα, και το μήνυμα του μαθήματος να γίνεται πιο εύκολα κατανοητό από τους εκπαιδευόμενους.

Μιας και αυτό το μάθημα εγείρει τη συνείδηση σχετικά με θέματα ανεκτικότητας, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να αξιολογήσει, το κατά πόσο ενστερνίστηκαν οι μαθητευόμενοι, μετά το πέρας του μαθήματος, τα μηνύματα τα οποία εμπεριείχε.

Αυτό που είναι πραγματικά σημαντικό, είναι να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι την κοινωνική βαρύτητα του ζητήματος υπό εξέταση.

As this is a lesson in raising awareness of tolerance issues, the trainer should assess

Γενικές συμβουλές για τον εκπαιδευτή

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να λάβει υπόψη του την πολιτισμική διάσταση της ομάδας και τις ενδεχόμενες δυσκολίες, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί ακώλυτα η άσκηση Σπασίματος του Πάγου, η οποία μπορεί φυσικά να αντικατασταθεί με κάποια άλλη αντίστοιχη από άλλα μαθήματα.

Σε περίπτωση που δεν έχετε κάποιον διαθέσιμο ηλεκτρονικό υπολογιστή για τις παρουσιάσεις των μαθημάτων, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αφίσες (που θα φτιάξουν οι εκπαιδευόμενοι με τη βοήθεια του εκπαιδευτή), με την κεντρική ιδέα και το μήνυμα που θέλει να περάσει το μάθημα.

Το μάθημα διαρκεί περίπου 90 λεπτά

Παραπομπές

1. Andrade, M. "These are the countries with the highest and lowest wage equality between women and men" in Vice News, May 2016.
2. Anderson, R. D. *Reforming Science Teaching: What Research says about Inquiry*, Journal of Science Teacher Education, 13(1), 1-12, September 2002.
3. Andoni Garritz, Diana V. Labastida-Piña, Silvia Espinosa-Bueno & Kira Padilla Universidad Nacional Autónoma de México - PEDAGOGICAL CONTENT KNOWLEDGE OF INQUIRY: AN INSTRUMENT TO DOCUMENT IT AND ITS APPLICATION TO HIGH SCHOOL SCIENCE TEACHERS, Mexico 2010.
4. Balint, P. "The importance of racial tolerance for anti-racism" in Taylor and Francis Online, November 2015.
5. Grant Kleeman - *Inquiry Based Learning Geography* – Macquarie University, Sydney 2015.
6. Shires, Q. "What Is Tolerance? - Definition, Types & Examples" in Study, September 2017.
7. Novikova, I. and Novikov, A. "Tolerance Types and Features of Intercultural Adaptation in International Students" at Research Gate, October 2013.
8. Tavares, R., & Almeida, P. *Metodologia Inquiry Based Science Education no 1.º e 2.º CEB com recurso a dispositivos móveis – uma revisão crítica de casos práticos*. Educação, Formação & Tecnologias, 8 (1), 28-41 [Online], disponível a partir de <http://eft.educom.pt>, Lisbon 2015.
9. "What are the Latin American countries that pay women the best and the worst?" on BBC, London 2016.
10. "What are the most racist and tolerant countries in Europe?" In Antena 3, Madrid 2017.
11. "Initiatives in Berlin for tolerance and religious diversity" in Deutschland, Berlin 2015.
12. <https://en.unesco.org/news/canadian-filmmaker-and-kenyan-ngo-receive-unesco-madanjeet-singh-prize-2018>
13. https://en.wikipedia.org/wiki/Inquiry-based_learning
14. <http://nossacausa.com/tolerancia-como-praticar/>
15. <https://www.lifeder.com/tipos-de-tolerancia/>

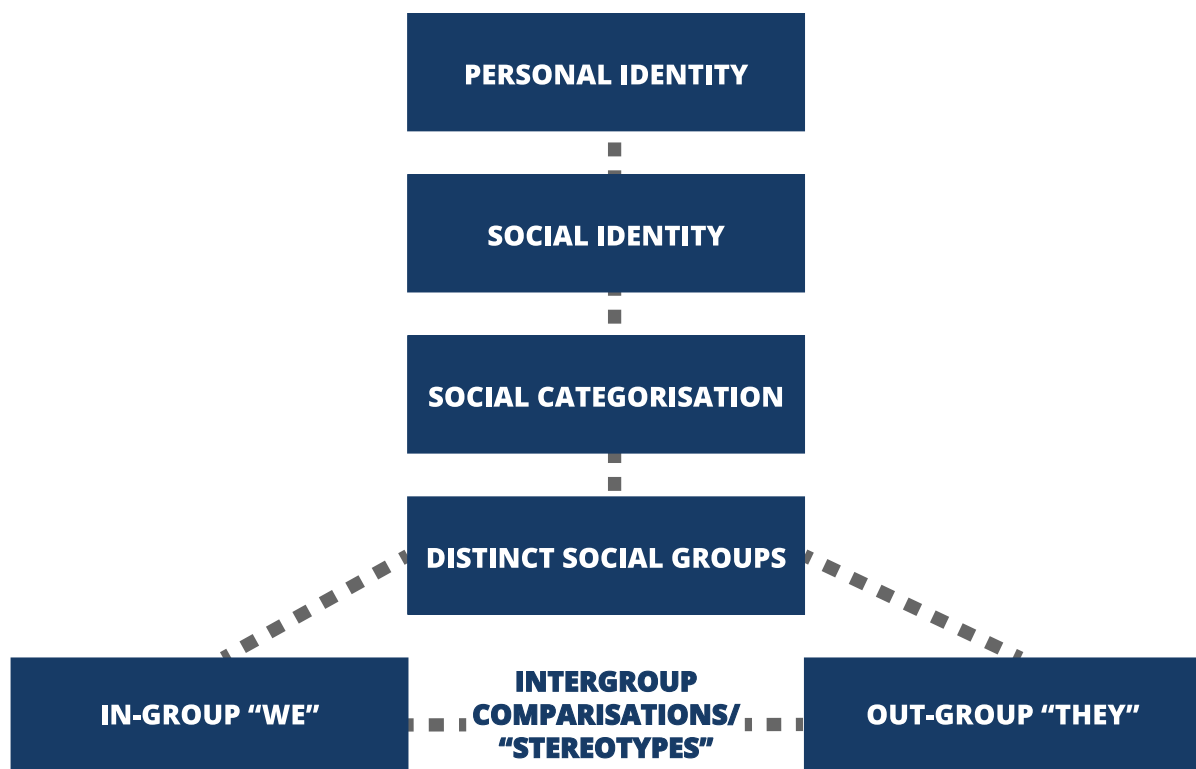
Μέθοδος 4η - Οι 5 Διαστάσεις της Κουλτούρας από τον Geert Hofstede

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Ο Tajfel (1979) υποστήριξε ότι οι ομάδες (π.χ. κοινωνική τάξη, οικογένεια, ομάδα ποδοσφαίρου, κλπ.) στις οποίες ανήκαν οι άνθρωποι, αποτελούσαν σημαντική πηγή περηφάνειας και αυτοεκτίμησης. Οι ομάδες προσφέρουν το αίσθημα της κοινωνικής ταυτότητας: ένα αίσθημα του ανήκειν εις την κοινωνία.

Χωρίσαμε τον κόσμο σε "εμάς" και "αυτούς" μέσω μιας διαδικασίας κοινωνικής κατηγοριοποίησης (π.χ. εντάσσουμε ανθρώπους σε κοινωνικές ομάδες). Η θεωρία της κοινωνικής ταυτότητας υποστηρίζει ότι η έσω ομάδα θα κάνει διακρίσεις έναντι της έξω ομάδας για να βελτιώσει την αυτοεικόνα της.

https://en.wikiversity.org/wiki/Motivation_and_emotion/Book/2016/Overcoming_social_stigmas

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΑΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ

Η κουλτούρα εμπεριέχει την γλώσσα, τη γνώση, τις πεποιθήσεις, τις τέχνες, την ένδυση, το φαγητό, τον χορό, τη μουσική, τα αθλήματα, τα ήθη, τους νόμους, τα έθιμα, καθώς και κάθε άλλη ικανότητα και συνήθεια αποκτάται από ένα άτομο ως μέλος της κοινωνίας. Η κουλτούρα μοιράζεται και μεταφέρεται από τη μια γενιά στην

επόμενη, και είναι ένα μέσο οργάνωσης της ζωής και τρόπου ερμηνείας της ύπαρξης. (Lustig και Koester 1999, Samovar και συγγραφείς 2007, Cooper και συγγραφείς 2007, Ting-Toomey και Chung 2005)

Ο Geert Hofstede, μια διεθνής αυθεντία στην διαπολιτισμική κοινωνική ψυχολογία, υποστηρίζει ότι “κάθε άτομο κουβαλάει μέσα του μοτίβα σκέψεων, συναισθημάτων και ενδεχόμενων πράξεων, τα οποία μαθαίνει κατά τη διάρκεια της ζωής του”²⁴. Ορίζει την κουλτούρα ως το λογισμικό του μυαλού.

Η κουλτούρα εμπεριέχει ιδέες, συμπεριφορές, τέχνη, λογοτεχνία, λαογραφία, μουσική, έθιμα, συνήθειες, ένδυση, φαγητό και διασκέδαση. Ορισμένα από αυτά τα αντιλαμβανόμαστε, καθώς αποτελούν την κορυφή του παγόβουνου, ενώ άλλα ανήκουν στο αόρατο κομμάτι του, που βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Μια σημαντική διάσταση της κουλτούρας είναι οι βασικές υποθέσεις και αξίες που περιγράφουν το σκεπτικό και το κίνητρο, που κρύβεται πίσω από κάθε αλληλεπίδραση. Όταν γνωρίζουμε τη δική μας κουλτούρα και την επίδρασή της στον τρόπο σκέψης μας, μπορούμε να επιτύχουμε καλύτερη επικοινωνία με τους άλλους.

Ορισμένοι άνθρωποι έχουν την τάση να συγκρίνονται και να κρίνουν τις άλλες κουλτούρες με τα μέτρα και τα σταθμά της δικής τους κουλτούρας, και έτσι πιστεύουν ότι είναι ανώτεροι από τους άλλους. (Εθνοκεντρισμός)

Για να κατανοήσουμε τις άλλες κουλτούρες, θα πρέπει πρώτα να κατανοήσουμε τη δική μας, και το πώς αυτή διαφέρει από τις άλλες.

Οι 5 Διαστάσεις της Κουλτούρας από τον Geert Hofstede

Ο Καθηγητής Geert Hofstede διεξήγαγε μια από τις πιο εμπεριστατωμένες μελέτες πάνω στον τρόπο με τον οποίο οι αξίες στον χώρο εργασίας επηρεάζονται από την κουλτούρα.

Η έρευνα πάνω στο ‘πεντα-διάστατο’ μοντέλο του Geert Hofstede, που διεξήχθη από τον Καθηγητή Geert Hofstede, τον Gert Jan Hofstede, τον Michael Minkov, και τις ερευνητικές ομάδες τους, παρέχει ένα πλαίσιο κατανόησης και περιγραφής των βασικών αξιακών διαφορών μεταξύ διαφορετικών κουλτουρών, και δίνει την ευκαιρία σε άτομα διαφορετικής προέλευσης να κατανοήσουν από κοινού το γιατί και το πώς πραγματικά διαφέρουν μεταξύ τους.²⁵

Οι πέντε διαστάσεις είναι:

- >> Απόσταση Ισχύος
- >> Ατομικισμός ή κολεκτιβισμός
- >> Αποφυγή του απρόβλεπτου
- >> Αρρενωπότητα ή θηλυκότητα
- >> Μακροπρόθεσμοι εναντίον βραχυπρόθεσμοι προσανατολισμοί (Cultural values and attitudes toward immigrants and, 4 July 2006)

Απόσταση Ισχύος: σε αυτή τη διάσταση, τα άτομα που κατέχουν λιγότερη ισχύ σε

²⁴ http://www.eslcooperative.ca/CESLM_Intercultural_Communication_Handbook.pdf

²⁵ <https://www.hofstede-insights.com/models/national-culture/>

μια κοινωνία αποδέχονται και θεωρούν δεδομένη την άνιση κατανομή της ισχύος. Η κουλτούρα χαρακτηρίζεται από ισχυρές ιεραρχικές δομές εντός των οργανισμών. Σε τέτοιες κοινωνίες, οι προϊστάμενοι χαίρουν σεβασμού εντός και εκτός του εκάστοτε οργανισμού, και σπανίως αμφισβητούνται δημοσίως. “Το κύριο ζήτημα εδώ είναι το πώς μια κοινωνία αντιμετωπίζει τις ανισότητες μεταξύ των ανθρώπων της.”

>> *Απόσταση Ισχύος: Κεντρωμένοι οργανισμοί, πολυπλοκότερες ιεραρχικές δομές, μεγάλο χάσμα στις αμοιβές, στην εξουσία και στον σεβασμό. Παραδείγματα κουλτουρών με μεγάλη απόσταση ισχύος είναι αυτές στο: Βέλγιο, Γαλλία, Μαλαισία, Αραβικό Κόσμο.*

>> *Χαμηλότερη Απόσταση Ισχύος : Οριζόντιοι οργανισμοί. Οι προϊστάμενοι και οι εργαζόμενοι θεωρούνται σχεδόν ίσοι. Παραδείγματα κουλτουρών με χαμηλή απόσταση ισχύος: Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Γερμανία, Σκανδιναβικές χώρες.*

Κουλτούρες Έμμεσης Επικοινωνίας

Άπω Ανατολή (Ιαπωνία, Κίνα), Ινδική Υποήπειρος

Αραβικές Χώρες, Λατινική Αμερική

Ανατολική Ευρώπη, Λατινική Ευρώπη, Ηνωμένο Βασίλειο, Κεμπέκ

Αγγλικός Καναδάς, Ηνωμένες Πολιτείες

Σκανδιναβία, Γερμανία, Ελβετία

Κουλτούρες Άμεσης Επικοινωνίας

Ένα άτομο προερχόμενο από μια Κουλτούρα Έμμεσης Επικοινωνίας ενδέχεται να παρεξηγήσει την κουλτούρα - συμπεριφορά των ανθρώπων που προέρχονται από Κουλτούρες Άμεσης Επικοινωνίας, και να τη θεωρήσει αναίσθητη, αναιδή, αδιάφορη και εξαιρετικά απρόσεκτη.

Τα άτομα που προέρχονται από Κουλτούρες Άμεσης Επικοινωνίας ενδέχεται να παρερμηνεύσουν την συμπεριφορά των ατόμων που προέρχονται από Κουλτούρες Έμμεσης Επικοινωνίας, ως υπερευαίσθητη, εξαιρετικά επίσημη, και με περισσή προσήλωση στις λεπτομέρειες.

Ατομικισμός έναντι κολεκτιβισμού

Ο ατομικισμός χαρακτηρίζεται από τη συχνή χρήση του “Εγώ”, οι αποφάσεις παίρνονται επί τόπου από αντιπροσώπους, οι οποίοι ιδανικά καταφέρνουν πράγματα μόνοι τους και λαμβάνουν προσωπικά την ευθύνη για τις πράξεις τους. Οι άνθρωποι που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία προτιμούν να εξασφαλίζουν μόνοι τους τη φροντίδα προς τους εαυτούς τους και την οικογένειά τους

Ο κολεκτιβισμός συχνά χαρακτηρίζεται από το “εμείς”, οι αποφάσεις συνήθως παίρνονται ομαδικά εντός του οργανισμού, οπότε, ιδανικά, οι στόχοι επιτυγχάνονται στα πλαίσια μιας ομάδας και έτσι η ευθύνη μοιράζεται σε όλους. Οι άνθρωποι αυτοί ένα αρκετά συνεκτικό κοινωνικό οικοδόμημα, μέσα στο οποίο απαιτούν από τους συγγενείς από τα άλλα μέλη μιας έσω-ομάδας να φροντίσουν γι’ αυτούς, με

αντάλλαγμα την πιστή αφοσίωση προς το πρόσωπό τους.

Collectivism Κολεκτιβισμός

Βενεζουέλα, Ινδονησία

Πακιστάν, Ταϊλάνδη

Δυτική Αφρική, Χιλή

Χονγκ Κονγκ, Μεξικό

Αραβικές Χώρες, Βραζιλία, Αργεντινή

Ιαπωνία, Ινδία

Ισπανία, Νότια Αφρική

Ελβετία, Γερμανία

Σκανδιναβία, Γαλλία, Ιταλία, Ιρλανδία

Νέα Ζηλανδία, Ολλανδία, Καναδάς

Μεγάλη Βρετανία, Αυστραλία, Ηνωμένες Πολιτείες

Ατομικισμός

Ένα άτομο προερχόμενο από μια κολεκτιβιστική κουλτούρα, ενδέχεται να παρερμηνεύσει τη συμπεριφορά ενός ατομικιστή και να τη θεωρήσει υπερβολικά αναίσθητη, προσβλητική και αγενή. On the other hand, individualistic culture can misperceive the culture-behaviour of collectivists as being irresponsible.

Αποφυγή του απρόβλεπτου

Η αποφυγή του απρόβλεπτου περιγράφει τον βαθμό στον οποίο μια κοινωνία νιώθει ότι απειλείται από απρόβλεπτα γεγονότα και προσπαθεί να τα αποφύγει, θεσπίζοντας νόμους και δείχνοντας άρνηση προς κάθε απόκλιση. Οι εργαζόμενοι και οι διευθυντές δίνουν ιδιαίτερη προσοχή σε ξεκάθαρους στόχους και κανόνες, σε λεπτομερείς εκθέσεις και προγράμματα, τα οποία έχουν εγκαίρως προβλεφθεί.

Παραδείγματα χωρών με υψηλό βαθμό αποφυγής αβεβαιότητας είναι η Ελλάδα, το Βέλγιο η Ρωσία, η Ιταλία, η Κορέα, και το Μεξικό.

Οι κουλτούρες που παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα αποφυγής αβεβαιότητας είναι συνήθως πιο κολεκτιβιστικές, καθώς όλοι γνωρίζουν τη σωστή θέση και το ρόλο τους στην κοινωνία

Αρρενωπότητα έναντι θηλυκότητας

Η αρρενωπότητα περιγράφει τον βαθμό στον οποίο μια κοινωνία εστιάζει στην αυτοπεποίθηση και την επιτυχία. Εν αντιθέσει, η θηλυκότητα περιγράφει την εστίαση μιας κοινωνίας σε ζητήματα ποιότητας ζωής, όπως την φροντίδα για τους άλλους, την αλληλεγγύη μεταξύ της ομάδας, και τη βοήθεια προς τους λιγότερο εύπορους. Με άλλα λόγια, η κοινωνία εξακολουθεί να αναγνωρίζει ένα χάσμα μεταξύ των αρσενικών και θηλυκών αξιών. Αυτή η διάσταση συνήθως αντιμετωπίζεται ως ταμπού στις κοινωνίες που παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα αρρενωπότητας.

>> *Αρρενωπότητα: Ισχυροί εγωισμοί – αισθήματα περηφάνειας και σημαντικότητας*

που συνδέονται με το κοινωνικό στάτους. Τα χρήματα και η επιτυχία είναι πολύ σημαντικά. Παραδείγματα χωρών με κουλτούρες με υψηλά επίπεδα αρρενωπότητας είναι η Σλοβακία, η Ιαπωνία, η Ουγγαρία, η Αυστρία, και η Βενεζουέλα.

>> **Θηλυκότητα:** Επικεντρώνεται στις ανθρώπινες σχέσεις και την ποιότητα ζωής. Παραδείγματα χωρών με κουλτούρες υψηλού επιπέδου θηλυκότητας είναι η Σουηδία, η Νορβηγία, η Ολλανδία και η Δανία.

Μακροπρόθεσμος έναντι βραχυπρόθεσμου προσανατολισμού ΔΚΔ (Δείκτης Κομφουκιανού Δυναμισμού) [CDI]

Οι μακροπρόθεσμες κουλτούρες εστιάζουν στο μακρινό παρελθόν και τονίζουν την σημασία της προετοιμασίας για το μέλλον, κυρίως μέσω της σύγχρονης εκπαίδευσης. Επιπλέον, αυτές οι κουλτούρες τονίζουν τη σημασία

Οι βραχυπρόθεσμες κοινωνίες εστιάζουν στο παρελθόν και στις παραδόσεις, και είναι καχύποπτες έναντι κάθε κοινωνικής αλλαγής. Επίσης, σέβονται και εκπληρώνουν τις κοινωνικές υποχρεώσεις, ενώ η ηθική πλαισιώνει έντονα τις σχέσεις των ανθρώπων.

Στην αντίπερα όχθη, ο Ατομικισμός υποτίθεται ότι εμπεριέχει θετικότερες προδιαθέσεις έναντι των μεταναστών.

Η αρρενωπότητα (ή η έλλειψη θηλυκότητας) σε επίπεδο κουλτούρας ενδέχεται να συνδέεται με αρνητικότερες προδιαθέσεις έναντι των μεταναστών και τις πολυπολιτισμικότητας. Θα υπέθετε κανείς, ότι η αποφυγή του απρόβλεπτου συνδέεται με λιγότερο θετικές προδιαθέσεις έναντι των μεταναστών και της πολυπολιτισμικότητας.

“Για την τυπολογία της κουλτούρας του Hofstede, η μεγάλη απόσταση ισχύος, η αρρενωπότητα, η αποφυγή του απρόβλεπτου και ο Κολεκτιβισμός (έλλειψη ατομικισμού) συνδέονται με αρνητικότερες προδιαθέσεις έναντι των μεταναστών και της πολυπολιτισμικότητας”²⁶

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΣΟΚ

Το πολιτισμικό σοκ είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει το άγχος και αισθήματα που βιώνει ένας άνθρωπος όταν βρεθεί σε ένα νέο περιβάλλον, διαφορετικό από το δικό του (όπως μια άλλη χώρα). Άγχος, έκπληξη, αποπροσανατολισμός, σύγχυση, κλπ. είναι μερικά από τα αισθήματα που οι άνθρωποι βιώνουν όταν βρίσκονται σε ένα διαφορετικό περιβάλλον.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες είναι το πολιτισμικό σοκ. Είναι μια βαθιά προσωπική εμπειρία και επηρεάζει τα άτομα με ποικίλους τρόπους.²⁷

Επιπλέον, έρευνες αναφέρουν ότι οι μετανάστες, πέρα από το πολιτισμικό σοκ, καλούνται να αντιμετωπίσουν απώλειες, καθώς είναι πιθανό να έχουν χάσει μέλη

26 Cultural values and attitudes toward immigrants and multiculturalism. (4 July 2006) C.-H. Leong, C. Ward www.elsevier.com/locate/ijintrel

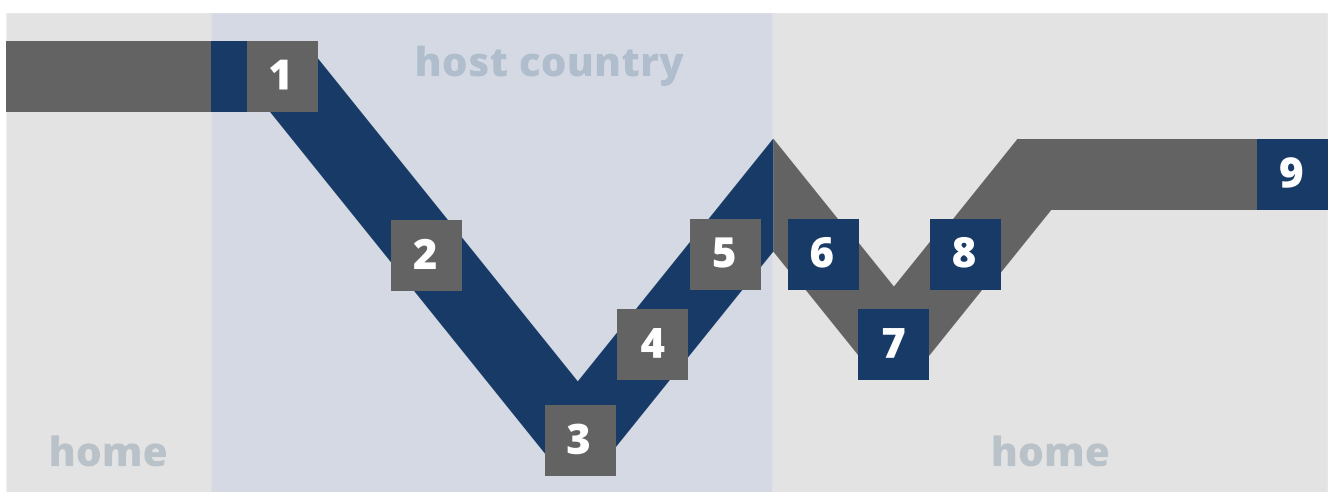
27 http://www.eslcooperative.ca/CESLM_Intercultural_Communication_Handbook.pdf

της οικογένειάς τους κατά το ταξίδι τους προς τη νέα χώρα. (Eisenbruch, 1990)²⁸

- >> 1. Όλα είναι νέα, ενδιαφέροντα και συναρπαστικά
- >> 2. Οι διαφορές γίνονται εμφανείς και ενοχλητικές. Παρουσιάζονται προβλήματα και απογοητεύσεις.
- >> 3. Μπορείς να νιώθεις νοσταλγία, κατάθλιψη και αβοήθητος.
- >> 4. Αναπτύσσετε στρατηγικές για να αντιμετωπίσετε τις δυσκολίες και τα συναισθήματα, να δημιουργήσετε νέους φίλους και να μάθετε να προσαρμόζεστε στην κουλτούρα υποδοχής.
- >> 5. Αποδέχεστε και αγκαλιάζετε πολιτιστικές διαφορές. Βλέπετε την χώρα υποδοχής ως το νέο σας σπίτι και δεν επιθυμείτε να αναχωρήσετε ή να αφήσετε νέους φίλους.
- >> 6. Είστε ενθουσιασμένοι για την επιστροφή στο σπίτι.
- >> 7. Υ Μπορεί να αισθάνεστε απογοητευμένοι, θυμωμένοι ή μόνοι επειδή οι φίλοι και η οικογένεια δεν καταλαβαίνουν τι έχετε βιώσει και πώς αλλάξατε. Σας λείπει η χώρα υποδοχής και οι φίλοι σας και ενδέχεται να αναζητήσετε τρόπους επιστροφής.
- >> 8. Σταδιακά προσαρμόζεστε στη ζωή στο σπίτι. Τα πράγματα αρχίζουν να φαίνονται πιο φυσιολογικά και θυμίζουν πάλι ρουτίνα, αν και δεν είναι ακριβώς τα ίδια.
- >> 9. Συμπεριλαμβάνετε όσα μάθατε και βιώσατε στο εξωτερικό στη νέα ζωή και σταδιοδρομία σας.

STAGES OF CULTURE SHOCK

ΣΤΑΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΣΟΚ²⁹

- >> Μήνας του μέλιτος – άφιξη στη νέα κουλτούρα. Οι άνθρωποι νιώθουν ενθουσιασμένοι για την καινούργια τους ζωή και όλα φαίνονται ενδιαφέροντα. Νιώθουν σαν τουρίστες, μιας και η κύρια ταυτότητα του ανθρώπου παραμένει βαθιά συνδεδεμένη με τη χώρα του.
- >> Αποπροσανατολισμός - αυτό που κάποτε ήταν οικείο, τώρα χάθηκε. Οι νεοφερμένοι “πνίγονται” από τις απαιτήσεις της νέας κουλτούρας, και λαμβάνουν πρωτόγνωρα ερεθίσματα στο νέο περιβάλλον. Αποκτούν, επίσης, νέες διατροφικές συνήθειες.
- >> Ψυχική Απομόνωση / Εχθρικότητα – Οι νεοφερμένοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην καθημερινή τους ζωή σε μια νέα κουλτούρα. Οι δυσκολίες είναι πρακτικού και ψυχικού χαρακτήρα, στα πλαίσια οικονομικής και κοινωνικής προσαρμογής, δυσκολίας στη νέα γλώσσα, καθώς και αισθήματα μοναξιάς και νοσταλγίας. Συνήθως, οι νεοφερμένοι νιώθουν θυμωμένοι και προσβεβλημένοι από τη νέα κουλτούρα, η οποία τους κάνει τη ζωή δύσκολη, και έτσι ξεκινούν να παραπονιούνται.
- >> Προσαρμογή / Ενσωμάτωση - Η πρώτη προσαρμογή λαμβάνει χώρα όταν οι νεοφερμένοι αποκτούν γλωσσικές δεξιότητες και αποκτούν φίλους. Ξεκινούν να απολαμβάνουν τη νέα τους ζωή, καθώς αντιλαμβάνονται τα κοινωνικά υπονοούμενα και είναι σε θέση να κατανοήσουν καλύτερα τη νέα κουλτούρα. Πλέον, έχουν μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για τα θετικά και τα αρνητικά των δύο κουλτουρών.
- >> Διαπολιτισμικότητα – “Σε αυτό το στάδιο ο νεοφερμένος έχει εξοικειωθεί πλήρως τόσο με την παλιά, όσο και με τη νέα κουλτούρα. Υπάρχει διχογνωμία πάνω στο εάν μπορεί κανείς να φτάσει πραγματικά σε αυτό το στάδιο.”

BULLYING

Το bullying υφίσταται όταν ένα άτομο ή μια ομάδα με περισσότερη ισχύ, εσκεμμένα και επανειλημμένα βλάπτουν ή προκαλούν πόνο σε ένα άλλο άτομο ή σε μια ομάδα που νιώθει ανίκανη να αντιδράσει. Το bullying μπορεί να υφίσταται για πολύ καιρό, συνήθως δεν γίνεται αντιληπτό από τους ενήλικες, και πιθανώς θα συνεχιστεί εάν δε ληφθεί κάποιο μέτρο".³⁰

Το bullying μπορεί να είναι:

>> **Σωματικό**

Αυτή η μορφή bullying είναι συνήθως ορατή, γι' αυτό και πιο εύκολα αναγνωρίσιμη.

>> **Λεκτικό**

Χρησιμοποιώντας λέξεις, είτε γραπτά είτε προφορικά, η μορφή αυτή bullying συναντάται συχνά, καθώς είναι γρήγορη, και συνήθως γίνεται αυθόρμητα για να προκαλέσει μια αντίδραση.

>> **Σεξουαλικό**

Δεν αντιλαμβάνονται όλοι την ανεπιθύμητη σεξουαλική επαφή ή τα σχόλια (από κοντά ή διαδικτυακά) ως μια μορφή bullying. Μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση υποτιμητικού λεξιλογίου έναντι το φύλο ή την σεξουαλικότητα ενός ατόμου, την διασπορά φημών περί της σεξουαλικότητας ενός ατόμου, γεγονός το οποίο ενδέχεται να καταστρέψει τη φήμη του, το ανεπιθύμητο και απρεπές άγγιγμα ή σωματική επαφή, τον διαμοιρασμό προσωπικών πληροφοριών που αφορούν τις σχέσεις ενός ατόμου, καθώς και τη δημοσίευση απρεπών υλικού/φωτογραφιών στο διαδίκτυο.

>> **Συναισθηματικό**

Το συναισθηματικό bullying μπορεί να είναι λανθάνον και δύσκολο στον εντοπισμό. Είναι υπολογισμένο και χειριστικό. Μπορεί να υποθάλπεται από ένα άτομο, αλλά συνήθως προκαλείται από μια ομάδα. Το συναισθηματικό bullying μπορεί να είναι εξαιρετικά επιβλαβές και τραυματικό.

Φυλετικό Bullying

Είναι η επιθετική και προσβλητική συμπεριφορά και δράση εναντίον ανθρώπων εξαιτίας του χρώματος του δέρματός τους, της κουλτούρας ή της θρησκείας ή της καταγωγής τους, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:

>> σωματικό, λεκτικό ή συναισθηματικό bullying,

>> προσβλητικά και υποτιμητικά σχόλια, βρισιές, χειρονομίες, χλευασμούς, προσβλητικά αστεία,

>> προσβλητικά γκράφιτι,

>> εξευτελιστική, διχαστική, ταπεινωτική ή απειλητική συμπεριφορά,

>> αστεία σχετικά με τα έθιμα μιας κουλτούρας, τη μουσική της, καθώς και την ένδυσή της,

>> άρνηση για εργασία ή συνεργασία με άτομα που προέρχονται από διαφορετική κουλτούρα.

Για να αποφύγουμε οποιαδήποτε μορφή ρατσιστικής συμπεριφοράς και bullying, πρέπει όλοι να γνωρίζουμε το τι σημαίνει ξενοφοβία, να αναγνωρίζουμε τη διαφορετικότητα που κάνει τους ανθρώπους ξεχωριστούς, καθώς και να θυμόμαστε ότι είμαστε όλοι άνθρωποι, ανεξαρτήτως χρώματος, κουλτούρας ή αναπηρίας.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ KOLB

Ο θεωρητικός της εκπαίδευσης David A. Kolb υποστηρίζει ότι “η μάθηση είναι μια διαδικασία κατά την οποία η γνώση δημιουργείται μέσω της μεταμόρφωσης της εμπειρίας”.

Η θεωρία εισάγει ένα κυκλικό μοντέλο μάθησης, αποτελούμενο από τέσσερα στάδια:

Kolb, David A. 1984. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J

Οι μαθησιακές μέθοδοι του Kolb έχουν υιοθετηθεί από δύο ειδικούς στη διοικητική ανάπτυξη, τον Peter Honey και τον Alan Mumford. Χρησιμοποιούν μια τετραπλή κατηγοριοποίηση, η οποία προσιδιάζει αυτή του Kolb, αλλά είναι πιο απλοποιημένη, ώστε να χρησιμοποιείται σε ημερίδες πρακτικής εκπαίδευσης. Υποστήριξαν πως όλοι οι άνθρωποι μαθαίνουν ακολουθώντας μια από τις τέσσερις μαθησιακές μεθόδους, και αυτοί μπορούν να είναι Ακτιβιστές, Αναλυτές, Θεωρητικοί ή Πραγματιστές:

: >> Οι Ακτιβιστές λατρεύουν τις νέες εμπειρίες.

Απολαμβάνουν το “εδώ και τώρα” και υποδέχονται κάθε έντονη και ξαφνική εμπειρία με χαρά. Δεν είναι δύσπιστοι, αλλά ανοιχτόμυαλοι. Τείνουν να είναι ενθουσιώδεις για οτιδήποτε καινούργιο. Η φιλοσοφία τους είναι η εξής: ‘Θα δοκιμάσω τα πάντα τουλάχιστον από μια φορά στη ζωή μου’. Τείνουν πρώτα να δρουν και μετά να αναλογίζονται τις συνέπειες.

Αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους μέσω καταιγισμού ιδεών (brainstorming).

Μόλις εκλείψει ο ενθουσιασμός προς μια δραστηριότητα, αναζητούν αμέσως την επόμενη. Λατρεύουν τις προκλήσεις και τις νέες εμπειρίες. Ωστόσο, η ολοκλήρωση μιας διαδικασίας τους κάνει να βαριούνται.

>> Οι Αναλυτές προτιμούν να κάνουν μια παύση και να αναλογιστούν τις εμπειρίες τους, εξετάζοντάς τις από πολλές διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Συλλέγουν δεδομένα, είτε από πρώτο χέρι είτε από άλλους, και προτιμούν να αναλύουν διεξοδικά κάθε ζήτημα, προτού πάρουν κάποια απόφαση επ’ αυτού.

Αυτό που μετράει γι' αυτούς, είναι η συστηματική συλλογή και ανάλυση δεδομένων και γεγονότων, γι' αυτό και καθυστερούν όσο το δυνατόν περισσότερο να βγάλουν οριστικά συμπεράσματα. Είναι προσεκτικοί σε όλα τους.

Σκέφτονται όλα τα πιθανά σενάρια και όλες τι εναλλακτικές λύσεις, πριν προβούν σε κάποια κίνηση. Συνήθως κάθονται στις πίσω θέσεις στα meetings και τις συζητήσεις. Τους αρέσει να παρακολουθούν ανθρώπους επί τω έργω. Ακούν τους άλλους και κατανοούν το βαθύτερο νόημα κάθε συζήτησης, προτού παραθέσουν τα δικά τους επιχειρήματα.

Διατηρούν συνήθως χαμηλό προφίλ και είναι ελαφρώς έχουν έναν ελαφρώς απόμακρο, ανεκτικό και ατάραχο αέρα. Όταν δρουν, το κάνουν στα πλαίσια μιας ευρύτερης οπτικής, η οποία περιλαμβάνει το παρελθόν και το παρόν, καθώς και τις δικές τους παρατηρήσεις, αλλά και των άλλων.

>> Οι θεωρητικοί προσαρμόζουν και συνδέουν παρατηρήσεις τους, δημιουργώντας περίπλοκες, αλλά λογικές θεωρίες.

Αντιλαμβάνονται και αντιμετωπίζουν τα προβλήματα με έναν κάθετο, βήμα προς βήμα, λογικό τρόπο. Συνδέουν διαφορετικά γεγονότα και έτσι δημιουργούν λογικές θεωρίες. Τείνουν να είναι τελειομανείς.

Τους αρέσει να αναλύουν και να συνθέτουν. Ακολουθούν βασικές υποθέσεις, αρχές, θεωρίες, μοντέλα και συστήματα σκέψης. Η φιλοσοφία τους βασίζεται στον ορθολογισμό και τη λογική. Εάν κάτι είναι λογικό, τότε είναι καλό.

Ερωτήσεις που συνήθως κάνουν: 'Βγάζει νόημα;' 'Πώς συνδέεται αυτό με εκείνο;' 'Ποιες είναι οι βασικές υποθέσεις;'

Τείνουν να είναι απόμακροι, αναλυτικοί και αφοσιωμένοι στην ορθολογική αντικειμενικότητα έναντι οτιδήποτε υποκειμενικού. Αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους με συνεπή λογική.

Αυτός είναι ο τρόπος τους και απορρίπτουν το οτιδήποτε δεν συνάδει με αυτόν. Προτιμούν να εξασφαλίζουν τη βεβαιότητα και νιώθουν άβολα με τις υποκειμενικές κρίσεις, τη δημιουργική σκέψη και οτιδήποτε επίπλαστο.

>> Οι πραγματιστές είναι πάντα πρόθυμοι να δοκιμάσουν νέες ιδέες, θεωρίες και τεχνικές, έτσι ώστε να τις δουν στην πράξη.

Πάντα αναζητούν νέες ιδέες και με την πρώτη ευκαιρία, προβαίνουν στην εφαρμογή τους.

Θέλουν να εφαρμόσουν στην πράξη κάθε νέα ιδέα. Τους αρέσει να καταπιάνονται με νέα πράγματα και να υλοποιούν γρήγορα και με αυτοπεποίθηση, τις ιδέες που τους φαίνονται ελκυστικές

Τείνουν να είναι ανοιχτόμυαλοι σε αναλυτικές και ανοιχτού τύπου συζητήσεις. Παίρνουν πρακτικές αποφάσεις και λύνουν προβλήματα. Αντιλαμβάνονται τα προβλήματα και τις ευκαιρίες 'σαν μια δοκιμασία'. Η φιλοσοφία τους είναι: 'Υπάρχει πάντα καλύτερος τρόπος' και 'Εάν λειτουργεί, είναι καλό'.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Ξενοφοβία

Η ξενοφοβία είναι ο φόβος ή η αντιπάθεια προς άλλες φυλές, κουλτούρες, τρόπους ζωής, ή γενικότερα, προς οτιδήποτε δεν προσιδιάζει στον τρόπο σκέψης μας, καθώς και προς τους ανθρώπους που δεν μοιάζουν εμφανισιακά με εμάς. Η ξενοφοβία κυριολεκτικά σημαίνει “φόβος προς το ξένο”. Η ξενοφοβία περιλαμβάνει τον φόβο και την αντιπάθεια προς τους ομοφυλόφιλους, από τον ετεροφυλόφιλο πληθυσμό. “Study.com”.

Πολιτισμικές διαστάσεις

Οι πολιτισμικές διαστάσεις είναι κυρίως ψυχολογικές διαστάσεις, ή πολιτισμικές αξίες, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να περιγράψουν μια συγκεκριμένη κουλτούρα. Συνήθως χρησιμοποιούνται σε έρευνες, όταν αυτές βασίζονται στην ενδοπολιτισμική/διαπολιτισμική επικοινωνία. <https://www.igi-global.com>

Πολιτισμική διαφορετικότητα

Ο όρος “πολιτισμική διαφορετικότητα” συνήθως χρησιμοποιείται ως ισοδύναμος του όρου “πολυπολιτισμικότητα.” Η πολυπολιτισμικότητα ορίζεται ως: “...ένα σύστημα πεποιθήσεων και συμπεριφορών που αναγνωρίζει και σέβεται την ύπαρξη όλων των έτερων ομάδων σε έναν οργανισμό ή σε μια κοινωνία, αναγνωρίζει και εκτιμά τις κοινωνικό-πολιτισμικές τους διαφορές, και ενθαρρύνει και επιτρέπει την συνεχή συνεισφορά τους εντός ενός μη αποκλειστικού πολιτισμικού πλαισίου, το οποίο δίνει φωνή και ισχύ σε όλα τα μέλη ενός οργανισμού ή μιας κοινωνίας.”

Η διαχείριση της διαφορετικότητας παίζει καίριο ρόλο στην επιτυχημένη διαχείριση ανθρωπίνου δυναμικού, καθώς εστιάζει στην βελτίωση της απόδοσής τους. Οι διαστάσεις της διαφορετικότητάς τους περιλαμβάνουν το φύλο, τη φυλή, την κουλτούρα, την ηλικία, την οικογενειακή/επαγγελματική κατάσταση, τη θρησκεία, και τις τυχόν ειδικές ανάγκες.³¹

Αντίληψη

Οι Matthew O. Ward, Georges Grinstein, και Daniel Keim, στο βιβλίο τους Interactive Data Visualization σελ.58 αναφέρουν ότι:

“Η αντίληψη είναι η διαδικασία αναγνώρισης (γνώση επ’ αυτών), οργάνωσης (συλλογή και αποθήκευση), και ερμηνείας (μετατροπή σε γνώση) των αισθητηριακών πληροφοριών.

Η αντίληψη έχει να κάνει με τις ανθρώπινες αισθήσεις που παράγουν σήματα από το περιβάλλον, μέσω της όρασης, της ακοής, της αφής, της όσφρησης, και της γεύσης.³²

31 <https://www.purdueglobal.edu/blog/social-behavioral-sciences/what-is-cultural-diversity/>

32 Ward, M., Grinstein, G., Keim, D. (2015). Interactive Data Visualization. New York: A K Peters/CRC Press, <https://doi.org/10.1201/b18379>

Άσκηση για Σπάσιμο του Πάγου

Το κουτί με τις ξυλομπογιές³³

Απαιτούμενα υλικά: Πολλά φύλλα χαρτί, έγχρωμες ξυλομπογιές

Κάθε άτομο θα πρέπει να πάρει μια ξυλομπογιά και να ζωγραφίσει μια εικόνα (οτιδήποτε θέλει).

Όταν όλοι τελειώσουν, ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να πάρουν άλλο ένα κομμάτι χαρτί και να ζωγραφίσουν ξανά την ίδια ή μια διαφορετική εικόνα, αλλά αυτή τη φορά θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τουλάχιστον πέντε διαφορετικά χρώματα.

Όταν όλοι τελειώσουν, ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να συγκρίνουν δύο διαφορετικές εικόνες που ζωγράρισαν, και μετά θα τους ρωτήσει ποια από τις δύο είναι πιο όμορφη και γιατί.

Χρόνος: 15-20 λεπτά

Με αυτή την άσκηση, ο εκπαιδευτής μπορεί να εισάγει το ζήτημα της πολυπολιτισμικότητας και τα θετικά που πηγάζουν από μια διαφορετική κουλτούρα.

>> Μάθημα 1 - Άσκηση Πολιτισμικού Σοκ

Προτεινόμενο μέγεθος της ομάδας: Μεταξύ 8 και 30 άτομα

Σκοπός του Μαθήματος: Με τη θεωρία και τη δραστηριότητα ρόλων, οι συμμετέχοντες μπορούν να μάθουν νέα πράγματα σχετικά με το πολιτισμικό σοκ και την επίδραση των παρεξηγήσεων, καθώς και να γνωρίσουν την πολιτισμική διάσταση και την επιρροή της κουλτούρας στη ζωή.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Ο σκοπός αυτής της άσκησης είναι οι μαθητευόμενοι να γνωρίσουν τους τρόπους με τους οποίους οι πολιτισμικοί "κανόνες" ορίζουν την μεταξύ μας επικοινωνία και κατανόηση.

Κατά την εκτέλεση αυτής της άσκησης προσομοίωσης, οι συμμετέχοντες μπορούν να κατανοήσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ξένοι, όταν καλούνται να επικοινωνούν στη χώρα μας, με τον τρόπο που εμείς θέλουμε και απαιτεί η κουλτούρα μας. Επίσης, μπορούν να αναλύσουν τα συναισθήματά τους, καθώς και να δουν το πώς αισθάνονται οι άνθρωποι που προέρχονται από άλλες κουλτούρες.

Πρόκειται για μια άσκηση προσομοίωσης, η οποία:

- >> Μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση του πώς οι πολιτισμικές διαφορές συμβάλλουν τις σωστές ερμηνείες ή τις παρεξηγήσεις.
- >> Βοηθά τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν το πώς οι παρεξηγήσεις σε επίπεδο επικοινωνίας συχνά οδηγούν σε προκαταλήψεις.

Πόροι που απαιτούνται: Πολύχρωμες κάρτες ή χαρτί. Παρουσίαση της θεωρίας και της σημασίας της Κοινωνικής Ταυτότητας, Κουλτούρα, Πολιτισμικό Σοκ, 5 Διαστάσεις της Κουλτούρας από τον Geert Hofstede, Έγχρωμο χαρτί για την κωδικοποίηση της κάθε ομάδας.

Μέθοδος διδασκαλίας: Αρχικά παρουσιάστε την θεωρία με μια μικρή παρουσίαση. Έπειτα ρωτήστε τους συμμετέχοντες σχετικά με το τι ξέρουν για το πολιτισμικό σοκ και τους λόγους για τους οποίους προκαλείται αυτό. Ρωτήστε εάν έζησε ποτέ κανείς σε κάποια ξένη χώρα, και ενθαρρύνετε τον/την να μοιραστεί τις εμπειρίες του/της.

Χρόνος: 45-50 λεπτά

Περιεχόμενο

1ο βήμα

Συναντήστε σε ένα δωμάτιο ένα άτομο διαφορετικής κουλτούρας, πείτε το όνομά σας, χωρίς όμως να δώσετε καμία πληροφορία σχετικά με την κουλτούρα σας.

Έχετε 10 λεπτά για να μιλήσετε με όσους περισσότερους μπορείτε στο δωμάτιο και

να βρείτε κοινά μαζί τους, όπως ταινίες, φαγητό, και χρώματα που αρέσουν και στους δύο.

2ο βήμα

Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τρεις ή τέσσερις ομάδες και δώστε στον καθένα από ένα χρωματιστό χαρτί. Εξηγήστε τη σημασία του κάθε χρώματος. Έπειτα, πείτε στους συμμετέχοντες να προσπαθήσουν να έρθουν σε επαφή ο ένας με τον άλλον (με λίγες κουβέντες, όπως σε έναν καθημερινό διάλογο), τηρώντας πλήρως τις οδηγίες που δίδονται παρακάτω για το κάθε χρώμα χαρτιού.

Κόκκινο χρώμα: Πρέπει να στέκεστε όσο πιο κοντά γίνεται στους άλλους, όταν μιλάτε με αυτούς. Είναι σημαντικό να τους δείξετε ότι πραγματικά ενδιαφέρεστε, αγκαλιάζοντάς τους πριν μιλήσετε.

Πράσινο χρώμα: Δεν σας επιτρέπεται να κοιτάξετε κανέναν στα μάτια. Κάτι τέτοιο είναι αγενές. Βεβαιωθείτε ότι κοιτάτε πάντα κάτω. Οι υπόλοιποι ενδέχεται να νομίζουν ότι προσπαθείτε να έρθετε σε ρήξη μαζί τους ή να χειροδικήσετε, εάν τους κοιτάξετε απ' ευθείας στα μάτια.

Κίτρινο χρώμα: Πρέπει να μετρήσετε μέχρι το δέκα από μέσα σας πριν απαντήσετε στον οποιονδήποτε. Δεν είναι ευγενικό να απαντάτε αμέσως. Μην πείτε στους άλλους ότι μετράτε από μέσα σας. Κάντε το να φανεί σαν να περιμένετε ευγενικά για να τους απαντήσετε.

Μπλε χρώμα: Δεν πρέπει να λέτε ποτέ τη λέξη "όχι". Κάποιος σας προσκαλεί σε ένα πάρτι το βράδυ της Παρασκευής. Βρείτε άλλους τρόπους για να απαντήσετε.

Συζήτηση

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να περιγράψουν τα άλλα άτομα στο δωμάτιο με μία μόνο λέξη. Γράψτε αυτές τις λέξεις και ζητήστε από την ομάδα να της κατηγοριοποιήσει σε αρνητικές, θετικές ή ουδέτερες.

Οι άνθρωποι τείνουν να αντιδρούν αρνητικά σε οτιδήποτε καινούργιο, πριν προλάβουν πρώτα να το κατανοήσουν. Έτσι, χρειαζόμαστε χρόνο για να κατανοήσουμε εις βάθος τις πολιτισμικές διαφορές.

Ζητήστε από ένα άτομο από κάθε ομάδα να περιγράψει το χαρακτηριστικό γνώρισμα της κουλτούρας του.

Σύνοψη

Καθώς οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, αλλά και απλά οι άνθρωποι από άλλες κουλτούρες, δεν γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της κουλτούρας μας, είναι πολύ εύκολο να παρεξηγήσουν τη σημασία του οτιδήποτε. Αυτό μπορεί να πυροδοτήσει ένα πολιτισμικό σοκ, καθώς το στάδιο του Αποπροσανατολισμού και της Ψυχικής Απομόνωσης / Επιθετικότητας ενδέχεται να διαρκέσει περισσότερο καιρό.

Αξιολόγηση

Ζητήστε από τους μαθητές σας να αποφασίσουν ποιο “χρώμα” ήταν γι’ αυτούς πιο δύσκολο να παρουσιάσουν και να υποστηρίξουν. Ζητήστε τους αιτιολογήσουν την απάντησή τους. Έπειτα, κάθε ομάδα μπορεί να εκφράσει την άποψή της και στο τέλος να χρησιμοποιήσετε ένα ψηφιακό εργαλείο, το, www.mentimeter.com ώστε οι μαθητές σας να “ψηφίσουν χρώματα”, αποκτώντας έτσι μια γενική ιδέα περί των διαφορετικών συμπεριφορών, των τρόπων σκέψης και των κουλτουρών.

>> Μάθημα 2 – Παιχνίδι Ρόλων με θέμα το Bullying

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: Χωριστείτε σε ομάδες των 5

Σκοπός του μαθήματος: Να παρουσιαστούν οι επιπτώσεις των κοινωνικών διακρίσεων και να ενθαρρυνθούν οι συμμετέχοντες να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, όταν αυτοί πέφτουν θύματα bullying.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μέσω της θεωρίας και του παιχνιδιού ρόλων, οι συμμετέχοντες μπορούν να κατανοήσουν την πολιτισμική διάσταση και την επιρροή της κουλτούρας στην ζωή μας. Επιπλέον, θα καταλάβουν ότι το bullying δεν είναι απλά μια κακή συμπεριφορά, αλλά μπορεί να προκύψει και από πολιτισμικά αίτια.

Πόροι που απαιτούνται: Κάρτες με ρόλους, έγχρωμο στυλό, κενά χαρτιά, παρουσίαση θεωρίας

Μέθοδος διδασκαλίας - οδηγίες στον εκπαιδευτή: Αρχικά, παρουσιάστε την θεωρία μέσω μιας μικρής παρουσίασης. Έπειτα, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ξεκινήσουν το παιχνίδι ρόλων και να αποκωδικοποιήσουν τα συναισθήματα που ένιωσαν, καθώς και να αναφέρουν το τι έμαθαν μέσω του παιχνιδιού. Τέλος, ρωτήστε τους συμμετέχοντες, εάν είχαν παρόμοιες εμπειρίες ως μαθητές ή ενήλικες.

Περιεχόμενο

Υπόθεση: Σε περιπτώσεις bullying, υπάρχουν συνήθως/εμπλέκονται περισσότερα άτομα από το θύμα και το θύτη.

- >> Τραμπούκος: Ένα άτομο που επιθυμεί να βλάψει ή να εκφοβίσει αυτούς, τους οποίους αντιλαμβάνεται ως ευάλωτους.
- >> Υποστηρικτές του τραμπούκου: Συνήθως ανήκουν στην παρέα του τραμπούκου
- >> Σιωπηλός παρευρισκόμενος: Ένα άτομο που είναι παρόν σε περιπτώσεις bullying αλλά δεν επεμβαίνει.
- >> Υπερασπιστής: Αυτός που υπερασπίζεται κάποιος ή κάτι, π.χ. "Ε, αυτό δεν είναι ωραίο. Σταμάτα!"
- >> Θύμα: Το άτομο που δέχεται το bullying

Σενάριο: Χωρίστε τα άτομα σε ομάδες των πέντε και δώστε στον καθένα έναν από τους παρακάτω ρόλους (τραμπούκος, υποστηρικτής του τραμπούκου, σιωπηλός παρευρισκόμενος, υπερασπιστής και θύμα). Μπείτε στον ρόλο και αφουγκραστείτε τα συναισθήματά σας. Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να παίξουν όλους τους ρόλους στη σειρά, έτσι ώστε όλοι να κατανοήσουν το πώς νιώθουν οι άλλοι.

Οδηγίες

Σε ένα κέντρο επαγγελματικής εκπαίδευσης ενηλίκων με Κουλτούρα Απόστασης Ισχύος, υπάρχουν 22 συμμετέχοντες στην τάξη, ηλικίας 18 με 23 ετών. Οι 20 συμμετέχοντες προέρχονται από αυτή την κουλτούρα, ο ένας από μια κουλτούρα Ατομικισμού και ο άλλος είναι μετανάστης, για του οποίου την κουλτούρα δεν γνωρίζετε τίποτα.

Το σκηνικό: “Παιχνίδι μπάσκετ στο προαύλιο του σχολείου”

Ηθοποιοί: Γιάννης = Τραμπούκος, Παύλος= Υποστηρικτής, Μιχάλης = Σιωπηλός
Παρευρισκόμενος, Ερμίρ = Θύμα, Υπερασπιστής = Σοφία

Γιάννης: Ει, ελάτε όλοι εδώ, για να παίξουμε μπάσκετ!

Ερμίρ: Ναι, θέλω να παίξω! Μου αρέσει πολύ το μπάσκετ!

Γιάννης: Εσύ όχι! Δεν μπορείς να παίξεις. Δεν θέλουμε βρωμιάρηδες στο παιχνίδι μας. Να πας πίσω στην χώρα σου. Δεν καταλαβαίνεις ότι εσύ και η οικογένειά σου δεν είστε ευπρόσδεκτοι εδώ;

Παύλος: Ερμίρ, καλύτερα να φύγεις από εδώ. Όπως καταλαβαίνεις, άτομα σαν και εσένα μας χαλούν τη φήμη. Κοιτάξου λίγο, είσαι χάλια!!

Μιχάλης: Κατά τη διάρκεια όλου αυτού, νιώθει άσχημα αλλά πιστεύει ότι δεν είναι δουλειά του να κάνει το στιδήποτε.

Σοφία: Γιάννη, κόψε. Ο Ερμίρ είναι φίλος μας και έχει το δικαίωμα να παίξει με την ομάδα της τάξης μας.

Γιάννης: Όχι, αποκλείεται, δεν αφήνω κανέναν ξένο να παίξει μαζί μας. Οι ξένοι είναι κακοί. Η οικογένειά μου μου έχει πει να τους αποφεύγω.

Σοφία: Ναι Γιάννη, αλλά σκέψου: ο Ερμίρ δεν είναι ξένος, είναι φίλος μας, απλά είναι από άλλη χώρα. Είμαστε όλοι μαθητές και άνθρωποι, γι’ αυτό και απαιτούμε τον ίδιο σεβασμό, καθώς έχουμε τα ίδια δικαιώματα. Απλά σκέψου το για λίγο. Εάν δεν θες, θα σε αναφέρω στον καθηγητή μας.

Αξιολόγηση

Μετά το παιχνίδι ρόλων

Ερωτήσεις:

Πώς νιώσατε;

Ποιος είναι ο ρόλος της πολιτισμικής διαφορετικότητας και της πολιτισμικής διάστασης

Σε ποιο σημείο διακρίνετε τη θετική ή την αρνητική προδιάθεση έναντι των μεταναστών;

Δραστηριότητα μετά το παιχνίδι ρόλων

Είναι πλέον προφανές ότι το bullying είναι κακό και ότι τα κακά συναισθήματα μπορούν να οδηγήσουν στο bullying. Τώρα, δημιουργήστε μια διαφήμιση κατά του bullying.

>> **Μάθημα 3 – Μάθηση μέσω πραγματικής εμπειρίας**

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των τεσσάρων

Σκοπός του μαθήματος: Η αποτελεσματική μάθηση επιτυγχάνεται όταν ένα άτομο περνά μέσα από τον κύκλο τεσσάρων σταδίων, ξεκινώντας από το βίωμα μιας πραγματικής εμπειρίας, ακολουθούμενης από την παρατήρηση της. Έπειτα, θα ανατρέξει πίσω στην εμπειρία αυτή, πράγμα που οδηγεί στη σύνθεση ασαφών εννοιών (ανάλυση) και γενικεύσεων (συμπεράσματα), τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται ως αναφορά για μεταγενέστερες καταστάσεις. Έτσι, προκύπτουν νέες εμπειρίες και ένα νέο και αναπτυξιακό στάδιο του εμπειρικού κύκλου.

Οι εμπειρίες και οι δραστηριότητες προσφέρουν ευκαιρίες μάθησης για πολλούς ανθρώπους, των οποίων το προτεινόμενο συλ μάθησης είναι μέσω των πραγματικών εμπειριών και του ζωντανού πειραματισμού.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μαθαίνουμε από τις εμπειρίες μας. Με αυτή την άσκηση παιχνιδιού ρόλων, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τα συναισθήματά τους, να κατανοήσουν τη σημασία των πολιτισμικών διαφορών, και τελικά, να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα. Θα αποκτήσουν πραγματική εμπειρία, καθώς θα εκθέσουν τους εαυτούς τους σε τέτοιες καταστάσεις, μέσω του παιχνιδιού ρόλων.

Αυτό αποτελεί ζωντανό πειραματισμό μέσω του οποίου οι εκπαιδευόμενοι εφαρμόζουν την ιδέα σε μια νέα εμπειρία, και έτσι μέσω του φαινομένου του ντόμινο και της διαδοχικής μάθησης, αποκτούν πραγματική εμπειρία, δημιουργώντας έτσι έναν ανατροφοδοτούμενο κύκλο.

Πέραν τούτου, θα ακολουθήσουν η ανάλυση και η θύμηση της εμπειρίας, και έτσι, θα προκύψει η στοχαστική παρατήρηση. Συνεπώς, νέες ιδέες θα αναδυθούν, ή θα τροποποιηθούν οι ήδη υπάρχουσες. Αυτό θα συμβεί εξαιτίας της αφηρημένης σύλληψης ιδεών.

Πόροι που απαιτούνται: Εκτυπωμένο αντίγραφο της υπόθεσης και της θεωρίας. Στυλό και τετράδιο. Χώρος για ομαδική εργασία.

Μέθοδος διδασκαλίας: Σε αυτό το μάθημα θα ακολουθήσουμε τον μαθησιακό κύκλο του Kolb και θα οργανώσουμε ένα παιχνίδι ρόλου εντός του πλαισίου αυτού.

Περιεχόμενο

Είσαι ο νέος διευθυντής του τμήματος Ανθρωπίνου Δυναμικού σε μια εταιρεία. Το όνομά σου είναι John Crisp. Η έρευνά σου αναφέρεται στα Οικονομικά και μιλάς Αγγλικά, Γερμανικά, Γαλλικά και Πορτογαλικά. Γεννήθηκες, μεγάλωσες, έζησες και εργάστηκες στον Καναδά.

Θα πρέπει να προσλάβεις 3 νέους υπαλλήλους για το τμήμα σου. Έλαβες βιογραφικά. Επιλέγεις τρία από τα βιογραφικά αυτά και προσκαλείς αυτούς τους υποψηφίους για συνέντευξη.

Οι τρεις υποψήφιοι έχουν το ίδιο επίπεδο μόρφωσης και τα ίδια έτη εργασιακής εμπειρίας. Όλοι μιλούν δύο γλώσσες, όχι όμως τις ίδιες. Ο πρώτος μιλάει Αγγλικά και Γαλλικά, ο δεύτερος Αγγλικά και Γερμανικά και ο τρίτος Αγγλικά και Ιταλικά.

Ο πρώτος υποψήφιος κατάγεται από την Ελλάδα και είναι άγαμος. Ο δεύτερος είναι από την Ιαπωνία και έχει τρία παιδιά, ενώ ο τρίτος είναι Γάλλος και είναι χωρισμένος, με δύο παιδιά.

Τελικά, προσλαμβάνεις αυτούς τους ανθρώπους και φτάνει ο ώρα να συνεργαστείτε στα πλαίσια ενός πρότζεκτ.

Η αποστολή σας είναι να αναδιοργανώσετε το τμήμα σας, καθώς η εταιρεία σκέπτεται να αναθέσει τη διαχείριση Ανθρωπίνου Δυναμικού σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Μετά το τέλος αυτής της διαδικασίας, εσύ και οι νέοι σου συνάδελφοι θα αναλάβετε από κοινού την ευθύνη για τα άλλα τμήματα. Έχετε μικρό χρονικό περιθώριο και θα χρειαστεί να δουλέψετε επιπλέον ώρες μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας.

Ερωτήσεις:

Θεωρείτε ότι αυτοί οι τέσσερις άνθρωποι μπορούν να αναπτύξουν μια καλή εργασιακή σχέση;

Πάρτε το ρόλο του καθενός από αυτούς τους τέσσερις ανθρώπους. Συσκεφθείτε για να συζητήσετε επί ιδεών. Συμπεριφερθείτε βάσει των πολιτισμικών σας χαρακτηριστικών.

Αξιολόγηση

Μετά την πρώτη σας συνάντηση, συζητήστε με τον εκπαιδευτή σας για αυτή την εμπειρία μάθησης. Πώς νιώσατε; Βιώσατε θετικά ή αρνητικά συναισθήματα; Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε; Εάν ήταν να το ξανακάνετε, τι θα αλλάζατε; Έχετε κάποιες προτάσεις για βελτίωση, τις οποίες θα θέλατε να μοιραστείτε; Τι μάθατε από αυτό το παιχνίδι ρόλων;

Εάν θέλετε, μπορείτε να κρατήσετε σημειώσεις σε ένα τετράδιο.

Παραπομπές

1. *Bullying - preventing it and dealing with it.* (2018). Retrieved 30th May, 2019 from New Zealand Ministry of Education website, www.education.govt.nz/bullyingprevention
2. Chambers, B., Kastning, G. and Rohde, G. (2012). *CESLM Intercultural Communication Handbook*. Retrieved from http://www.eslcooperative.ca/CESLM_Intercultural_Communication_Handbook.pdf
3. Cooper, C. B., Dickinson, J., Phillips, T., and Bonney, R. (2007). Citizen science as a tool for conservation in residential ecosystems. *Ecology and Society*, 12(2), 11. Retrieved from: <http://www.ecologyandsociety.org/vol12/iss2/art11/>
4. Eisenbruch, M. (1990) *The Cultural Bereavement Interview: A New Clinical Research Approach for Refugees*. *Psychiatric Clinics of North America* 13(4), 715-735. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0193953X18303459?via%3Dihub>
5. Hofstede, G., Hofstede, G. J. and Minkov, M. (2010). *Cultures and Organizations. Software of the Mind. Cultural Cooperation and Its Importance for Survival*. New York, London: McGraw Hill
6. Honey, P. & Mumford, A. (2006). *The Learning Styles Questionnaire, 80-item version*. Maidenhead, UK, Peter Honey Publications.
7. IGI Global. *Dissemination of Knowledge*. (n.d.). Retrieved May 5th, 2019 from <https://www.igi-global.com/>
8. Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J
9. Leong, C.-H., & Ward, C. (2006). Cultural values and attitudes toward immigrants and multiculturalism: The case of the Eurobarometer survey on racism and xenophobia. *International Journal of Intercultural Relations*, 30(6), 799-810.
10. Lustig, M. W. & Koester, J. (1999). *Intercultural competence*. New York: Addison-Wesley Longman
11. McLeod, S. A. (2008, Oct 24). *Social identity theory*. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/social-identity-theory.htm>
12. National Culture. (n.d.). In *Hofstede Insights*. Retrieved May 30th, 2019, from <https://www.hofstede-insights.com/models/national-culture/>
13. *Overcoming social stigmas*. (n.d.). In Wikiversity. Retrieved May 5th, 2019 from https://en.wikiversity.org/wiki/Motivation_and_emotion/Book/2016/Overcoming_social_stigmas
14. Samovar, L. A., Porter, R. E., & McDaniel, E. R. (2007). *Communication between cultures* (6th ed.). CA: Wadsworth/Thomson Learning. ISBN: 0495007277
15. Study.com. (n.d.) Retrieved May 5th, 2019 from <https://study.com/>
16. Temple University Japan (2012, April 1st). *Cultural Shock ~True Stories~* [Video file]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=fIsxEJ4rQUk>
17. Ting-Toomey, S. AND Chung, L.C. (2005). *Understanding Intercultural Communication* (6th ed.). Los Angeles: Roxbury Publishing Company
18. Ward, M., Grinstein, G., Keim, D. (2015). *Interactive Data Visualization*. New York: A K Peters/CRC Press, <https://doi.org/10.1201/b18379>
19. *What is Cultural Diversity?* (2012, December 8). Retrieved May 5th, 2019 from Purdue University Global website <https://www.purdueglobal.edu/blog/social-behavioural-sciences/what-is-cultural-diversity/>

Μέθοδος 5 - Μέθοδος RADAR

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

Μπορούμε να ταξιδέψουμε χωρίς RADAR και Πύργους Ελέγχου; Μπορούμε να κατανοήσουμε τους άλλους και να δείξουμε ανεκτικότητα στη συμπεριφορά τους, χωρίς να γνωρίζουμε πολλά για την κουλτούρα τους;

Η λογική του RADAR υπογραμμίζει πως σε κάθε περίπτωση, ξεκινώντας από το εσωτερικό ενός οργανισμού και καταλήγοντας στις διαπροσωπικές σχέσεις, πρέπει να γνωρίζουμε τα αποτελέσματα που θέλουμε να έχουμε και να εφαρμόσουμε την στρατηγική μας.

Οργανώστε και αναπτύξτε μια σειρά από ενέργειες και προσεγγίσεις, έτσι ώστε να επιτύχετε τα απαιτούμενα αποτελέσματα, τόσο στο παρόν, όσο και στο μέλλον. Αναπτύξτε προσεγγίσεις με έναν συστηματικό τρόπο, για να εξασφαλίσετε ότι αυτές εφαρμόζονται. Αξιολογήστε και τελειοποιήστε τις συνθήκες που αναπτύσσονται, παρακολουθώντας και αναλύοντας τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται.

Ανεξάρτητα από το βαθμό που είναι κάποιος προετοιμασμένος για διαπολιτισμική επαφή, παρεξηγήσεις μπορούν να υπάρξουν σε κάθε περίπτωση, όπου άτομα με διαφορετικές αξίες, πεποιθήσεις και τρόπους δράσης, έρχονται σε επαφή. Σε αυτές

Monochronic People	Polychronic People
Do one thing at a time	Do many things in the same time
Concentrate on the job	Can be easily distracted and manage interruptions well
Take time commitments seriously	Consider an objective to be achieved, if possible
Are low context and need information	Are high context and already have information
Adhere religiously to plans	Change plans often and easily
Are concerned about not disturbing others; follow rules of privacy and consideration	Are more concerned about those who are closely related than privacy
Show great respect for private property; seldom borrow or lend	Borrow and lend things often and easily
Are accustomed to short term relationships	Have strong tendency to build lifetime relationships

Source: Adapted from Edward T. Hall, "Understanding cultural Differences: Germans, French, and Americans" (Yarmouth, ME: International Press, 1990).

τις περιπτώσεις, είναι απαραίτητο να προσπαθήσει κανείς να ξεπεράσει τις παρεξηγήσεις με έναν δομημένο και σαφή τρόπο:

- >> *R (ecognize)*= Αναγνώριση των πολιτισμικών διαστάσεων
- >> *A (nalyse)*= Ανάλυση της διαφορετικότητας και κατανόηση των αιτιών που προκάλεσαν όποια διαφορά
- >> *D (ecide)*= Συζητήστε τους λόγους για τους οποίους ενδέχεται να έχουν προκύψει διαφορές
- >> *A (ct)*= Δράστε με γνώμονα την καλύτερη εντύπωση που αποκτήσαμε από την κατάσταση αυτή, ύστερα από τη διερεύνησή της
- >> *R (eview)*= Σκεφτείτε το τί συνέβη στο τέλος και προσαρμόστε ανάλογα την μελλοντική σας συμπεριφορά και δράση.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ο χρόνος έχει διαφορετική σημασία για την κάθε κουλτούρα. Κάποιες κουλτούρες είναι μονοχρονικές, ενώ άλλες πολυχρονικές:

- >> *Οι μονοχρονικές κουλτούρες προτιμούν να κάνουν μόνο ένα πράγμα τη φορά.*

Εκτιμούν μια κάποια οργάνωση και την αίσθηση της κατάλληλης ώρας και μέρους για τα πάντα. Δεν τους αρέσει να τους διακόπτουν. Τους αρέσει να συγκεντρώνονται στη δουλειά που έχουν μπροστά τους και παίρνουν πολύ στα σοβαρά τις χρονικές δεσμεύσεις. Οι άνθρωποι από μονοχρονικές κουλτούρες υποστηρίζουν και σέβονται την ιδιοκτησία και αποφεύγουν να δανείζουν ή να δανείζονται. Αυτό είναι κομμάτια μιας γενικότερης τάσης προς την τήρηση κανόνων ιδιωτικότητας και ευαισθησίας, καθώς και προς την ευλαβή τήρηση οποιουδήποτε σχεδίου. Εάν ζείτε στις Ηνωμένες Πολιτείες, στον Καναδά ή στη Βόρεια Ευρώπη, ζείτε σε μια μονοχρονική κουλτούρα.

- >> *Οι πολυχρονικές κουλτούρες προτιμούν να κάνουν πολλά πράγματα ταυτόχρονα.*

Ένα γραφείο ενός προϊσταμένου σε μια πολυχρονική κουλτούρα έχει συνήθως ανοιχτή την πόρτα, ένα τηλέφωνο που χτυπάει, καθώς και ένα meeting που λαμβάνει χώρα εκείνη τη στιγμή. Εάν και μπορούν εύκολα να αποσπαστούν, τείνουν εξίσου εύκολα να διαχειρίζονται καλά τις περιπτώσεις που τους διακόπτουν, έχοντας πάντα την πρόθεση να αλλάξουν πλάνα συχνά και εύκολα. Κύρια ανησυχία τους είναι οι άνθρωποι (ειδικά οι συγγενείς τους και οι συνάδελφοί τους) και τείνουν να συνάπτουν φιλίες που κρατούν μια ζωή. Εάν ζείτε στην Λατινική Αμερική, στο Αραβικό κομμάτι της Μέσης Ανατολής ή στην Υποσαχάρια Αφρική, τότε θα έχετε συνηθίσει σε αυτή τη συμπεριφορά.

Η συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ αυτών των δύο τύπων κουλτούρας ενδέχεται να είναι δύσκολες. Οι μονοχρονικοί επιχειρηματίες δεν μπορούν να καταλάβουν το γιατί ένα άτομο, κατά τη διάρκεια ενός meeting, διακόπτεται συνεχώς από τηλεφωνικές κλήσεις ή από περαστικούς. Κάτι τέτοιο δεν είναι προσβλητικό; Οι πολυχρονικοί επιχειρηματίες δεν μπορούν να κατανοήσουν το πώς μπορεί κανείς να διαχωρίσει τον χρόνο εργασίας του από τον προσωπικό του χρόνο.

Αναγνωρίζοντας τη διαφορετική αντίληψη του χρόνου μεταξύ μιας μονοχρονικής και μιας πολυχρονικής κουλτούρας, μπορείτε να επιτύχετε καλύτερη επικοινωνία και συνεργασία

Monochronic People

Germans, Swiss, Austrians
Germans, Swiss, Austrians
Americans (White Anglo-Saxon Protestant)
Scandinavians, Finns
British, Canadians, New Zealanders
Australians, (white) South Africans
Japanese
Dutch, Flemish Belgian
Other American cultures
French, Walloon Belgium
Koreans, Taiwanese, Singaporeans

- >> Plan ahead methodically
- >> Do one thing at a time
- >> Punctual
- >> Stick to plans
- >> Stick to facts
- >> Get info from statistics, reference books, database
- >> Work within department
- >> Write memoranda, use written record

Monochronic People

Czechs, Slovaks, Slovenians, Croats, Hungarians
Chinese
Northern Italians
Chile
Other Slavs
Portuguese
Spanish, Southern Italians, Other Mediterranean people
Indians, and other Indian subcontinent
Polynesians
Latin Americans, Arabs, Africans

- >> Plan grand outline / "vision"
- >> Do several things at once
- >> Unpunctual
- >> Change plans
- >> Juggle facts
- >> Get first-hand oral information
- >> Talk for hours
- >> Dislike writing too much
- >> prefer flexibility to commitment

Source: Based on Morden, 1999; Kotabe and Helsen, 2001 ³⁴.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=lovSk4cLCd0>
<https://www.youtube.com/watch?v=rMA1yUd7UnQ>

Ορισμοί

Η Προσωπική ταυτότητα είναι μια ιδέα που αναπτύσσεις για τον εαυτό σου, η οποία εξελίσσεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής σου. Ενδέχεται να περιλαμβάνει τομείς της ζωής σου, στους οποίους δεν έχεις καθόλου τον έλεγχο, όπως το πού μεγάλωσες ή το χρώμα του δέρματός σου, καθώς και τις επιλογές που κάνεις στη ζωή, όπως το πώς σπαταλάς τον χρόνο σου και ποιες είναι οι πεποιθήσεις σου. Βγάζεις κομμάτια της προσωπικής σου ταυτότητας προς τα έξω, μέσω του ντυσίματός σου και των επαφών σου με άλλα άτομα. Ενδέχεται να κρατάς ορισμένα στοιχεία της προσωπικής σου ταυτότητας μόνο για τον εαυτό σου, ακόμα και στην περίπτωση που τα κομμάτια αυτά του εαυτού σου είναι πολύ σημαντικά. ³⁵

Η Κουλτούρα περιλαμβάνει: τη γλώσσα, τη γνώση, τις πεποιθήσεις, την τέχνη, τα ρούχα, το φαγητό, τον χορό, τη μουσική, τα αθλήματα, τα ήθη, τους νόμους, τα έθιμα, καθώς και κάθε άλλη ικανότητα και συνήθεια αποκτά κανείς ως μέλος της κοινωνίας αυτής. (Lustig and Koester 1999, Samovar and authors 2007, Cooper and authors 2007, Ting-Toomey and Chung 2005)

Οι Πολιτισμικές αξίες είναι νόρμες και τρόποι συμπεριφοράς, καθοριστικές προδιαθέσεις και αντιδράσεις σε γεγονότα και διάφορα φαινόμενα, εντός του πλαισίου μιας κουλτούρας ³⁶

³⁴ <http://www.professionalglobaletiquette.com/2016/02/cultural-differences-between-monochronic-vs-polychronic/>

³⁵ <https://study.com/academy/lesson/what-is-personal-identity-definition-philosophy-development.html>

³⁶ <https://www.igi-global.com/dictionary/cultural-values/40861>

Άσκηση για Σπάσιμο του πάγου

Φανταστικές Σημαίες ³⁷

Τα υλικά που θα χρειαστείτε είναι: πολλά κομμάτια χαρτί, στυλό, και πολύχρωμα μολύβια/ξυλομπογίες/μαρκαδόρους.

Κάθε άτομο σχεδιάζει μια σημαία που περιέχει μερικά σύμβολα ή αντικείμενα, τα οποία συμβολίζουν το ποιοι είναι ή το τι απολαμβάνουν.

Δώστε κομμάτι χαρτί, στυλό, και πολύχρωμα μολύβια, ξυλομπογίες, ή/και μαρκαδόρους σε όλους. Εξηγήστε τη δραστηριότητα: "Τώρα θα σχεδιάσουμε σημαίες που μας αντιπροσωπεύουν ή μας συμβολίζουν. Παρακαλώ σχεδιάστε τη σημαία του εαυτού σας – συμπεριλάβετε σύμβολα ή αντικείμενα, τα οποία συμβολίζουν το ποιοι είστε ή τί θεωρείτε ευχάριστο ή σημαντικό."

Χρόνος: 15-20 λεπτά

Αφού τελειώσουν, ζητήστε τους να παρουσιάσουν την φαντεζί σημαία τους. Ει δυνατόν, να τη χρησιμοποιήσουν σαν διακοσμητικό του χώρου

.

37 <https://www.icebreakers.ws/>

>> Μάθημα 1 – Αντίληψη του χρόνου

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: Χωρισμένοι σε ομάδες των έξι

Σκοπός του μαθήματος: Ο χρόνος και ο ρόλος του στις ζωές των ανθρώπων από διαφορετικές κουλτούρες

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Με τη χρήση μιας τεχνικής R.A.D.A.R., οι μαθητευόμενοι θα μπορέσουν να κατανοήσουν τη σημασία του χρόνου, δείχνοντας ανεκτικότητα στη συμπεριφορά των άλλων.

Πόροι που απαιτούνται: Μικρή παρουσίαση για τη σημασία του χρόνου στις διαφορετικές κουλτούρες - επεξήγηση των ορισμών της μονοχρονικότητας και της πολυχρονικότητας, χρησιμοποίηση της τεχνικής R.A.D.A.R. Εκτυπωμένα αντίγραφα της υπόθεσης. Σύνδεση στο διαδίκτυο για το βίντεο.

Μέθοδος διδασκαλίας: Μέθοδος RADAR

Περιεχόμενο

Δουλεύεται σε ένα διεθνές πρότζεκτ πάνω στην Πολιτισμική Ανεκτικότητα. Είστε από τις Η.Π.Α. και οι συνεργάτες σας είναι από τη Γαλλία, τη Μέση Ανατολή, την Αφρική, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιαπωνία.

Είστε στην πρώτη σας συνάντηση. Ορισμένοι από αυτούς έρχονται στην ώρα τους, άλλοι καθυστερούν 10 λεπτά, ενώ άλλοι καθυστερούν περισσότερο από 10 λεπτά.

Αποφασίζετε να οργανώσετε καλύτερα τις συναντήσεις σας, με τη δημιουργία ενός προγράμματος των επερχόμενων συναντήσεων, έτσι ώστε να μπορούν να τηρήσουν τα χρονικά περιθώρια.

Δυστυχώς, ορισμένοι από τους συνεργάτες σας σας εξηγούν ότι δεν είναι σε θέση να τηρήσουν τα χρονικά περιθώρια, εξαιτίας πολλών τεχνικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουν. Μερικοί λένε ότι είναι εντάξει και ότι δεν τους πειράζει να καθυστερήσουν το πρότζεκτ για λίγες μέρες, ενώ άλλοι αρνούνται να δουλέψουν τη Δεύτερη Ημέρα των Χριστουγέννων, ώστε να το ολοκληρώσουν εγκαίρως.

Παρατηρείτε επίσης ότι κατά τη διάρκεια των συναντήσεων, ορισμένοι από τους συνεργάτες σας απαντούν στις κλήσεις τους και μιλούν με τους άλλους

Αρχίζετε να ενοχλείστε, θεωρείτε ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι αναξιόπιστοι και ότι είναι αγένεια να μιλάει κανείς στο τηλέφωνο σε στιγμές σαν και αυτή.

Άσκηση

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να καλύψουν τα ρολόγια τους. Έπειτα πείτε τους να κλείσουν τα μάτια τους και να μείνουν σιωπηλοί. Ζητήστε τους να σηκωθούν όρθιοι

με κλειστά μάτια και να μείνουν έτσι για 60 δευτερόλεπτα. Όταν θεωρήσουν ότι τα 60 δευτερόλεπτα πέρασαν, πείτε τους να καθίσουν κάτω και να ανοίξουν τα μάτια τους.

Την ίδια στιγμή ο εκπαιδευτής χρονόμετρά την όλη διαδικασία.

Μπορείτε να δείτε ότι ο καθένας αντιλαμβάνεται τον χρόνο διαφορετικά.

Μετά από αυτό, εξηγήστε τους τη σχετική θεωρία.

Αξιολόγηση

Με βάση την περιγραφή των μονοχρονικών και των πολυχρονικών κουλτουρών, παρακαλούμε χρησιμοποιήστε την τεχνική R.A.D.A.R. και αξιολογήστε την κατάσταση ως εξής:

- >> *R(ecognize)*= Αναγνωρίστε τις πολιτισμικές διαστάσεις
- >> *A(nalyse)*= Αναλύστε τη διαφορετικότητα και κατανοήστε των αίτια που προκάλεσαν αυτή την κατάσταση
- >> *D(ecide)*= Συζητήστε τους λόγους για τους οποίους ενδέχεται να έχουν προκύψει διαφορές
- >> *A(ct)*= Δράστε με γνώμονα την καλύτερη εντύπωση που αποκτήσαμε από την κατάσταση αυτή.
- >> *R(eview)*= Σκεφτείτε το τί συνέβη στο τέλος και προσαρμόστε ανάλογα την μελλοντική σας συμπεριφορά και δράση, παρατηρώντας συγχρόνως τα συναισθήματά σας

>> Μάθημα 2 – Κατανοώντας τις Πολιτισμικές Διαστάσεις

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: Ομάδα των δέκα

Σκοπός του μαθήματος: Η εξερεύνηση της τεχνικής 'RADAR' των πέντε βημάτων για την κατανόηση και την εξάλειψη των διαπολιτισμικών παρεξηγήσεων.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Να δοθεί στους εκπαιδευόμενους η ευκαιρία να εφαρμόσουν την τεχνική 'RADAR' για να αντιμετωπίσουν ζωντανές διαπολιτισμικές παρεξηγήσεις.

Πόροι που απαιτούνται: Μικρή παρουσίαση της τεχνικής. Εκτυπωμένες πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση.

Μέθοδος διδασκαλίας: τεχνική RADAR, 30 λεπτά παράστασης και 30 λεπτά συζήτησης.

Περιεχόμενο

Ο David και ο Mario δουλεύουν στην ίδια εταιρεία αλλά σε διαφορετικά τμήματα. Μια μέρα συναντιούνται στο δωμάτιο του διαλείμματος για καφέ. Ο David είπε στον Mario ότι η προφορά του ακούγεται ωραία και τον ρώτησε από που προέρχεται. Ο Mario είπε ότι είναι από την Ουρουγουάη και ότι είναι στις ΗΠΑ για ένα χρόνο, όμως υπόλοιπη οικογένειά του παραμένει στην Ουρουγουάη. Ο David συγχαίρει τον Mario για τα Αγγλικά του. Ο Mario απάντησε λέγοντας ότι, όπως προείπε, η οικογένειά του είναι στην Ουρουγουάη και ελπίζει να έρθουν να μείνουν μαζί του. Ο David του είπε ότι πρέπει να φύγει, καθώς έχει μια συνάντηση στην οποία δεν θέλει να αργήσει.

Ο Mario που είναι νέος στις Ηνωμένες Πολιτείες, θεωρεί ότι ο David, ο οποίος είναι πολύ φιλικός, νοιάζεται γι' αυτόν και ενδιαφέρεται να μάθει περισσότερα γι' αυτόν. Καθώς ο Mario έχει ανάγκη την κοινωνικοποίηση, θέλει να γνωρίζει άλλους ανθρώπους και να μοιράζεται ιστορίες μαζί τους. Εντός της κουλτούρας του, η οικογένεια παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή. Έτσι, θεωρεί ότι το θέμα της οικογένειας είναι κατάλληλο για την έναρξη μιας βαθιάς και μακρόχρονης συζήτησης.

Από την άλλη, ο David προέβη σε μια μικρή κοινωνική αλληλεπίδραση και ευγενικά δίνει ένα κομπλιμέντο στον νεοφερμένο για τα Αγγλικά τους. Χρησιμοποιήστε τη μέθοδο R.A.D.A.R. για να αναγνωρίζετε και να εξαλείφετε τις διαπολιτισμικές παρεξηγήσεις. Σκεφτείτε και συζητήστε πάνω στην προσωπική ταυτότητα, τις πολιτισμικές αξίες, και τα συναισθήματα.

Αξιολόγηση

Ορίστε ένα παράδειγμα, πάνω στο οποίο μπορείτε να βασίσετε την αξιολόγηση σας της κατάστασης του David και του Mario:

Μια πολυεθνική εταιρεία έχει εγκαταστάσεις παραγωγής στην Ελλάδα. Τα κεντρικά στις Ηνωμένες Πολιτείες διόρισαν τον Νίκο Νικόπουλο, γεννηθείς στις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά με Ελληνική καταγωγή, ως διευθυντή.

Αποστολή του ήταν η βελτίωση της αποδοτικότητας χωρίς να γίνουν απολύσεις προσωπικού. Ο Νίκος ανυπομονούσε να ξεκινήσει. Σκέφτηκε να ξεκινήσει με τη δημιουργία μιας καλής εργασιακής σχέσης με τους υπάρχοντες εργάτες. Η πρώτη του κίνηση ήταν να καλέσει τους αμέσως υφιστάμενούς του, τους υπεύθυνους βάρδιας, σε μια συνάντηση. Τους εξήγησε με τα όχι και τόσο καλά Ελληνικά του με καθαρή Αγγλική ("greeklish") προφορά: "Θέλω να εισάγω μια αποδοτική λειτουργία. Καθώς έχετε περισσότερη εργασιακή εμπειρία εδώ απ' ότι εγώ, θα ήθελα να σας ρωτήσω για τη γνώμη σας σχετικά με την ιδανική διάρκεια μιας σειράς από εργασίες."

Προς έκπληξη και ενόχλησή του, οι υπεύθυνοι βάρδιες απλά κοιτούσαν σιωπηλοί το πάτωμα, μέχρι που ήρθε ένας από τους μεγαλύτερους και, επιτέλους, είπε: "Κύριε, εσείς είστε το αφεντικό. Γιατί δεν μας λέτε απλά τι να κάνουμε;" Ο Νίκος άρχισε να συνειδητοποιεί ότι δεν είχε ενστερνιστεί την Ελληνική νοοτροπία στον βαθμό που νόμιζε, όταν ήταν στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μια αξιολόγηση με βάση την τεχνική "RADAR" θα είχε την εξής μορφή:

>> Αναγνώριση των πολιτισμικών διαστάσεων.

Ο Νίκος προέρχεται από μια κουλτούρα με μικρή απόσταση ισχύος, η οποία συμπεριλαμβάνει όλους τους επηρεαζόμενους από μια απόφαση στη διαδικασία λήψης της ίδιας, ενώ οι εργοδότες του έχουν συνηθίσει σε μεγάλη απόσταση ισχύος και χρειάζονται να ανατρέξουν στους προϊστάμενούς τους για να λάβουν τις απαντήσεις που επιθυμούν.

>> Ανάλυση της διαφορετικότητας και κατανόηση των αιτιών που προκαλούν την όποια διαφορά

Οι παρεξηγήσεις προέκυψαν όταν ο Νίκος ζήτησε άμεσες αναφορές για τις πεποιθήσεις τους. Από τη δική τους οπτική γωνία, αυτό ήταν ένα σημάδι αδύναμης ηγεσίας.

>> Συζήτηση περί των λόγων για τους οποίους ενδέχεται να έχουν προκύψει διαφορές.

Εάν ο Νίκος είχε δείξει περισσότερη αποφασιστικότητα και ένα αίσθημα του σκοπού, ενδέχεται να είχε λάβει διαφορετική (πιο θετική) απάντηση το ερώτημά του.

>> Δράστε με γνώμονα την καλύτερη αποκτηθείσα εντύπωση, ύστερα από την εξέταση της κατάστασης.

Την επόμενη φορά, ο Νίκος μπορεί πρώτα να εξηγήσει την οπτική του γωνία και μετά να ζητήσει από τους υπεύθυνους να εκφέρουν τις απόψεις τους και να έχουν μια ανοιχτή συζήτηση για τα επόμενα βήματα.

>> Σκέψη για το τί συνέβη στο τέλος και ανάλογη προσαρμογή της μελλοντικής σας συμπεριφοράς και δράσης.

Ο Νίκος πιστεύει ότι μπορεί να εργαστεί σε μια άλλη χώρα με τον ίδιο τρόπο που εργαζόταν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Επίσης πιστεύει ότι χάρη στην Ελληνική καταγωγή του, είναι σε θέση να παρουσιάσει μια φιλική συμπεριφορά. Έτσι, τώρα πρέπει να μάθει να προσαρμόζεται στο νέο περιβάλλον με βάση την δική τους οπτική και τρόπο σκέψης, και όχι με βάση τον δικό του.

>> Μάθημα 3 - Κατανοώντας τα διαφορετικά συναισθήματα (Διακρίσεις & Στερεότυπα)

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: Ομάδα των πέντε.

Σκοπός του μαθήματος: Να κατανοηθούν και να ξεπεραστούν τα διαφορετικά συναισθήματα που προκαλούνται από τις διακρίσεις και τα στερεότυπα.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μέχρι το τέλος του μαθήματος, οι σπουδαστές να είναι σε θέση να συζητήσουν για τα συναισθήματα, με βάση τις εμπειρίες τους, και να τα ενστερνιστούν μέσω ζωντανών καταστάσεων.

Πόροι που απαιτούνται: Μικρή συσκευασία M&Ms ή ξυλομπογιές ή χρωματιστά κουτιά ή μπαλόνια.

Μέθοδος διδασκαλίας: Τεχνική RADAR

Περιεχόμενο

Υέχετε μια μικρή σακούλα με M&Ms μπροστά σας.

Πείτε: "Μου αρέσουν σου αρέσουν;"

Τα M&Ms είναι τα πιο ποικιλόμορφα και πολυπολιτισμικά ζαχαρωτά στον κόσμο.

Έχουμε κόκκινα, κίτρινα, πορτοκαλί, καφέ και πράσινα. Συνυπάρχουν όλα μαζί σε ένα πακέτο. Το κόκκινο χρώμα δεν θεωρεί ότι είναι ανώτερο των άλλων. Το καφέ χρώμα δεν κάνει διακρίσεις έναντι των άλλων. Όλα τα χρώματα είναι του ίδιου μεγέθους, σχήματος και βάρους. Όλα τα χρώματα δείχνουν διαφορετικά εξωτερικά αλλά από μέσα είναι φτιαγμένα με τα ίδια ακριβώς υλικά. Έχουν όλα την ίδια γεύση και είναι πολύ νόστιμα. Ακόμα και εάν δεν μας αρέσει το πράσινο σαν χρώμα, σίγουρα λατρεύουμε τη γεύση του.

- >> Παρακαλούμε πάρτε το κόκκινο και πείτε μας για μια κατάσταση στην οποία αντιμετωπίσατε στερεότυπα, για παράδειγμα επειδή είστε ψηλότερος/-η από τους άλλους στην τάξη.
- >> Παρακαλούμε πάρτε το καφέ και πείτε μας για μια κατάσταση στην οποία κρίνατε κάποιον σκεπτόμενος/-η με στερεοτυπικό τρόπο, για παράδειγμα: "είναι άντρας, άρα δεν μπορεί να είναι καλός δάσκαλος."
- >> Παρακαλούμε πάρτε το πράσινο και πείτε μας για μια κατάσταση στην οποία βιώσατε τη διάκριση, για παράδειγμα, είστε νέος και δεν έχετε εργασιακή εμπειρία, γι' αυτό και δεν σας προσέλαβαν.
- >> Παρακαλούμε πάρτε το κίτρινο και πείτε μας για μια κατάσταση στην οποία κάνατε διάκριση έναντι κάποιου/-ας, για παράδειγμα, είπατε σε κάποιον ότι επειδή είναι 40 και ακόμη ανύπαντρος/-η, σίγουρα θα έχει κάποιο πρόβλημα.

>> Παρακαλούμε πάρτε το μπλε και πείτε μας για μια κατάσταση στην οποία δώσατε την ευκαιρία σε κάποιον, καταγόμενο από άλλη χώρα, να κάνει κάτι για εσάς, όπως για παράδειγμα, να σας μαγειρέψει ο γείτονάς σας από την Κίνα

Όπως και στην περίπτωση των M&Ms, αυτή η άσκηση παίζει τον πιο σημαντικό ρόλο, και θα έπρεπε να ισχύει το ίδιο και για τους ανθρώπους. Να μην κρίνονται με βάση το χρώμα του δέρματός τους. Να εκλείψουν οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις εναντίον τους.

Αξιολόγηση

Με βάση την περιγραφή των μονοχρονικών και των πολυχρονικών κουλτουρών, παρακαλούμε χρησιμοποιήστε την τεχνική R.A.D.A.R. και αξιολογήστε την κατάσταση ως εξής:

- >> Αναγνωρίστε τις πολιτισμικές διαστάσεις των διακρίσεων και των στερεοτύπων.*
- >> Αναλύστε τη διαφορετικότητα και κατανοήστε των αίτια που προκάλεσαν αυτή την κατάσταση.*
- >> Συζητήστε τους λόγους για τους οποίους ενδέχεται να έχουν προκύψει διαφορές.*
- >> Δράστε με γνώμονα την καλύτερη εντύπωση που αποκτήσαμε από την κατάσταση αυτή, έπειτα από την εξέτασή της.*
- >> Σκεφτείτε το τί συνέβη στο τέλος και προσαρμόστε ανάλογα την μελλοντική σας συμπεριφορά και δράση*

Παραπομπές

1. Morden, T. (1999). *Models of national culture – a management review*. *Cross Cultural Management: An International Journal*, 6(1), 19-44 Vol. 6 Issue: 1, pp.19-44. Retrieved from <https://doi.org/10.1108/13527609910796915>
2. Cooper, C. B., Dickinson, J., Phillips, T., and Bonney, R. (2007). *Citizen science as a tool for conservation in residential ecosystems*. *Ecology and Society*, 12(2), 11. Retrieved from: <http://www.ecologyandsociety.org/vol12/iss2/art11/>
3. *Cultural Differences - Monochronic versus Polychronic* (n.d.). Retrieved May 5th, 2019 from <https://thearticulateceo.typepad.com/my-blog/2011/08/cultural-differences-monochronic-versus-polychronic.html>
4. *Cultural Differences Between Monochronic Vs. Polychronic* (n.d.). Retrieved May 5th, 2019 from <http://www.professionalglobaletiquette.com/2016/02/cultural-differences-between-monochronic-vs-polychronic/>
5. Gevrey, G. (2012, May 15). *What time is it?: Guillaume Gevrey at TEDxBMS* [Video File]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=lovSk4cLCd0>
6. Hall, E.T. (1990). *Understanding cultural Differences: Germans, French, and Americans*. Yarmouth, ME: International Press
7. IGI Global. *Dissemination of Knowledge*. (n.d.). Retrieved May 5th, 2019 from <https://www.igi-global.com/>
8. Kotabe, M. and Helsen, K. (2001). *Global Marketing Management* (2ed). New York: Wiley.
9. Lustig, M. W. & Koester, J. (1999). *Intercultural competence*. New York: Addison-Wesley Longman
10. Samovar, L. A., Porter, R. E., & McDaniel, E. R. (2007). *Communication between cultures* (6th ed.). CA: Wadsworth/ Thomson Learning. ISBN: 0495007277
11. Serva, C. (n.d). *What Is Personal Identity? - Definition, Philosophy & Development*. Retrived May 5th, 2019 from <https://study.com/academy/lesson/what-is-personal-identity-definition-philosophy-development.html>
12. *Tales From A MultiCultural Classroom* (2016, December 11). *Monochronic vs. Polychronic*. [Video File]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=rmA1yUd7UnQ>
13. *THE BEST ICEBREAKER IDEAS: HOW TO PLAY!* (n.d.). Retrieved May 5th, 2019 from <https://www.icebreakers.ws/>
14. Ting-Toomey, s. AND Chung, L.C. (2005). *Understanding Intercultural Communication* (6th ed.). Los Angeles: Roxbury Publishing Company

Μέθοδος 6 - Σχεδιασμός ενός θετικού μηνύματος

Κεντρική ιδέα της μεθόδου

Σε μια πρόσφατα δημοσιευμένη έκθεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμπεριέλαβε τη ρητορική μίσους εντός ενός του ευρύτερου προβλήματος της πληροφοριακής παθογένειας, η οποία είναι η μόλυνση του περιεχομένου σε παγκόσμια κλίμακα. Η πληροφοριακή παθογένεια είναι ο συνδυασμός της ρητορικής μίσους και των ψευδών ειδήσεων: η παραπληροφόρηση αποκαλύπτεται όταν συνδυάζεται η παραπληροφόρηση (η διάδοση ψευδών αλλά άκακων ειδήσεων) με την κακόβουλη διασπορά λανθασμένων ειδήσεων.

Ο επικρατέστερος ορισμός της ρητορικής μίσους είναι αυτός που μπορούμε να βρούμε στη Σύσταση αρ. (97)20 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου: “Η υποκίνηση μίσους (ρητορική μίσους) περιλαμβάνει όλες τις μορφές έκφρασης που διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν, ή δικαιολογούν φυλετικό μίσος, ξενοφοβία, αντί-Σημιτισμό και άλλες μορφές μίσους που προκύπτουν από τη μισαλλοδοξία, συμπεριλαμβανομένων της μισαλλοδοξίας εκφρασμένης μέσω του εθνικισμού και του επιθετικού εθνοκεντρισμού, καθώς και των επιθετικών διακρίσεων έναντι μειονοτήτων, μεταναστών, καθώς και ατόμων διαφορετικής προέλευσης”.

Η μεθοδολογία που βασίζεται στην καταπολέμηση των εκστρατειών μίσους μέσω της διασποράς θετικών μηνυμάτων, βασίζεται σε καμπάνιες ευαισθητοποίησης, στόχος των οποίων είναι να μετριάσουν και να καταπολεμήσουν την επιρροή της ρητορικής μίσους έναντι των μεταναστών, των προσφύγων και των μειονοτήτων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ενεργούς συμμετοχής των τοπικών κοινοτήτων στη δημιουργία και τη διασπορά αντιπροπαγάνδας, πράγμα που είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην καταπολέμηση ξενοφοβικών ρητορικών. Είναι πολύ σημαντικό να προβλέψουμε τη δημιουργία συνασπισμών μεταξύ των ενδιαφερόμενων για την ανάπτυξη αντιπροπαγάνδας που μπορεί να αντιταχθεί των μηνυμάτων που υποκινούν το μίσος και παρουσιάζουν τους μετανάστες και τους πρόσφυγες ως παρείσακτους. Επιπλέον, η διασπορά θετικών μηνυμάτων θα πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω καμπανιών ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης πάνω στα σύγχρονα μίντια.

Σύμφωνα με το Σελιδοδείκτης: ένα εγχειρίδιο για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους διαδικτυακά, μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα εγχειρίδια WE CAN, τα οποία εισήχθησαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η πληροφοριακή μεθοδολογία που βασίζεται στη διασπορά θετικών μηνυμάτων, βασίζεται σε τρεις διαστάσεις, οι οποίες κατηγοριοποιούνται σε διαφορετικά επίπεδα γνώσης ή προϋπάρχουσας εμπειρίας.

Οι τρεις διαστάσεις είναι:

- >> 1. Απόκτηση γνώσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τί είναι αυτά, πώς εξασφαλίζονται και προστατεύονται σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία;
- >> 2. Απόκτηση γνώσης μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεωρώντας ότι η διαδικασία είναι εξίσου σημαντική με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, και ότι θα πρέπει πάντα να εναρμονίζεται με τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;
- >> 3. Απόκτηση γνώσης πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες και τις στάσεις των μαθητών, έτσι ώστε αυτοί να εφαρμόσουν τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ανεκτικότητας στη ζωή τους, και να αναλάβουν δράση ώστε να υπερασπιστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ως θετικοί αγγελιαφόροι.

Δεν υπάρχουν προκαθορισμένες εκπαιδευτικές μέθοδοι για την αντιμετώπιση του ζητήματος της ρητορικής μίσους, τις οποίες μπορούμε να ακολουθήσουμε στα πλαίσια ενός μαθήματος. Υπάρχουν όμως ευέλικτοι και ευπροσάρμοστοι τρόποι, με τους οποίους οι εκπαιδευτές μπορούν να χαράξουν ένα μονοπάτι, ανακαλύπτοντας τις πολλές και διαφορετικές ευκαιρίες για διάλογο και επιμορφωτική εργασία που προσφέρει το διαδίκτυο. Για να το κάνετε αυτό, είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζετε το πλαίσιο και τα χαρακτηριστικά της ομάδας με την οποία σκοπεύετε να συνεργαστείτε: με βάση την επιτακτική ανάγκη για συγκεκριμένες και αποτελεσματικές λύσεις, ενδέχεται να πραγματοποιηθούν όλες οι απαραίτητες αλλαγές, ώστε να έχουν όλοι πρόσβαση στην άσκηση.

Σημείο κλειδί για την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων είναι να δώσετε μια δομή και έναν περιορισμό την ομάδα: είναι σημαντικό για την επιτυχία της άσκησης, εξαιτίας των αληθινών συναισθημάτων που προκαλεί αυτό το θέμα. Εντός ενός σταθερού αναφορικού πλαισίου, οι ενήλικοι σπουδαστές μπορούν να πειραματιστούν και να εκφράσουν τις απόψεις τους ελεύθερα. Είναι σημαντική η δημιουργία ενός προστατευμένου και μη-επικριτικού περιβάλλοντος, το οποίο θα βασίζεται στο αλληλοσεβασμό μεταξύ των συμμετεχόντων. Στο τέλος, θα ήταν σκόπιμο να προτείνεται καλά δομημένες δραστηριότητες στις ομάδες, έτσι ώστε να πυροδοτήσετε μια σχέση εμπάθειας μαζί τους, να έχετε φιλόξενη διάθεση απέναντί τους, καθώς και να παρέχετε ένα ενεργό περιβάλλον που τους ακούει ενεργά.

Ασκήσεις για Σπάσιμο του Πάγου

>> Γρήγορα Ραντεβού

Χωρίστε την ομάδα σε ζευγάρια. Πείτε τους ότι θα περάσουν τα επόμενα 5 λεπτά μιλώντας με έναν παρτενέρ. Όταν τελειώσει ο χρόνος, τα ζευγάρια θα χωριστούν, και θα φτιαχτούν νέα ζευγάρια. Ο σκοπός είναι να κάνουν διαφορετικές συζητήσεις πάνω στην καμπάνια ευαισθητοποίησης, μέσω της ανταλλαγής διαφορετικών ιδεών για την αλλαγή της συμπεριφοράς των ανθρώπων απέναντι στην υποκίνηση του μίσους σε μια συζήτηση. Στο τέλος του παιχνιδιού, θα μαζευτεί όλη η ομάδα και θα μιλήσει για αυτά που προέκυψαν από αυτά τα γρήγορα ραντεβού

>> Το Καρουζέλ

Οι συμμετέχοντες διαιρούνται σε μικρότερες ομάδες, και πρέπει να κυκλοφορήσουν σε ένα δωμάτιο, εντός του οποίου έχουμε προετοιμάσει διαφορετικούς σταθμούς. Κάθε ομάδα θα πρέπει να σταματήσει για 5 λεπτά σε κάθε σταθμό, όπου θα βρουν μεγάλα χαρτιά με ερωτήσεις σχετικά με την παραπληροφόρηση και τις ψευδείς ειδήσεις. Θα μοιραστούν τις σκέψεις τους και θα γράψουν μια απάντηση με έναν μαρκαδόρο, του οποίου το χρώμα αντιστοιχεί στη συγκεκριμένη ομάδα (πχ. κόκκινο για την ομάδα 1, κίτρινο για την ομάδα 2, κλπ.). Στο τέλος του καρουζέλ, όλη η ομάδα θα διαβάσει της απαντήσεις στα χαρτιά και θα συζητήσει επ' αυτών. Σκοπός είναι να ξεκινήσει μια ενδιαφέρουσα ανταλλαγή επιχειρημάτων εντός μικρότερων και μεγαλύτερων ομάδων, έτσι ώστε ο ένας να κατανοήσει τις απόψεις και την οπτική των άλλων, εντός ενός ειρηνικού περιβάλλοντος, χρησιμοποιώντας μια θετική επικοινωνιακή προσέγγιση.

>> Το εμπειρικό σπάσιμο πάγου

Χωρίστε την ομάδα σε μικρότερες ομάδες. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να σκεφτούν μια πρόσφατη κατάσταση, κατά την οποία ήρθαν σε επαφή με φαινόμενα ρητορικής μίσους. Αφού μοιραστούν την ιστορία (τί συνέβη, πώς το αντιμετώπισαν κλπ.), οι υπόλοιποι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν μια στρατηγική ρητορικής, ώστε να μάθουν πώς να συμπεριφέρονται και να απαντούν σε τέτοιες καταστάσεις, για τη διάδοση θετικών μηνυμάτων.

>> Μάθημα 1 - Σχεδιασμός Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Αυτό το μάθημα θα δώσει στους συμμετέχοντες τα εργαλεία για να μάθουν για τα στοιχεία μιας αποτελεσματικής Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης, ξεκινώντας με το παράδειγμα της καμπάνιας ευαισθητοποίησης για την ασφάλεια στον δρόμο. Θα χρησιμοποιήσουμε τα στοιχεία αυτής της καμπάνιας για να δημιουργήσουμε μια καινούργια καμπάνια για την ανεκτικότητα και το σεβασμό προς τον άλλον, προωθώντας την επικοινωνία για τη διάδοση ενός θετικού μηνύματος. Ο συμμετέχων θα μπορεί να σχεδιάσει μια Καμπάνια Δημόσιας Ευαισθητοποίησης χρησιμοποιώντας, επίσης, και ψηφιακά εργαλεία.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα : Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Έχουν κατανοήσει καλύτερα την σημαντικότητα μιας Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης για την προώθηση της αλλαγής της συμπεριφοράς του ατόμου, της κοινότητας, ή της κοινωνίας,
- >> Αποκτήσουν γνώσεις πάνω στην δημιουργία Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης,
- >> Κατανοήσουν τη σημαντικότητα των Καμπανιών Δημόσιας Ευαισθητοποίησης σε διεθνές επίπεδο,
- >> Βελτιώσουν τις δεξιότητες και την ανταγωνιστικότητα των εκπαιδευτών ενηλίκων, χρησιμοποιώντας την καμπάνια ευαισθητοποίησης ως εργαλείο για την επιμόρφωση πάνω στην ανεκτικότητα,
- >> Αναπτύξουν δεξιότητες θετικής επικοινωνίας, ώστε να χρησιμοποιούν τα εργαλεία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, για να προωθήσουν την ανεκτικότητα στις αίθουσες διδασκαλίας ενηλίκων

Πόροι που απαιτούνται:

- >> Προτζέκτορας
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Τάμπλετ ή κινητό τηλέφωνο
- >> Σύστημα ήχου
- >> Χρωματιστοί μαρκαδόροι/ξυλομπογιές
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εξάσκησης με αρκετό χώρο για να χωρέσουν άτομα που δουλεύουν σε ομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Μάθηση με βάση την εμπειρία
- >> Διδασκαλία με Οπτικά Βοηθήματα

- >> Συνεργατική μάθηση
- >> Προώθηση της ομαδικής εργασίας
- >> Περιπτώσιολογικές μελέτες/τήρηση θεμιτών πρακτικών
- >> Μάθηση μέσω της εμπειρίας

Σύντομες παρατηρήσεις (περί μάθησης μέσω της εμπειρίας)

Μια αποτελεσματική τεχνική διδασκαλίας είναι η μάθηση μέσω της εμπειρίας. Επομένως, η καμπάνια πρέπει να ασκεί αρκετή επίδραση στους δέκτες, έτσι ώστε αυτοί να φαντάζονται ότι βιώνουν μια τέτοια κατάσταση και, έτσι, να αναγκάζονται να βρουν μια λύση στο πρόβλημα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με ποικίλους τρόπους: εκτός της φυσικής επαφής, τα οπτικά βοηθήματα αποτελούν καλή επιλογή εργαλείων.

Περιεχόμενο

Μια καλή καμπάνια δημόσιας ευαισθητοποίησης είναι ένα ξεκάθαρο μήνυμα ή μια άμεση έκκληση για δράση, η οποία παρουσιάζεται μέσα από μια ξεκάθαρη ιστορία, προς ένα συγκεκριμένο κοινό-στόχο, με τρόπο οικείο προς αυτό. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί τοποθετώντας τα σωστά στοιχεία στη σωστή σειρά, όπως τη δράση και τα οπτικά βοηθήματα. Το πιο σημαντικό όμως είναι η άμεση και απλή προσέγγιση του κοινού.

Μερικά μέτρα στοχεύουν κατ' ευθείαν στην αλλαγή συμπεριφοράς (π.χ. ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΛΕΞΕΙΣ ΜΙΣΟΥΣ, ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΤΕ ΜΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΤΕ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ κλπ.)

Είναι σημαντικό το να είναι το μήνυμα σύντομο και ξεκάθαρο. Επομένως, η χρησιμοποίηση διαφορετικών μέσων (π.χ. οδικές διαφημιστικές πινακίδες, ράδιο και τηλεόραση, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, φυλλάδια, κλπ.) είναι αναγκαία, και γι' αυτό και επαναλαμβάνεται συνεχώς.

Οι καμπάνιες δημόσιας ευαισθητοποίησης χωρίζονται σε τρεις τύπου, ανάλογα με τον τελικό στόχο τους. Κάποιες έχουν σχεδιαστεί για να ευαισθητοποιήσουν πάνω σε ένα ζήτημα ή απλά για να ενημερώσουν, άλλες φτιάχτηκαν για να αλλάξουν στάσεις, ενώ ο τρίτος τύπος αποσκοπεί στην αλλαγή συμπεριφοράς, ως κομμάτι ενός πακέτου μέτρων. Ορισμένες μεταβλητές επηρεάζουν άμεσα την το επίπεδο της αναμενόμενης αλλαγής και είναι σκόπιμο να τις λάβετε υπόψη σας όταν επιχειρείτε να ξεκινήσετε μια καμπάνια για να αλλάξετε τη συμπεριφορά των χρηστών. Ευαισθητοποίηση σχετικά με την ύπαρξη της απειλής, με εστίαση στη σοβαρότητα και στην επιρρέπεια, και παράλληλη παράθεση στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η προτεινόμενη απόκριση του κοινού θα ανατρέψει την αναφερόμενη απειλή. Μεταξύ άλλων μεταβλητών υπάρχουν και τα σωματικά ή πολιτισμικά εμπόδια. Καλό είναι να εξαλειφθούν αυτά εάν γίνεται. Θα πρέπει να υπενθυμίζονται συνεχώς στο κοινό τα προνόμια που θα απολαμβάνει στην καθημερινή του ζωή.

Η μέθοδος εκτέλεσης δημιουργεί επίσης προφανείς διχασμούς μεταξύ των καμπανιών δημόσιας ευαισθητοποίησης. Μερικές φορές, οι καμπάνιες δημόσιας ευαισθητοποίησης είναι υπερβολικά πειστικές, άλλες φορές, απλά στοχεύουν στο να ενημερώσουν και να διαφωτίσουν. Ωστόσο, ακόμα και εάν ο στόχος τους διαφέρει,

και έχουν ακολουθηθεί διαφορετικές μέθοδοι εξέλιξης, ανάλογα με το τι στοχεύουν να πετύχουν, ο σκοπός κάθε καμπάνιας δημόσιας ευαισθητοποίησης είναι ο ίδιος: να ενημερώσουν το κοινό για ένα συγκεκριμένο θέμα ή ζήτημα, πετυχαίνοντας έτσι έναν ή περισσότερους από τους αναγνωρισμένους στόχους της καμπάνιας που αναφέρθηκαν παραπάνω. Επομένως, ο τελικός σκοπός είναι η διάδοση πληροφοριών, προσδοκώντας αλλαγή εντός της κοινωνίας, πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Για παράδειγμα, η επεξήγηση των πλεονεκτημάτων της μετανάστευσης, μπορεί να ιδωθεί ως πολιτισμικός και οικονομικός εμπλουτισμός.

Η αρχή, το τέλος και η διαδικασία αλλαγής συμπεριφοράς τυποποιείται σε 6 στάδια που περιγράφονται παρακάτω, στάδια τα οποία πρέπει να βιώσει το κοινό, ώστε να δεχθεί μόνιμη επίδραση. Στη συνέχεια, θα δούμε δέκα βασικά στοιχεία μιας καμπάνιας δημόσιας ευαισθητοποίησης, τα οποία σχεδιάστηκαν για να επεξηγήσουν τα απαιτούμενα βήματα για τη δημιουργία, ανάπτυξη και χρησιμοποίηση μιας καμπάνιας για τον επιθυμητό στόχο. Οι πληροφορίες και στα δύο κομμάτια βασίζονται σε διαφορετικά έγγραφα και ελεγμένες πηγές, τα οποία προέκυψαν κατά την εξέταση του ζητήματος της συμπεριφοριστικής και προδιαθεσιακής αλλαγής, καθώς και της στρατηγικής για μια καμπάνια δημόσιας ευαισθητοποίησης.

- >> 1. Ενδιαφέρον - εντοπίστε ένα συγκεκριμένο κοινό-στόχο. Στοχεύστε στο κοινό που είναι ανειδίκευτο επί του θέματος, καθώς και τον πληθυσμό που επηρεάζεται περισσότερο. Αυτό επιτρέπει μια πιο αποδοτική παράδοση του μηνύματος.
- >> 2. Δημιουργήστε Ενδιαφέρον – χρησιμοποιήστε μια ξεκάθαρη ιστορία με απλά λόγια, κατάλληλη για το ευρύ κοινό, για να δημιουργηθεί ενθουσιασμός για την καμπάνια. Έτσι, ξεκινά το πρακτικό κομμάτι της καμπάνιας. (Το Ενδιαφέρον δεν είναι Γνώση)
- >> 3. Ανησυχία & Ευαισθητοποίηση – δημιουργήστε συνθήκες για τους ανθρώπους, ώστε να βιώσουν το πρόβλημα μέσω οπτικών βοηθημάτων και άλλων τεχνικών. (Η Ανησυχία είναι το πρώτο βήμα προς την Ευαισθητοποίηση)
- >> 4. Γνώση - παραθέστε πληροφορίες. Το κοινό επιζητά να διευρύνει τις γνώσεις του σε αυτό το σημείο.
- >> 5. Δράση – το κοινό προτίθεται να αναμειχθεί προσωπικά στο ζήτημα.
- >> 6. Τελικό Στάδιο – τα αποτελέσματα έχουν αρχίσει να γίνονται ορατά μέσω της συμπεριφοριστικής αλλαγής και τις επιπτώσεις που έχει αυτή επί του κύριου ζητήματος (π.χ. Η υιοθέτηση μιας λιγότερο βίαιης γλωσσικής προσέγγισης στα δημόσια γεγονότα)

Βασικά Στοιχεία – 10 Στάδια μια Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης

Όπως προαναφέρθηκε, με βάση την εμπειρία πάνω σε διάφορες καμπάνιες δημόσιας ευαισθητοποίησης, καταλήγουμε ότι θα πρέπει να έχουν αυτά τα δέκα βασικά στοιχεία. Τα στάδια περιγράφονται στη σειρά, ώστε να παρουσιαστεί η γραμμική εφαρμογή τους, ενώ το κυκλικό διάγραμμα δείχνει την επικοινωνιακή και επαναχρησιμοποιήσιμη φύση των καμπανιών δημόσιας ευαισθητοποίησης.

>> 1. Έρευνα

Αναγνωρίστε το κοινό-στόχο και τα κύρια συμπεριφοριστικά χαρακτηριστικά και

προβλήματά του - σαν μια δραστηριότητα προετοιμασίας, θα σας γλιτώσει χρόνο στην μετέπειτα ανάπτυξη της καμπάνιας σας και θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα χάρη στην ακρίβεια. Επιλέξτε υλικό που βασίζεται σε στοιχεία/δεδομένα - αυτά τα υλικά γίνονται πιο εύκολα αποδεκτά από το κοινό και προκαλούν μια πιο μακροχρόνια συμπεριφοριστική αλλαγή.

>> 2. Θέστε τον Στόχο

Ορίστε το πρόβλημα - είναι κρίσιμο να ορίσετε ένα συγκεκριμένο ζήτημα με το οποίο θα καταπιαστεί η καμπάνια, προτού ξεκινήσετε το σχεδιασμό της, για να αποφύγετε ανακρίβειες στα επόμενα βήματα. Προσδιορίστε στόχους - άλλο ένα βήμα προσχεδιασμού που θα σας προστατεύσει από πιθανές μελλοντικές ασάφειες και θα σας οδηγήσει σε χειροπιαστά αποτελέσματα.

>> 3. Σχεδιάστε την Καμπάνια

Συμφωνήστε στις υποστηρικτικές δραστηριότητες - η πολιτική υποστήριξη είναι απαραίτητη και σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο, αναλόγως το ζήτημα. Εντοπίστε τις στρατηγικές παρεμβάσεις που απαιτούνται για να υποκινηθεί η επιθυμητή αλλαγή στη συμπεριφορά και στους αρμόδιους οργανισμούς. Ορίστε έναν υπεύθυνο - κάθε επιτυχημένη καμπάνια απαιτεί έναν ισχυρό ηγετικό φορέα, του οποίου η σφαίρα επιρροής θα καλύπτει το ζήτημα με το οποίο καταπιάνεται η καμπάνια. Αυτός θα ηγείται της καμπάνιας. Είναι απαραίτητο να έχει μια κάποια μορφή αξιοπιστία ο επιλεγμένος φορέας, καθώς έτσι θα προσελκύσει την προσοχή του κοινού και θα το επηρεάσει περισσότερο.

>> 4. Χρησιμοποιήστε τις Σωστές Δεξιότητες

Οι ειδικοί πάνω στις συμπεριφοριστικές και κοινωνικές δεξιότητες θα πρέπει να σχεδιάσουν το περιεχόμενο της καμπάνιας και να εντοπίσουν το κοινό-στόχο και τα κατάλληλα μηνύματα προς αυτό. Η παράδοση του μηνύματος απαιτεί δεξιότητες στο μάρκετινγκ, την κοινωνική επιχειρηματολογία και τη διαφήμιση.

>> 5. Σύνοψη Επικοινωνίας

Αυτό αποτελεί ένα από τα σημεία-κλειδιά που ενώνει τα προπαρασκευαστικά με τα εκτελεστικά μέρη οποιασδήποτε καμπάνιας. Συνοψίστε τους συμπεριφοριστικούς και τους κοινωνικούς στόχους της καμπάνιας, τις υποστηρικτικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης/κοινότητας, το κοινό-στόχο και το πεδίο εφαρμογής της καμπάνιας. Περιχαράξτε μια επικοινωνιακή στρατηγική, βασισμένη στην τμηματοποίηση της αγοράς και τη στοχοποίηση, και καταγράψτε τα διαθέσιμα εργαλεία για την υποστήριξη της καμπάνιας. Αυτή η στρατηγική πηγάζει από πληροφορίες που συλλέχθηκαν σε προηγούμενα βήματα και θα λειτουργήσει ως ένας εξατομικευμένος οδηγός για την εν λόγω καμπάνια.

>> 6. Ψάξτε Ειδικούς του Χώρου

Σε σύγκριση με τον ηγετικό φορέα, αυτό το κομμάτι ασχολείται με τη διάσταση του μάρκετινγκ και το συνολικό σχεδιασμό της Καμπάνιας Ευαισθητοποίησης. Εσωτερικοί ή εξωτερικοί ειδικοί θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν, έτσι ώστε να συντεθεί μια υψηλής ποιότητας καμπάνια. Αυτοί όμως (οι ειδικοί) θα πρέπει να συνεργαστούν με τον Ηγετικό Φορέα.

>> 7. Αναπτύξτε την Καμπάνια

Η έρευνα είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη αποτελεσματικών προσεγγίσεων. Αυτές,

ενδέχεται να διαφέρουν για κάθε διαφορετικό κοινό-στόχο σε διαφορετικές κουλτούρες. Επιπλέον κυβερνητικές, κοινοτικές και αστυνομικές υποστηρικτικές δράσεις θα πρέπει να προβλεφθούν για την ενίσχυση της καμπάνιας. (Σχετίζεται με τα στάδια της “Επιτυχημένης Καμπάνιας Δημόσιας Ευαισθητοποίησης”)

>> 8. Εκτέλεση

Παραδώστε την Καμπάνια – Εκτελέστε το σχέδιο. Φροντίστε το λανσάρισμα της Καμπάνιας να δεχθεί πολλή δημοσιότητα, έτσι ώστε να εγείρετε τον ενθουσιασμό για την ευαισθητοποίηση επί του επιλεγμένου ζητήματος. Χρησιμοποιήστε τα “δωρεάν” μέσα – μην αγνοείτε όλα τα κανάλια επικοινωνίας, πολλά από αυτά κάνουν εξαιρετική δουλειά.

>> 9. Αξιολογήστε το Αποτέλεσμα

Μετρήστε τις βραχυχρόνιες συμπεριφοριστικές αλλαγές μέσω ερευνών πριν και μετά την καμπάνια. Με το πέρας του καιρού, να αναμένετε μακροχρόνιες συμπεριφοριστικές αλλαγές.

>> 10. Επαναλάβετε

Η διαδικασία δημιουργίας μιας νέας καμπάνιας και η χρησιμοποίηση της εμπειρίας από την προηγούμενη, έτσι ώστε αυτή να είναι αποτελεσματικότερη, ανεξαρτήτως του ζητήματος με το οποίο καταπιάνεται.

Αξιολόγηση

Ερωτήσεις μεταξύ Συμμαθητών:

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε μικρότερες ομάδες και θα ρωτήσουν ο ένας τον άλλον σχετικά με τα περιεχόμενα του πρώτου μαθήματος.

Για παράδειγμα:

- >> *Ποιες είναι οι προσδοκίες σου από τη χρήση των Καμπανιών Δημοσίας Ευαισθητοποίησης στα πλαίσια της εκπαίδευσής σου;*
- >> *Η καμπάνια ευαισθητοποίησης μπορεί να αποτελέσει μια καλή προσέγγιση για την προώθηση της ανεκτικότητας στα πλαίσια της εκπαίδευσης ενηλίκων.*
- >> *Ανταλλαγή εμπειριών και προτάσεις*

>> Μάθημα 2 – Κίνημα και Καμπάνια Κατά της Ρητορικής Μίσους

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος:

- >> Ξεκινώντας με την Καμπάνια Κατά της Ρητορικής Μίσους, οι συμμετέχοντες θα αναλύσουν μια υπάρχουσα καλή πρακτική στην Ευρώπη σχετικά με την καμπάνια Κατά της Ρητορικής του Μίσους, και πιο συγκεκριμένα, για το Κίνημα Κατά της Ρητορικής του Μίσους, που δημιουργήθηκε από νεαρούς Ευρωπαίους.
- >> Να εξοικειωθούν οι ενήλικες με το περιεχόμενο του Κινήματος Κατά της Ρητορικής του Μίσους και της Καμπάνιας Κατά της Ρητορικής του Μίσους, μέσω διαδικτυακών εργαλείων για να καταπολεμηθεί η μισαλλοδοξία και η ρητορική μίσους.
- >> Να αναπτύξει το ενήλικο κοινό ικανότητες ανεξάρτητης κρίσης, κριτικής σκέψης και ηθικής συλλογιστικής πάνω στην ανεκτικότητα και την ισότητα

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Είναι σε θέση να ευαισθητοποιούν σχετικά με το κίνημα/καμπάνια Κατά της Ρητορικής του Μίσους
- >> Κατανοήσουν καλύτερα την επιτακτική ανάγκη της υλοποίησης της Καμπάνιας Κατά της Ρητορικής του Μίσους
- >> Βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες
- >> Κατανοήσουν τη σημασία της ανεκτικής στάσης για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής ιθαγένειας
- >> Γνωρίζουν το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διακρατικής συνεργασίας προς την οικοδόμηση μιας ειρηνικής κοινότητας
- >> Δύνανται να βελτιώσουν και να κλιμακώσουν δράσεις έναντι της ρητορικής μίσους, χρησιμοποιώντας αντιπροπαγάνδα και εναλλακτικές αξιώσεις για την κατάληψη του διαδικτυακού χώρου με εναλλακτικές αφηγήσεις, βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα

Πόροι που απαιτούνται:

- >> Λευκό χαρτί
- >> Στυλό
- >> Προτζέκτορας & σύστημα ήχου
- >> Εφαρμογή για Android
- >> Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εκπαίδευσης

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Προσέγγιση Περιπτωσιολογικής μελέτης
- >> Ομαδική εργασία
- >> Ατομική εργασία
- >> Πειραματική μάθηση

Περιεχόμενο

Η ρητορική του μίσους, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης, καλύπτει όλες τις μορφές έκφρασης που διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν, ή δικαιολογούν φυλετικό μίσος, ξενοφοβία, αντί-Σημιτισμό και άλλες μορφές μίσους που προκύπτουν από τη μισαλλοδοξία, συμπεριλαμβανομένων της μισαλλοδοξίας εκφρασμένης μέσω του εθνικισμού και του επιθετικού εθνοκεντρισμού, καθώς και των επιθετικών διακρίσεων έναντι μειονοτήτων, μεταναστών, καθώς και ατόμων διαφορετικής προέλευσης”

Το παρακάτω γράφημα δείχνει πώς η έκφραση “Ρητορική του Μίσους” χρησιμοποιείται όλο και πιο συχνά τα τελευταία 30 χρόνια, ενώ οι περισσότερες πρωτοβουλίες από τις αρχές και την κοινωνία των πολιτών είναι ακόμα πιο πρόσφατες.

Η ρητορική του μίσους είναι ένα ζήτημα στο οποίο τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι

παιδαγωγοί πρέπει να εστιάσουν άμεσα. Εάν η ρητορική του μίσους δεν αντιμετωπιστεί άμεσα, η έλλειψη αντίδρασης μπορεί να εκληφθεί από τους μαθητές ως ένδειξη του ότι η συμπεριφορά αυτή είναι αποδεκτή. Ακόμα και οι μικρές αποτυχίες αντίδρασης μπορούν να ενισχύσουν αυτή την παρεξήγηση.

Η καμπάνια νέων με το όνομα Κίνημα Κατά της Ρητορικής του Μίσους λανσαρίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2013. Η καμπάνια πήρε παράταση μέχρι το τέλος του 2017 ως μέρος του Σχεδίου Δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στα πλαίσια της Μάχης κατά του Βίαιου Εξτρεμισμού και της Ριζοσπαστικοποίησης που Οδηγεί στην Τρομοκρατία. Επιπλέον, η καμπάνια συνέβαλε στο Σχέδιο Δράσης για το Χτίσιμο Ανεκτικών Κοινωνιών και στη Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Διαδικτυακή Διακυβέρνηση, η οποία προωθεί ένα ανοιχτό, ανεκτικό, ασφαλές και βοηθητικό διαδικτυακό περιβάλλον.

Το πρότζεκτ βασίστηκε στη συμμετοχή των νέων και τη συν-διαχείριση από νεαρά άτομα, με την υποστήριξη των κυβερνητικών θεσμών για τους νέους. Η πρωτοβουλία πάρθηκε από τους εκπροσώπους της νεολαίας στη Μεικτή Επιτροπή για τη Νεολαία.

Αυτή η επιτροπή φέρνει σε επαφή νεαρούς ηγέτες από τη Συμβουλευτική Επιτροπή

για τη Νεολαία και από τους νεαρούς κυβερνητικούς εκπρόσωπους της Ευρωπαϊκής Συντονιστικής Επιτροπής για τη Νεολαία.

Η καμπάνια αποσκοπούσε στο να:

- >> υποστηρίζει δραστηριότητες εκπαίδευσης πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, ως απάντηση στη ρητορική του μίσους και στο ρίσκο στο οποίο εκθέτει την δημοκρατία και την ποιότητα ζωής των νέων ανθρώπων
- >> αναπτύξει και διαμοιράσει εργαλεία και μηχανισμούς για την αναφορά περιστατικών ρητορικής μίσους, ειδικά στο διαδίκτυο, ακόμα και σε εθνικό επίπεδο
- >> κινητοποιήσει εθνικούς και Ευρωπαίους συνεργάτες ώστε να εμποδίσουν και να καταπολεμήσουν τη ρητορική μίσους και τη μισαλλοδοξία, τόσο στο διαδίκτυο, όσο και στις διαπροσωπικές σχέσεις
- >> προωθήσει την εξοικείωση με τα τεχνολογικά μέσα και τη ψηφιακή ιθαγένεια, καθώς και να υποστηρίξουν τη συμμετοχή των νέων ανθρώπων στη διαδικτυακή διακυβέρνηση

Εθνικές καμπάνιες, ακτιβιστές και συνεργάτες

Υπό την καμπάνια-ομπρέλα του Συμβουλίου της Ευρώπης, λανσαρίστηκαν εθνικές και τοπικές καμπάνιες. Οι εθνικές καμπάνιες κατάφεραν να αγγίξουν τους νέους και να τους ενημερώσουν πάνω σε όλα τα συγκεκριμένα ζητήματα και τις πολιτισμικές και γλωσσικές πραγματικότητες των περιοχών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μετά το πέρας του συντονισμού τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο από το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Δεκέμβριο του 2017, οι περισσότερες από τις εθνικές καμπάνιες θα συνεχίσουν να λειτουργούν μετά το 2018 και πέρα.

Διαδικτυακά εργαλεία

Play the video:

>> *Βίντεο: Αναλογίσου, μίλα και δράσε κατά της Ρητορικής Μίσους* ³⁸

Περιγραφή: Αυτό το σύντομο βίντεο καλεί τους νέους να αναλογιστούν τη ρητορική μίσους που συναντούν, να μιλήσουν γι' αυτή και να δράσουν. Αυτό το βίντεο δημιουργήθηκε για την Ημέρα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα από την Καμπάνια Κατά της Ρητορικής Μίσους στην Ιρλανδία κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Ανταλλαγής Νέων. Το Solidarity Activist Camp KA1 Youth Mobility Project, χρηματοδοτούμενο από τον Leargas, στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus+ (#Solidactivist) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έλαβε χώρα από 11 έως 20 Οκτώβρη.

>> *Βίντεο Κλιπ "Καμία Φυλή, Καθόλου Μίσος"* ³⁹

Περιγραφή: Αυτό το βίντεο δημιουργήθηκε από τους συμμετέχοντες στο πρότζεκτ Ευρώ-Κauκασίου Δικτύου Νέων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Διαδίκτυο, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω της Εθνικής Τουρκικής Αντιπροσωπείας, για να σηματοδοτήσει την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Δράσης έναντι του Ρατσισμού και των Διακρίσεων.

³⁸ https://drive.google.com/file/d/1ZkBji1pxsm1LQV7_1cmvtwYHjcXp40X6/view

³⁹ <https://drive.google.com/file/d/10JH5AfPgJ3ykuScyAzm5IJ2sMnklzNgC/view>

Ημέρα Δράσης – Ανθρώπινα Δικαιώματα στο “Διαδίκτυο” – 10 Δεκεμβρίου”

Περιγραφή: Οι Ημέρες Δράσης κινητοποιούν τις εθνικές καμπάνιες και τους Ευρωπαίους συνεργάτες του Κινήματος Κατά της Ρητορικής του Μίσους, σε κοινές δραστηριότητες πάνω σε συγκεκριμένες μορφές ή στόχους της ρητορικής του μίσους. Κάθε Μέρα Δράσης έχει έτοιμο ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων, σε συνεργασία μου τους συντονιστές των εθνικών καμπανιών, τους διαδικτυακούς ακτιβιστές και τους συνεργάτες των καμπανιών.

Περιεχόμενο πολυμέσων:

Flickr album: Human Rights every day. Ημέρα Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα 10 Δεκεμβρίου 2017

Flickr album: Hate is not an opinion. Ημέρα Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Διαδίκτυο 10 Δεκεμβρίου 2016. Διαφορετικές γλωσσικές εκδοχές της Κόκκινης κάρτας στη Ρητορική του Μίσους.

Flickr album: European Action Day for Human Rights Online. Δημιουργήθηκαν memes από εθελοντές και ακτιβιστές για την Ημέρα Δράσης

Flickr album: Human Rights Cards. Αυτές οι κάρτες δημιουργήθηκαν από διαδικτυακούς ακτιβιστές για να εξηγήσουν τη σχέση μεταξύ ορισμένων άρθρων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και το Διαδίκτυο.

Flickr album: Human Rights Postcards. Αυτά τα διαδικτυακά καρτ-ποστάλ δημιουργήθηκαν από τις Επιτροπές Εθνικών Καμπανιών και τις εθνικές ΜΚΟ που εμπλέκονται στο Κίνηση Κατά της Ρητορικής Μίσους, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ημέρας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Αγαπήστε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, βίντεο ⁴⁰

Παραδείγματα Εργαλείων για καμπάνιες

- >> Εφαρμογή android και διαδικτυακή πλατφόρμα: “Don’t hate”
- >> Σελίδα blog του Κινήματος Κατά της Ρητορικής του Μίσους στη Φιλανδία
- >> Προωθητικά υλικά της καμπάνιας
- >> Εκπαιδευτικές αφίσες πάνω στη Ρητορική του Μίσους και την ιστορία της

Αξιολόγηση

Συζήτηση ανταλλαγής ιδεών:

- >> Δώστε στους συμμετέχοντες χαρτί και στυλό.
- >> Έπειτα ζητήστε από την ομάδα να καταγράψει όσες περισσότερες ιδέες μπορεί σχετικά με τη δημιουργία μιας Καμπάνιας κατά της Ρητορικής του Μίσους (Εάν η ομάδα είναι μεγάλη, μπορεί να διαιρεθεί σε μικρότερες ομάδες).
- >> Έπειτα, οι συμμετέχοντες θα μοιραστούν τις ιδέες τους πάνω στη διαδικασία της δημιουργίας μιας καμπάνιας ευαισθητοποίησης, όπως αυτές που είδαμε προηγουμένως σε βίντεο, οπότε μπορείτε να τους δείξετε τα περιεχόμενα του μαθήματος 3.

>> **Μάθημα 3 - Σχεδιασμός καμπάνιας θετικού μηνύματος κατά της ρητορικής μίσους**

**NO HATE
SPEECH
MOVEMENT**

Συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας: από 6 έως 30 άτομα

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα στοχεύει στο να βοηθήσει τον συμμετέχοντα να δημιουργήσει μια καμπάνια κατά της ρητορικής του μίσους προβάλλοντας ένα θετικό μήνυμα για τους ενήλικες εκπαιδευόμενους του, χρησιμοποιώντας παράλληλα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να χτίσει μια πιο ανεκτική κοινωνία. Οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν σχετικά με την επίδραση της καμπάνιας κατά της ρητορικής του μίσους στη χώρα τους, αλλά και στο εξωτερικό. Το μάθημα, επιπλέον, θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στη διαχείριση των κοινωνικών μέσων, αλλά και τις κριτικές τους δεξιότητες.

Στόχοι / μαθησιακά αποτελέσματα: Μετά το μάθημα οι συμμετέχοντες θα:

- >> Διευρύνουν τις γνώσεις τους πάνω στο σχεδιασμό ενός θετικού μηνύματος έναντι της ρητορικής του μίσους
- >> Κατανοήσουν την ανάγκη και τη σημασία της θετικής επικοινωνίας
- >> Βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες καθώς εκφράζουν τις απόψεις τους, παράλληλα θα βελτιώσουν όμως και την ικανότητά τους να συμμετέχουν σε εποικοδομητικές συζητήσεις & ντιμπέιτ.
- >> Βελτιώσουν τις ακουστικές τους δυνατότητες
- >> Κατανοήσουν πώς η “φωνή” τους μπορεί να βοηθήσει στη διασπορά της ευαισθησίας, να εγείρει εμπάθεια & ανεκτικότητα προς τους μετανάστες και τους πρόσφυγες στις κοινωνίες τους
- >> Κατανοήσουν τη σημαντικότητα των ανεκτικών κοινωνιών
- >> Θα διασπείρουν την ευαισθησία και την εμπάθεια προς τους μετανάστες και τους πρόσφυγες

Πόροι που απαιτούνται:

- >> Αφίσα
- >> Ημερολόγια
- >> Προβολέας

- >> Ηλεκτρονικός υπολογιστής/τάμπλετ
- >> Σύστημα ήχου
- >> Χαρτί παρουσίασης
- >> Ευρύχωρο δωμάτιο εκπαίδευσης

Μέθοδος διδασκαλίας:

- >> Συλλογική αντιμετώπιση προβλημάτων
- >> Εκπαίδευση μεταξύ ομοτίμων
- >> Ομάδες Συζήτησης
- >> Περιπτωσιολογικές μελέτες/τήρηση θεμιτών πρακτικών
- >> Μέθοδος Δημιουργικής Μάθησης

Content

Η ρητορική του μίσους είναι ένα ζήτημα στο οποίο τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι παιδαγωγοί πρέπει να εστιάζουν άμεσα. Εάν η ρητορική του μίσους δεν αντιμετωπιστεί άμεσα, η έλλειψη αντίδρασης μπορεί να εκληφθεί από τους μαθητές ως ένδειξη του ότι η συμπεριφορά αυτή είναι αποδεκτή. Ακόμα και οι μικρές αποτυχίες αντίδρασης μπορούν να ενισχύσουν αυτή την παρεξήγηση.

Η επικοινωνία με το κοινό-στόχο σας δεν είναι πάντα μια εύκολη υπόθεση, ειδικά γι' αυτούς που δεν είναι εξοικειωμένοι με το να μιλούν μέσω των μίντια. Για να βεβαιωθείτε ότι θα γίνετε κατανοητοί, είναι απαραίτητο να ορίσετε τα κύρια μηνύματα που θέλετε να μεταδώσετε, πριν οποιαδήποτε επικοινωνία με τα μίντια ή με το κοινό-στόχο σας. Τα κύρια μηνύματα είναι ο πυρήνας των μηνυμάτων της συζήτησής σας. Σας επιτρέπουν να ελέγχετε τις επικοινωνίες, να δυναμώνετε τις σχέσεις σας με τα κοινά-στόχους σας, ενώ αποτελεί σημαντικό κομμάτι μιας καμπάνιας δημοσίων σχέσεων.

Τι πρέπει να προσέχετε όταν γράφετε τα κύρια μηνυμάτά σας; Είναι πιστευτά;

- >> Βεβαιωθείτε ότι το κύριο μήνυμά σας υποστηρίζεται από στοιχεία. Είναι εύκολο στην κατανόηση;
- >> Χρησιμοποιήστε περιεκτική, επαγγελματική και στοχευμένη γλώσσα.
- >> Μην τα κάνετε σύνθετα. Να θυμάστε ότι τα κύρια μηνυμάτά σας πρέπει να είναι σύντομα και συγκεκριμένα. Βεβαιωθείτε ότι έχετε δουλέψει αρκετά τα πιο σημαντικά μηνύματα που θέλετε να παρουσιάσετε. Γράψτε με απλό τρόπο, αλλά με αρκετό ενδιαφέρον ώστε να τραβήξετε τον αναγνώστη σας.
- >> Όταν χρησιμοποιείτε στοχευμένα μηνύματα, σκεφτείτε τα κοινά-στόχους σας. Τι χρειάζονται και τι θέλουν να ακούσουν από εσάς; Έχετε πολλαπλά κοινά-στόχους; Εάν ναι, προσαρμόστε τα μηνυμάτά σας στις απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες της κάθε ομάδας. Η ελεγχόμενη επικοινωνία συνήθως ακούγεται ή ερμηνεύεται από τον δέκτη με άλλο τρόπο. Η επιρροή της αντίληψης των άλλων ανθρώπων δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ωστόσο, η δημιουργία κυρίων μηνυμάτων τα οποία είναι ξεκάθαρα, περιεκτικά, ειλικρινή και θετικά σας δίνει σίγουρα ένα επικοινωνιακό

προβάδισμα και σας επιτρέπει να επηρεάσετε το κοινό σας με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο.

- >> Ελέγξτε και αναθεωρήστε. Μην ξεχνάτε ότι τα κύρια μηνύματά σας δεν είναι στατικά. Τα πάντα αλλάζουν με τον καιρό, γι' αυτό ο τακτικός έλεγχος των κυρίων μηνυμάτων σας είναι κρίσιμος για την εξασφάλιση του ότι θα παραμείνουν επίκαιρα και θα αντικατοπτρίζουν τα κεντρικά επιχειρηματικά σας μηνύματα. Όταν δημιουργείτε τα κύρια μηνύματά σας, σκεφτείτε, είναι σχετικά, θετικά, και συνεπή;*

Μια επιτυχημένη καμπάνια ευαισθητοποίησης ξεκινά με ένα καλοσχεδιασμένο πλάνο μάρκετινγκ.

Οργάνωση της καμπάνιας ευαισθητοποίησης κατά της Ρητορικής του Μίσους σε 5 βήματα:

- >> 1. Σύσταση ομάδας εργασίας*
- >> 2. Εντοπισμός του στόχου και επιλογή του τύπου του event*
- >> 3. Οργάνωση του event*
- >> 4. Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων*
- >> 5. Επαναληψιμότητα του event*

1. Σύσταση ομάδας εργασίας

Λίστα ελέγχου: η ομαδική εργασία ξεκινά με:

- >> Συντονιστής πρότζεκτ*
- >> Προσωπικό*
- >> Ειδικός στο διαδίκτυο και διαχειριστής μέσων κοινωνικής δικτύωσης*
- >> Ειδικοί στα μίντια*
- >> Εθελοντές*
- >> Ενήλικοι σπουδαστές*
- >> Ενήλικοι εκπαιδευτές*

2. Εντοπισμός του στόχου και επιλογή του τύπου του event

Λίστα ελέγχου: Σχέδια για το event

- >> Εντοπισμούς του κοινού-στόχου*
- >> Επιλογή του τύπου του event: σεμινάριο, συνέδριο, εργαστήριο, εγκαίνια βιβλίου, συναυλία*
- >> Καθορισμός ημερομηνίας του event*
- >> Επιλογή της τοποθεσίας. Μια κατάλληλη τοποθεσία βοηθά στην εξασφάλιση της επιτυχίας της πρωτοβουλίας. Φυσικά, το να επιλέξετε μια δωρεάν τοποθεσία αποτελεί πάντα μια καλή λύση.*

- >> Οργάνωση διαλείμματος για καφέ για την ωθηθεί η ενεργός ανάμειξη των συμμετεχόντων
- >> Φτιάξτε ένα σετάκι για να κάνετε το event ορατό, όπως με διαφημιστικά φυλλάδια και αφίσες, τόσο σε διαδικτυακή, όσο και σε εκτυπωμένη μορφή.
- >> Δημιουργία μιας διαφήμισης που περιλαμβάνει μια μικρή περιγραφή της πρωτοβουλίας, προετοιμασία του κυρίου κειμένου και των προσκλήσεων, καθώς και του μπάνερ που θα μπει στην ιστοσελίδα

3. Οργάνωση του event

Λίστα ελέγχου: διαφημιστική καμπάνια

- >> Γράψτε κάτι δελτίο τύπου και στείλτε το σε σχετικές εφημερίδες και περιοδικά
- >> Εκτυπώστε τα φυλλάδια, τις αφίσες, και το υπόλοιπο υλικό, για να εξασφαλίσετε την ορατότητα του event
- >> Ανανεώστε την ιστοσελίδα σας
- >> Ανανεώστε την καμπάνια μέσω κοινωνικής δικτύωσης
- >> Δώστε συνεντεύξεις στο τοπικό ραδιόφωνο και την τηλεόραση

4. Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

- >> Η παρακολούθηση πριν και μετά την καμπάνια ευαισθησίας θα εξασφαλίσει την επιτυχία των πράξεων σας
- >> Λίστα ελέγχου: παρακολούθηση των αποτελεσμάτων
- >> Δημιουργία ενός διαδικτυακού ημερολογίου

5. Κάντε το event να μείνει αξέχαστο

Λίστα ελέγχου: Παρεμβάσεις συντήρησης

- >> Οργανώστε διαγωνισμούς με έπαθλα
- >> Λανσάρετε / Υιοθετήστε ειδικές πρωτοβουλίες
- >> Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Μπορούμε να συνδέσουμε το event μας με άλλα παρόμοια events:

- >> Διεθνής Ημέρα της Ειρήνης 21 Σεπτεμβρίου
<http://www.un.org/en/events/peaceday/index.shtml>
- >> Διεθνής Ημέρα για την Ανεκτικότητα
- >> Παγκόσμια Ημέρα για την Ανεκτικότητα 16 Νοεμβρίου 2018
<https://en.unesco.org/events/international-day-tolerance-0>

Αξιολόγηση

Κάθε συμμετέχων θα έχει έναν μαρκαδόρο ή ένα στυλό και ένα κομμάτι χαρτί. Έπειτα, θα γράψουν όλες τις σκέψεις τους. Μετά από αυτό, θα δημιουργήσουν ένα μωσαϊκό με όλες τους τις σκέψεις σχετικά με την καμπάνια Κατά της Ρητορικής του Μίσους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των θετικών μηνυμάτων.

Αυτή η συνεδρία ολοκληρώνεται με μια συλλογική ανασκόπηση της εμπειρίας, με την ομάδα να αναλογίζεται το τι έκανε και πώς το έκανε, εστιάζοντας στο περιεχόμενο, τις διαδικασίες και τις δυναμικές που αναδύθηκαν.

Παραπομπές

1. BRICKS - Building Respect on the Internet by Combatting Hate Speech <https://www.bricks-project.eu>
2. Coalition of Positive Messengers to Counter Online Hate Speech <https://www.positivemessengers.net/en/>
3. 1Basic Guidelines for Campaign Strategy – <http://www.campaignstrategy.org/articles/12basicguidelines.pdf>
4. Moving beyond Tolerance in Multicultural Education. Nieto, Sonia
5. NO HATE SPEECH MOVEMENT CAMPAIGN <https://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign>
6. <http://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/take-action/unite>
7. <https://www.amnesty.org.au/>
8. <https://www.amnesty.org/en/human-rights-education/>
9. Bookmarks: a manual for combating hate speech online through human rights education <https://rm.coe.int/168065dac7>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα εκπαιδευτικά υλικά είναι το βασικό παραδοτέο του προγράμματος REaCT: Raising Equality and Cultural Tolerance. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το πρόγραμμα έθιξε το κοινό πρόβλημα σε όλες τις χώρες της απροθυμίας αποδοχής των μεταναστών και προσφύγων.

Στόχοι του έργου

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να επηρεάσει του Ευρωπαίους πολίτες που είναι ενήλικες και να τους ενθαρρύνει να αναλάβουν δράση υπέρ μιας πιο ανεκτικής Ευρώπης, που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αυτά φέρουν για τον προσφυγικό πληθυσμό που βρίσκεται και ξεπερνά τα σύνορα μας.

Ειδικοί στόχοι ήταν:

- >> να βελτιώσει και να εμπλουτίσει τα διδακτικά εργαλεία στην εκπαίδευση ενηλίκων για τους εκπαιδευτές και το προσωπικό των εκπαιδευτικών κέντρων που δουλεύουν με ενήλικες,
- >> να προωθήσει εθελοντικές δραστηριότητες προς όφελος των μεταναστών
- >> να προωθήσει την ενεργή συμμετοχή και επικοινωνία των πολιτών εκκινώντας διαπολιτισμικές δραστηριότητες

Τα αποτελέσματα αυτού του προγράμματος δημιούργησαν θετικά μηνύματα που διαδόθηκαν κατά τη διάρκεια του με στόχο την επίτευξη συνύπαρξης με σεβασμό των ευρωπαίων πολιτών και των «νεοεισερχόμενων» (πρόσφυγες, μετανάστες, επαναπατριζόμενοι)

Ομάδα στόχος

Οι δραστηριότητες του προγράμματος απευθύνονταν σε κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, εκπαιδευτές και εργαζόμενους αυτών των οργανισμών καθώς και σε ενήλικες εκπαιδευόμενους από αυτές τις περιοχές. Οι εταίροι επικεντρώθηκαν στην ενεργό συμμετοχή εκπαιδευτών ενηλίκων και εργαζόμενων σε κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων από την έναρξη ανάπτυξης των μεθόδων έως το στάδιο διάχυσης και εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων. Κάθε οργανισμός ενεργοποίησε το προσωπικό του για να πάρει ενεργά μέρος στην ανάπτυξη των καινοτόμων μεθόδων και στη δοκιμή τους.

Φάση ανάπτυξης των παραδοτέων

Για την επίτευξη των στόχων του έργου, οι εταίροι αναζητούσαν καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας που θα εξετάζονταν σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο. Αυτές οι μέθοδοι συγκεντρώθηκαν σε ένα εκπαιδευτικό πακέτο που είναι διαθέσιμο online, έτοιμο για εφαρμογή και χρήση από κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων σε όλη την Ευρώπη.

Πριν από την πρώτη διακρατική συνάντηση οι εταίροι πραγματοποίησαν επιπλέον

έρευνα σχετικά με καινοτόμες μεθόδους εκπαίδευσης και τα υπάρχοντα εργαλεία μάθησης που σχετίζονται με αυτό το θέμα. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων έγινε ανταλλαγή αυτών των υλικών και ιδιαίτερα των απευθείας εμπειριών των εκπαιδευτών. Το σημείο εκκίνησης για την ανάπτυξη των παραδοτέων ήταν η ανταλλαγή βέλτιστων εθνικών πρακτικών και η εμπειρία από ήδη συλλεχθέντα υλικά. Κατά τη διάρκεια κάθε διεθνούς εκπαιδευτικής συνάντησης, οι εκπαιδευτές από όλες τις χώρες συνεργάζονταν για τη δοκιμή αυτών των μεθόδων σε διαπολιτισμικό περιβάλλον. Κάθε τέτοια συνάντηση ολοκληρωνόταν με αξιολόγηση, γραπτές αναφορές και κατανομή καθηκόντων σε σχέση με την ανάπτυξη των μεθόδων που πρέπει να γίνει ανάμεσα στις συναντήσεις. Ο σχεδιασμός του εγχειριδίου και του εκπαιδευτικού πακέτου ήταν ένα άμεσο αποτέλεσμα των εμπειριών συνεργασίας των εκπαιδευτών. Όλες οι ενότητες μεταφράστηκαν στις γλώσσες των εταίρων και δημοσιεύθηκαν ηλεκτρονικά.

Φάση δοκιμών

Η φάση δοκιμών χωρίστηκε σε 2 μέρη:

- >> Αρχικά οι εκπαιδευτές των εταίρων εξέτασαν τα υλικά κατά τη διάρκεια εργαστηρίων που διοργανώθηκαν για εκπαιδευτές / εκπαιδευτικούς από κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων από την περιοχή τους. Οι δοκιμές έγιναν από τουλάχιστον 4 εκπαιδευτές από κάθε χώρα, οι οποίοι έπρεπε να αξιολογήσουν εάν τα υλικά είναι κατάλληλα για το σκοπό, εάν οι οδηγίες είναι σαφείς, εάν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες υποστήριξης για τον εκπαιδευτή που θα οδηγήσει τις εκπαιδευτικές συνεδρίες, κλπ. Τα σχόλια που δόθηκαν ήταν πολύ χρήσιμα και ενσωματώθηκαν από όλους τους εταίρους στο εκπαιδευτικό τους υλικό.
- >> Η δεύτερη φάση δοκιμών έγινε σε εκπαιδευτικές συνεδρίες για ενηλίκους οι οποίοι αξιολόγησαν τις μεθόδους. Κάθε εταίρος έπρεπε να δοκιμάσει δύο από τις μεθόδους με τουλάχιστον 10 συμμετέχοντες. Στο έντυπο αξιολόγησης ζητείτο από τους εκπαιδευόμενους να αξιολογήσουν εάν τα εκπαιδευτικά υλικά είναι κατάλληλα για το σκοπό, εάν είναι καινοτόμα και ενδιαφέροντα, ενώ έπρεπε επίσης να αξιολογήσουν τους εκπαιδευτές ώστε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να επηρεαστεί η αξιολόγηση αρνητικά από το πώς παρέχεται η κατάρτιση

Αποτελέσματα του έργου

Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου περιλαμβάνουν:

- >> Μεθοδολογικός οδηγός για εκπαιδευτές που περιλαμβάνει σειρά καινοτόμων μεθόδων - «Μαθήματα ανοχής - Περιεκτικές μέθοδοι εκπαίδευσης ενηλίκων». με θέματα εκπαίδευσης, ανοχής, κοινωνικής πολυμορφίας και καταπολέμησης των διακρίσεων. Ο οδηγός δημοσιεύεται σε ηλεκτρονική μορφή ως ανοικτό σχέδιο κατάρτισης με διδακτικό υλικό που περιλαμβάνει πολυάριθμα «παραδείγματα από τη ζωή», επεξήγηση των εννοιών και προτάσεις για την βέλτιστη εισαγωγή στοιχείων της εκπαίδευσης κατά των διακρίσεων. Η εκπαίδευση είναι αφιερωμένη στις εθνικές και εθνοτικές μειονότητες, τους πρόσφυγες, τη θρησκευτική ανοχή και τις μελλοντικές προοπτικές αυτών. Ο οδηγός έχει ήδη διατεθεί σε κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων.
- >> Πιλοτικές εκπαιδευτικές συνεδρίες - που διεξήχθησαν σε κέντρα εκπαίδευσης

ενηλίκων για τη δοκιμή των υλικών και την εισαγωγή τυχόν τροποποιήσεων. Οι εκπαιδευτικές συναντήσεις διοργανώθηκαν για εκπαιδευτές και εργαζόμενους κέντρων κατάρτισης ενηλίκων για την πρακτική χρήση των καινοτόμων μεθόδων όπως περιγράφονται παραπάνω.

- >> Υλικά μάρκετινγκ όπως: (ιστοσελίδα του έργου, φυλλάδιο, αφίσες κ.λπ.) - κάθε εταίρος μετέφρασε τα κοινά υλικά στη γλώσσα του και φρόντισε για τη διανομή του υλικού και κάθε πληροφορίας σχετικά με το έργο, την πρόοδο, τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις του. Τα υλικά μάρκετινγκ βοήθησαν επίσης στην αποστολή ενός θετικού μηνύματος σχετικά με το αντικείμενο αυτού του έργου.
- >> Γνώση και εμπειρίες που απέκτησαν οι συμμετέχοντες:
 - Το προσωπικό και οι εκπαιδευτές συμμετείχαν ενεργά στο έργο από την αρχή. Αντάλλαξαν εμπειρίες και μοιράστηκαν τις γνώσεις τους σχετικά με τις νέες μεθόδους, εργάστηκαν μαζί για την προετοιμασία του μεθοδολογικού εργαλείου καθώς και συνέβαλαν στη διενέργεια των πιλοτικών εκπαιδεύσεων στους οργανισμούς τους.
 - Εκπαιδευόμενοι που συμμετείχαν σε πιλοτικές εκπαιδεύσεις και μοιράστηκαν τα σχόλιά τους σχετικά με τις νέες μεθόδους.
- >> Βελτιωμένη πολιτισμική συνείδηση - αρχικά οι εκπαιδευτικές συναντήσεις επικεντρώθηκαν στις διαπολιτισμικές και πολιτισμικές διαφορές. Δεύτερον, οι εταίροι είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν τις άλλες χώρες και οργανισμούς, να μάθουν για τα συγκεκριμένα τοπικά πλαίσια, τον πολιτισμό, τη νοοτροπία και ούτω καθεξής. Κατά τις διακρατικές συναντήσεις οργανώθηκαν διαπολιτισμικές εκδηλώσεις για την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και της διαδικασίας εκμάθησης για άλλους πολιτισμούς

Εταίροι

Η κοινοπραξία αποτελείτο από 5 εταίρους από 5 διαφορετικές χώρες.

FIRRIP (Πολωνία)- Το Foundation Institute for Regional and Entrepreneurship Development ιδρύθηκε το 2009. Ο κύριος σκοπός του είναι να παρέχει υποστήριξη για βιώσιμη ανάπτυξη των περιφερειών της Νότιας Πολωνίας και των τοπικών κοινοτήτων. Οι δραστηριότητες του ιδρύματος επικεντρώνονται στην υποστήριξη ενηλίκων εκπαιδευόμενων, στην ισότητα και μη διαχωρισμό, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας με βάση την καινοτομία, στην υποστήριξη νέων επιχειρηματικών προσπαθειών καθώς και στην υποστήριξη του τουρισμού και ειδικά του τοπικού με βάση τον πολιτισμό, τις τέχνες και τις παραδόσεις συμπεριλαμβανομένης της αναβίωσης της πολιτισμικής κληρονομιάς και της διενέργειας ερευνών σχετικών με τις τοπικές κοινωνίες.

Το FIRRIP ήταν υπεύθυνο για τον συντονισμό του προγράμματος και για την δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού:

Μέθοδος 1. Έξι καπέλα σκέψης

IDEC (Ελλάδα) - Η IDEC είναι μια εταιρεία συμβούλων κατάρτισης που βρίσκεται στον

Πειραιά. Οι δραστηριότητές της συνίστανται στην κατάρτιση, τη συμβουλευτική επιχειρήσεων, τη διασφάλιση ποιότητας, την αξιολόγηση και την ανάπτυξη λύσεων ΤΠΕ τόσο για τον ιδιωτικό όσο και για τον δημόσιο τομέα. Πελάτες της IDEC είναι τόσο ΜΜΕ όσο και μεγαλύτερες ελληνικές εταιρίες σε ένα ευρύ φάσμα κλάδων. Συνεργάζεται με περισσότερους από 600 οργανισμούς σε όλη την Ευρώπη και με περίπου 300 εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες.

Η IDEC ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό των διαδικασιών Διασφάλισης Ποιότητας καθώς και για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών υλικών:

Μέθοδος 4 – Οι 5 διαστάσεις της κουλτούρας από τον Geert Hofstede

Μέθοδος 5 – Μέθοδος RADAR

LUETEC (Ιταλία) - Το Πανεπιστήμιο LUETEC ιδρύθηκε στη Νάπολη (Ιταλία) το 2000 ως Πανεπιστήμιο της τρίτης ηλικίας. Κατά τη διάρκεια των ετών, η LUETEC έχει καθιερωθεί ως κέντρο εκπαίδευσης για τη δια βίου μάθηση τόσο για νέους όσο και για ενήλικες, διαφοροποιώντας τις εκπαιδεύσεις που προσφέρει κάθε χρόνο ανταποκρινόμενο στις διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών όλων των ηλικιών. Η LUETEC μελετά και ερευνά την ανάπτυξη νέων μεθοδολογιών διδασκαλίας / εκμάθησης για νέους και ενήλικες σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια.

Η LUETEC ήταν υπεύθυνη για τον σχεδιασμό της εμφάνισης του εγχειριδίου καθώς και για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού:

Μέθοδος 6 – Σχεδιασμός ενός θετικού μηνύματος

DOREA (Κύπρος) – Ο στόχος της DOREA Educational Institute είναι να παρέχει υψηλής ποιότητας μη τυπική εκπαίδευση σε ενήλικες και νέους, καλύπτοντας 3 βασικούς τομείς της μη τυπικής εκπαίδευσης που είναι οι κοινωνικό-πολιτιστική εκπαίδευση, η εκπαίδευση για προσωπική ανάπτυξη και η επαγγελματική κατάρτιση. Οι επαγγελματίες που εργάζονται στην DOREA, τόσο το προσωπικό όσο και οι εξωτερικοί σύμβουλοι είναι ειδικευμένοι στην παροχή άριστων και εφικτών λύσεων για αυτούς που επιθυμούν να συνεχίσουν την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη μέσα από προγράμματα δια βίου μάθησης.

Η DOREA ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό της πιλοτικής δοκιμής των εκπαιδευτικών μεθόδων καθώς και για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού:

Μέθοδος 2. Μέθοδος υπεράσπισης

PREVIFORM (Πορτογαλία) - Η PREVIFORM διαθέτει ένα ευρύ φάσμα εμπειριών στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων σε διαφορετικά θέματα καθώς και τεράστια εμπειρία στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τομείς όπως Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία, Ασφάλεια Τροφίμων, Επαγγελματική Ασφάλεια και Διατροφική Ασφάλεια. Η εταιρία αναζητά συνεχώς τις καλύτερες επενδύσεις και στρατηγικές για να βελτιώσει τους ανθρώπινους πόρους και τις γνώσεις της με εξειδίκευση τον χώρο της Υγιεινής και Ασφάλειας και των Τροφίμων. Με τον τρόπο αυτό η εταιρία θέλει να ανταποκριθεί με αποτελεσματικότητα και υψηλή ποιότητα στις απαιτήσεις των πελατών της.

Η Previform ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό της διάχυσης των αποτελεσμάτων

του προγράμματος καθώς και για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού:

Μέθοδος 3 – Ερευνητική μέθοδος

Οι εταίροι επιλέχθηκαν γιατί έχουν μεγάλη εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων σε διαπολιτισμικά θέματα και προσθέτουν την διαφορετική οπτική άλλης μίας χώρας σε αυτό το έργο.

Η προστιθέμενη αξία αυτής της κοινοπραξίας είναι ο συνδυασμός κέντρων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης με διαφορετικά επίπεδα κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων όπως ιδρύματα, σύνδεσμοι, σχολές κλπ. Όλοι τους έχουν εμπειρία στην παροχή υποστήριξης σε ενήλικες σε διαφορετικές δύσκολες συνθήκες που έτυχε να βρεθούν. Το μεγάλο μέγεθος του αριθμού των εταίρων, η ευρεία γκάμα γλωσσών και πολιτισμών που περικλείει αυτό το ευρωπαϊκό πρόγραμμα αποτέλεσε ένα μεγάλο συνστον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού εργαλείου το οποίο εστιάζει στην πολιτισμική ευαισθητοποίηση, αλλά και σε γλωσσικές δεξιότητες, πάντα σε συνδυασμό με την εκπαίδευση ενηλίκων.

Αυτή η μεγάλη κοινοπραξία ενθάρρυνε επίσης την προσπάθεια εξοικείωσης με τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των ίδιων των χωρών των εταίρων, ενώ ο κάθε εταίρος είχε την ευκαιρία να μάθει από τις βέλτιστες πρακτικές που παρουσιάστηκαν στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων. Υπάρχει ένα ισχυρό στοιχείο συνεχιζόμενης συνεργασίας, σχεδόν όλοι οι εταίροι συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα στις χώρες τους και διατηρούν ισχυρούς δεσμούς μέσω προγραμμάτων όπως αυτό. Ορισμένοι εταίροι έχουν ένα εντυπωσιακό ιστορικό συμμετοχής και σε άλλα προγράμματα της ΕΕ. Αυτή η συνολική εμπειρία υποστήριξε την πετυχημένη συνεργασία σε αυτό το έργο.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία αυτής της έκδοσης δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση αποδοχή των περιεχομένων αυτής τα οποία απειχούν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν..

RAISING
EQUALITY AND
 CULTURAL
TOLERANCE

